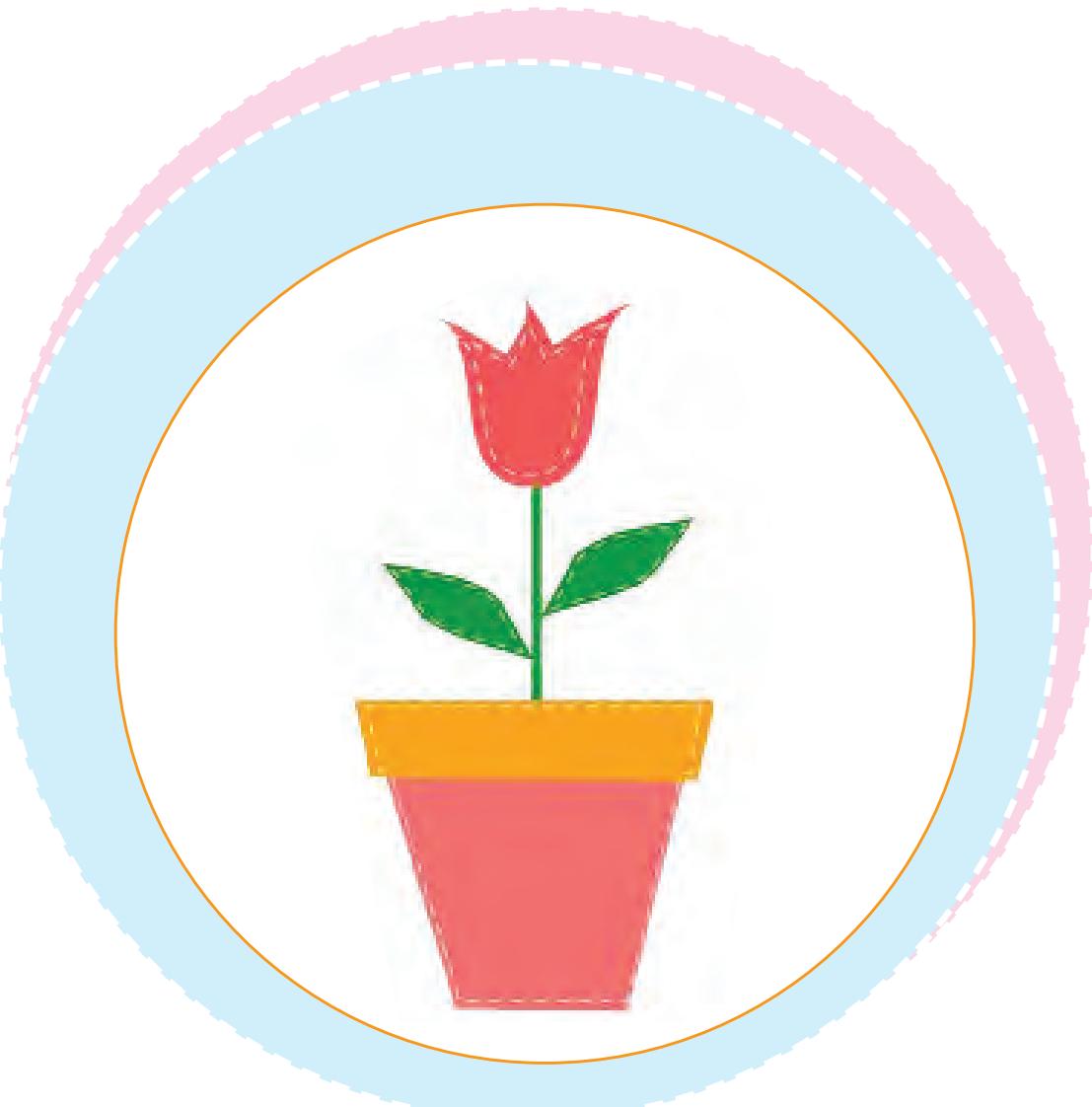

سَمْ نَدِ الْرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

ریاضی

سوم دبستان

نیازهای ویژه

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : معاونت برنامه ریزی آموزشی و توان بخشی ،
کارشناسی برنامه‌ریزی آموزشی و درسی کودکان و داش آموزان کم توان ذهنی
نام کتاب : ریاضی - سوم دبستان - ۵۳۰۵۱

مؤلفان : فریبا پورجلال، مینا حسنی، سحر کرمی، زهرا اکبری، رویا روشنی و آزیتا محمود پور

مدیر هنری : مجید ذاکری یونسی
تصویرگران : صبا صفا - محمد مهدی ذیبیحی فرد - محمد عباسی
صفحه آرا : محمد عباسی
گرافیک : محمد مهدی ذیبیحی فرد
آماده سازی و نظارت برچاپ : اداره کل نظارت برنشر و توزيع مواد آموزشی
تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۰۹۱۱۶۱۳۲۸۸، دورنگار، ۹۲۶۶۰-۸۸۳۱۱۶۱، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹، وب سایت: www.chap.sch.ir
ناشر : شرکت افست : تهران - کیلومتر ۴ جاده آبعلی، پلاک ۸، تلفن: ۰۹۳۳۲۹۷۷۳۹، دورنگار: ۰۹۷-۳۲۳۷۷۳۹،
صندوق پستی: ۴۹۷۹-۱۱۱۵۵،
چاپخانه : شرکت افست (سهامی عام)
سال انتشار و نوبت چاپ : دهم ۱۴۰۳

حق چاپ محفوظ است.

ISBN 978-964-05-2306-3

شابک ۳-۰۶۲۰۵-۰۹۶۸-۹۷۸

باسم تعالیٰ

((... و من احسا اه کنها احسا انس جمیعا ...))

فرایند برنامه‌ریزی درسی از مؤلفه‌های پیچیده، گستره و بسیار تأثیرگذاری است که به چرایی و چگونگی آموزش و پرورش به شکل تجویزی و کلان می‌پردازد و با استفاده از اهداف، محتوا و روش یا سایر عناصر به تبیین سیاست‌های تعلیم و تربیت می‌پردازد.

محتوای تألیف شده بخشی از فرایند برنامه‌ریزی درسی است که با سازماندهی مفاهیم و موضوعات (دارای مخاطبان مشخص و اهداف، ساختار و برنامه‌ی معین) ضمن حفظ انعطاف‌پذیری برای تحقق اهداف در ابعاد مختلف، متناسب با نیازهای متنوع فرآگیران طراحی شده است.

امیدوارم این محتوا زمینه‌ساز دستیابی دانش آموzan به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی باشد و آرزوی معلمان و والدین این کودکان و نوجوانان را جامه‌ی واقعیت بیوشاند.

بی‌شک تحقق این اهداف بزرگ و تعالی بخش نیازمند همراهی و مساعدت مسئولین و دست‌اندرکاران در سازمان آموزش و پرورش استثنایی، مؤلفین و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی است. لذا بر خود لازم می‌دانم از همه عزیزان که تلاش بسیار زیادی را در مراحل گوناگون تألیف و آماده‌سازی و چاپ انجام داده‌اند، صمیمانه تشکّر و قدردانی نمایم. در ضمن منتظر نظرات و پیشنهادهای ارزنده صاحبان اندیشه و تجربه در جهت ارتقای کیفیت برنامه‌ها خواهیم بود.

و ما توفيقنا الا با... العزيز الحكيم

معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

فهرست

ساختار

۱۰	معرفی تقویم (۶ ماهه‌ی اول)
۱۳	مرور- عدد نویسی
۱۴	معرفی عدد سه رقمی
۱۷	معرفی خط تقارن
۱۹	مرور- عدد نویسی
۲۱	معرفی ۳۰۰
۲۶	مرور- ساعت
۲۷	معرفی زمان بین دو ساعت
۳۰	معرفی ۴۰۰
۳۵	مرور- جمع
۳۶	معرفی جمع دو عدد دو رقمی بدون انتقال
۳۹	مرور- پول
۴۰	معرفی جمع پول ها
۴۳	مرور- مقایسه اعداد
۴۴	معرفی مقایسه اعداد سه رقم با دو رقم و سه رقم (تا ۱۴۹۹)
۴۹	معرفی ضلع
۵۱	معرفی ارزش مکانی
۵۴	معرفی ۵۰۰
۵۸	معرفی تفریق بدون انتقال دو رقم از دو رقم
۶۱	معرفی ۶۰۰-۷۰۰
۶۸	تمرین‌های دوره‌ای (۱)

فهرست

۷۲	..... معرفی ریال و تبدیل ریال به تومان
۷۵	..... معرفی اعداد پرشی (دو تا دو تا)
۷۸	..... مرور - جمع
۷۹	..... معرفی جمع و تفریق متناظر
۸۲	..... مرور - خط راست، شکسته و خمیده
۸۳	..... معرفی خط کش برای ترسیم خط راست
۸۵	..... معرفی ۹۰۰-۸۰۰
۹۱	..... معرفی مقایسه اعداد سه رقمی (۵۰۰ تا ۹۹۹)
۹۴	..... معرفی عدد قبل و بعد اعداد سه رقمی
۹۶	..... مرور - جمع
۹۹	..... معرفی جمع ۳ عدد یک رقمی حاصل تا ۱۰
۱۰۳	..... معرفی اعداد پرشی (۵ تا ۵ تا)
۱۰۶	..... معرفی ۵ دقیقه ۵ دقیقه (تا ۳۰ دقیقه)
۱۰۸	..... معرفی خواندن ساعت
۱۱۱	..... معرفی جمع ۲ یا ۳ رقم با ۳ رقمی بدون انتقال
۱۱۳	..... معرفی ۵۰۰ ریال
۱۱۷	..... معرفی ساخت عدد سه رقمی
۱۱۹	..... مرور - جمع
۱۲۰	..... معرفی جمع دو عدد دو رقمی (انتقال به دهگان)
۱۲۷	..... معرفی ضرب (آشنایی با مفهوم ضرب)
۱۳۲	..... تمرین های دوره ای (۲)

سخنی با همکاران

با توجه به تحول در نظام آموزشی و تدوین سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش و استقرار ساختار جدید آموزشی، سازمان آموزش و پرورش استثنایی نیز همگام با سایر بخش‌های وزارت آموزش و پرورش اقدام به برنامه‌ریزی و تمهید مقدمات از جمله تالیف کتب درسی جدید نموده است، تا بتواند گامی دیگر در جهت برابر سازی فرصت‌های یادگیری و بهبود بخشیدن به محتوا و روش‌های آموزش این گروه از دانش‌آموزان فراهم نماید.

در این راستا کتاب ریاضی پایه سوم بر اساس اهداف پیش‌بینی شده در برنامه درسی ملی و با توجه به نیازهای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه ذهنی تالیف شده است، که امید داریم با آموزش مناسب، شاهد پرورش استعدادها و توانمندی دانش‌آموزان عزیز باشیم. برای تدریس اثربخش کتاب، مراجعه به راهنمای معلم مربوطه الزامی است و برای پیشبرد بهتر فرآیند یاددهی - یادگیری، آگاهی از ساختار کتاب جزء لاینفک آن محسوب می‌شود. براین اساس به شرح مختصر کتاب می‌پردازیم.

اجزای ساختار کتاب

۱- متن درس

شامل فعالیت‌های جهت آموزش مفاهیم و اهداف اصلی درس و تکمیل یادگیری در فضای کلاس درس است. معمولاً هر درس به منظور ایجاد انگیزه با یک داستان و یا طرح یک سوال شروع می‌شود. و آموزگار با استفاده از ابزار و اشیاء ملموس به آموزش موضوع می‌پردازد که مطالب جدید با رنگ قرمز نمایش داده می‌شوند. سپس آموزگار با توجه به رویکرد یادگیرنده محور و به منظور تعامل دانش‌آموزان، زمینه مشارکت ایشان را در امر تدریس، با طرح سؤالاتی فراهم نموده تا آنان با پاسخ‌های خود در امر یادگیری سهیم باشند. در برخی از دروس بنا به ضرورت قبل از آموزش مفاهیم جدید صفحاتی اختصاص یافته است که به مرور مفاهیم می‌پردازد.

۲- فعالیت

با توجه به سبک‌های مختلف یادگیری دانش‌آموزان، تلاش شده که فعالیت‌های مختلفی در نظر گرفته شود. این فعالیت‌ها به دو نوع : فعالیت ۱ و فعالیت ۲ تقسیم می‌شوند.

فعالیت ۱ : نوعی فعالیت افرادی است که با عنوان «فکر کن و بنویس» ارائه می‌شود که در جهت تکمیل یادگیری و رفع اشکالات احتمالی در کلاس درس صورت می‌گیرد.

فعالیت ۲ : این فعالیت می‌تواند به صورت افرادی و گروهی و در جهت توسعه و تثبیت یادگیری ارائه شود و شامل عناوین: کامل کن، بگرد و پیدا کن، بازی و ریاضی، حدس بزن و مسئله حل کن می‌باشد و هدف آن تأکید بر کاربرد مفاهیم و موضوعات ریاضی در زندگی دانشآموزان است که نقش خانواده و معلم در هدایت دانشآموزان برای انجام فعالیتها از اهمیت بسزایی برخوردار است.

* کامل کن : این فعالیت معمولاً با ارائه یک نمونه به رنگ آبی شروع می‌شود و در آن دانشآموز به تکمیل جاهای خالی و تکمیل تصاویر می‌پردازد. لازم به ذکر است که مبحث تقارن در قالب تصاویری که دانشآموز باید بر اساس دستور اقدام به تکمیل آن نماید، ارائه شده است.

* بگرد و پیدا کن : در این فعالیت، دانشآموز بر اساس دستور تمرین، اقدام به رنگ زدن تصویرها و یا وصل کردن شکل به عبارت مربوطه می‌نماید.

* بازی و ریاضی : به منظور ایجاد رغبت و انگیزه بیشتر در دانشآموزان، در برخی از موضوعات آموزشی یک فعالیت در قالب بازی طراحی شده است که عموماً جنبه گروهی دارد.

* حدس بزن : یکی از مباحث مطرح در ریاضی، بحث احتمالات است. به منظور تقویت فکری دانشآموزان و با توجه به موضوع برخی از دروس، فعالیتی برای آن درنظر گرفته شده است. فعالیت با ایجاد یک سؤال شروع می‌شود و با ارائه پاسخ‌های گوناگون از سوی دانشآموزان، آموزگار اقدام به هدایت دانشآموز برای رسیدن به پاسخ صحیح می‌نماید.

* مسئله حل کن : این فعالیت به منظور کاربردی نمودن آموزش‌های ریاضی در زندگی روزمره ارائه شده است.

۳- تمرین‌های دوره‌ای :

به منظور مرور آموخته‌های دانشآموزان ۲ تمرین دوره‌ای در کتاب آورده شده است. تمرین‌های دوره‌ای شامل یک سری تمرین از آموخته‌های دانشآموز تا صفحه‌ای که تدریس صورت گرفته، می‌باشد. در پایین صفحه‌های مربوط به تمرین‌های دوره‌ای، ۲ نماد مشاهده می‌شود. (الف) نماد تخته سیاه، که شامل توصیه‌هایی به منظور بسط بیشتر مطالب توسط آموزگار است و (ب) نماد خانه که شامل راهکارهایی به والدین جهت نحوه آموزش صحیح به فرزند خود و تعمیق یادگیری ایشان است.

تمامی فعالیت‌های درنظر گرفته شده به منظور رساندن دانشآموزان به شاخص‌های کتاب می‌باشد. این شاخص‌ها عبارتند از:

۱- توجه به نقش فعال دانشآموز در یادگیری مفاهیم ریاضی

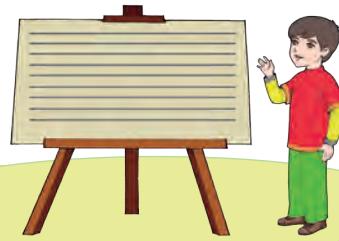
۲- توجه به ارتباط کلامی و عینی و ارتقای توانایی مهارت‌های نوشتن و خواندن

۳- توجه به تفاوت‌های فردی دانشآموزان و سبک‌های یادگیری آنها

۴- بالا بردن توانایی دانشآموزان در حل مسئله و آشنا کردن آنها با راهبردهای حل مسئله

۵- ارائه مثال‌ها و نمونه‌هایی از کاربرد ریاضی در زندگی روزمره

در خاتمه از تمامی همکاران محترمی که در برنامه‌ریزی و تألیف این کتاب مارا یاری نموده‌اند، تشکر و قدردانی کرده و اعلام می‌نماییم که منتظر پیشنهادها و نظرات سازنده‌ی شما جهت بهبود کتاب هستیم.

معّرفی تقویم (۶ ماهه‌ی اول)

یک سال چهار فصل دارد.

بهار، تابستان، پاییز و زمستان فصل‌های سال هستند.

هر سال ۱۲ ماه دارد.

هر فصل ۳ ماه دارد.

فروردین، اردیبهشت و خرداد ماه‌های فصل بهار هستند.

تیر، مرداد و شهریور ماه‌های فصل تابستان هستند.

۱	فروردین، ماه اول سال است.
۲	اردیبهشت، ماه دوم سال است.
۳	خرداد، ماه سوم سال است.
۴	تیر، ماه ..... سال است.
۵	مرداد، ماه ..... سال است.
۶	شهریور، ماه ..... سال است.

- یک سال ..... فصل دارد.

- هر فصل ..... ماه دارد.

- هر سال ..... ماه دارد.

فعالیّت (۱)

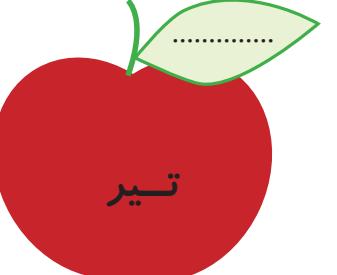
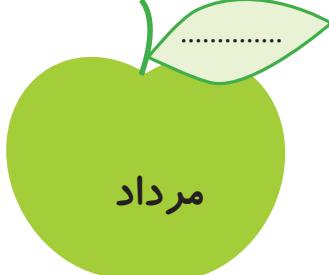
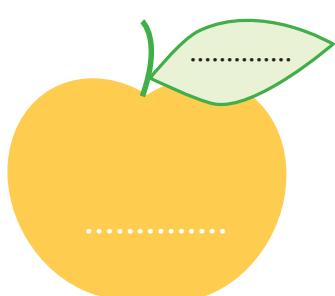
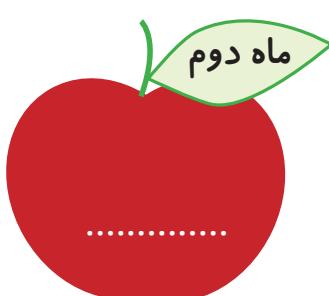

فکر کن و بنویس

مانند نمونه انجام دهید.

مانند نمونه در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویسید.

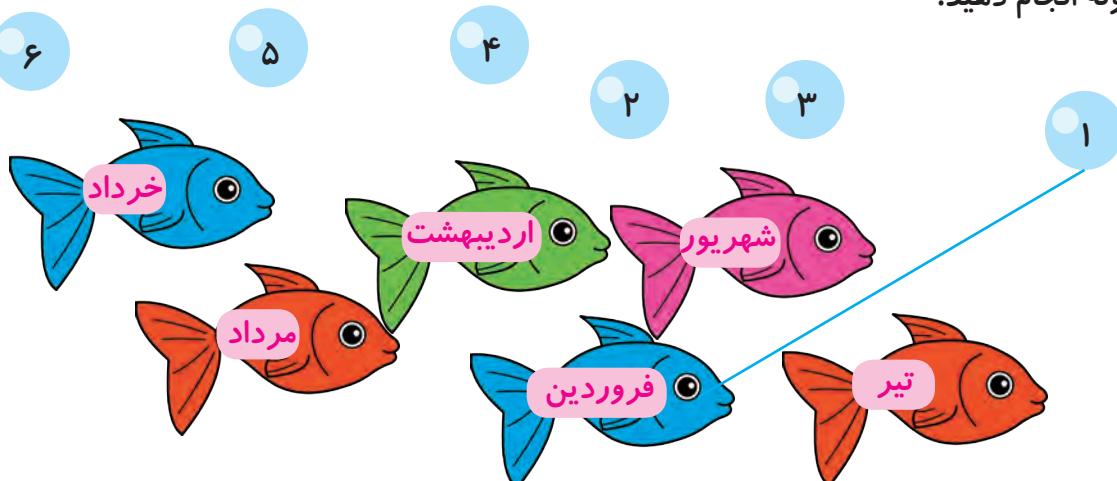

بگرد و پیدا کن

مانند نمونه انجام دهید.

از بین کلمه‌های داده شده، کلمه‌ی مناسب را انتخاب کنید.

ماه - فصل - تابستان - دوم

اردیبهشت ماه ..... سال است.

بهار ..... اوّل سال است.

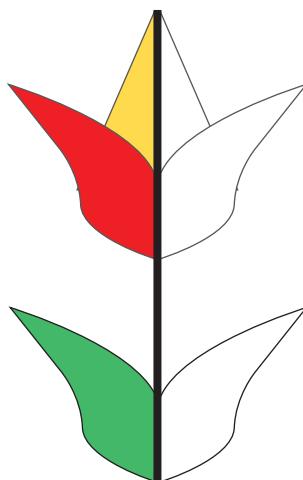
شهریور از ماه‌های فصل ..... است.

یک سال ۱۲ ..... دارد.

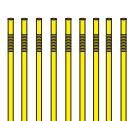
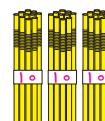
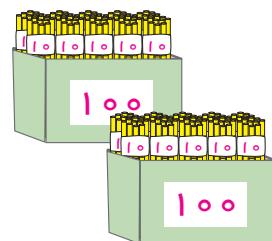
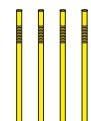
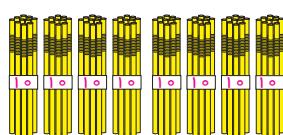
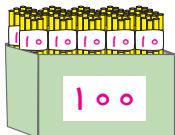
کامل کن

نیمه‌ی دیگر شکل را رنگ کنید.

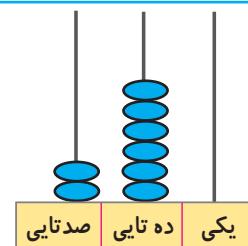
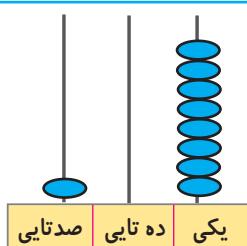
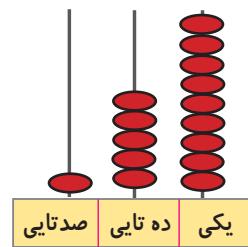
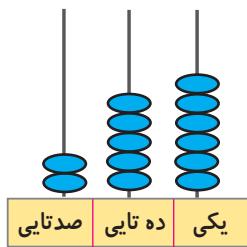
مرور - عدد نویسی

مانند نمونه عدد هر شکل را به رقم و حروف بنویسید.

۱۸۴

صد و هشتاد و چهار

۱۶۳

۲۵۷

۲۳۰

مانند نمونه بهم وصل کنید. ۱۷۰

دویست و سی - صد و هفتاد - صد و شصت و سه - دویست و پنجاه و هفت

از ۱۱۳۱ تا ۱۴۵ به ترتیب بنویسید.

۱۳۱ -

معرفی عدد سه رقمی

صد تایی	ده تایی	یکی

آموزگار به دانش آموزان گفت:
به شکل مقابل توجه کنید.

این شکل عدد ۲۶۴ را نشان می دهد.
عدد ۲۶۴ دارای رقم های ۴ و ۶ و ۲ می باشد.
پس ۲۶۴ یک عدد سه رقمی است.

۲۱۷

آموزگار از علی خواست به عدد مقابل توجه کند.
و رقم های آن را بگوید.
علی گفت: رقم های آن ۷ و ۱ و ۲ است.
پس ۲۱۷ یک عدد سه رقمی است.

- حالا شما بگویید عدد زیر چند رقمی است؟ و رقم های آن را بنویسید.
عدد ۱۴۹ ..... رقم دارد.
رقم های آن ..... و ..... و ..... می باشد.

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

مانند نمونه درجاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

رقم های آن را بنویسید. ۹ و ۱ و ۲

..... رقم های آن را بنویسید. ..... و .....

..... رقم های آن را بنویسید. ..... و ..... و .....

..... رقم های آن را بنویسید. ..... و ..... و .....

..... رقم های آن را بنویسید. ..... و ..... و .....

..... رقم های آن را بنویسید. ..... و ..... و .....

۲۱۹ چند رقم دارد؟ ۳ رقم

..... ۸۳ چند رقم دارد؟ .....

..... ۲۲۵ چند رقم دارد؟ .....

..... ۱۰۷ چند رقم دارد؟ .....

..... ۹۶ چند رقم دارد؟ .....

..... ۲۱۰ چند رقم دارد؟ .....

فعالیت (۲)

بگرد و پیدا کن

کارت هایی را که با آن ها عدد سه رقمی ساخته ایم را علامت بزنید.

۳

۴

۶

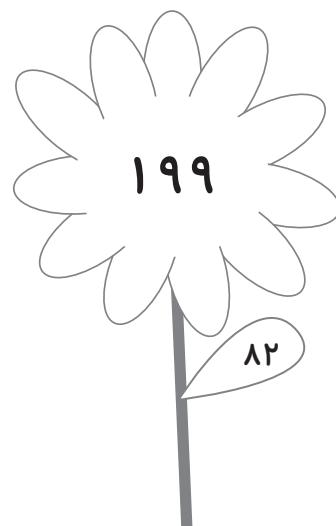
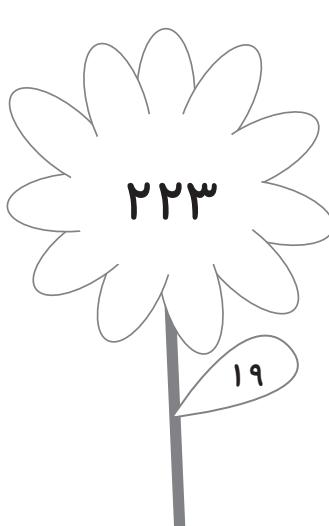
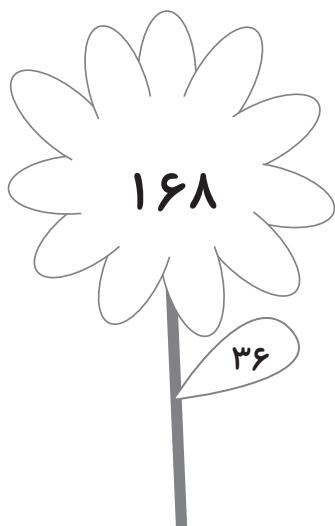
۲۴۵

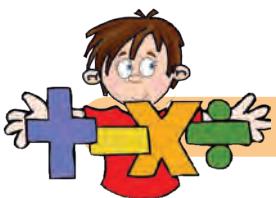
۷

۲

۵

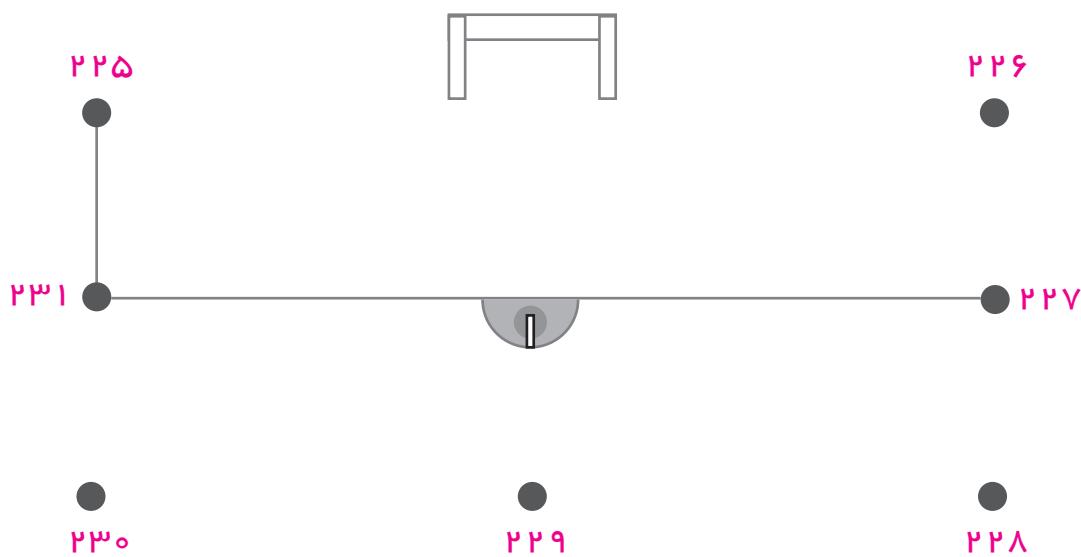
اعداد سه رقمی را قرمز و اعداد دو رقمی را سبز کنید.

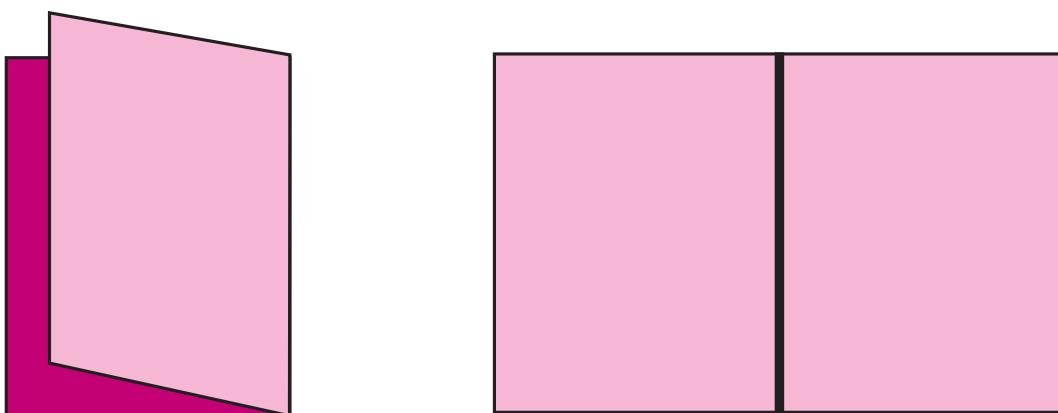

بازی و ریاضی

اعداد سه رقمی را به ترتیب به هم وصل کنید و شکل را رنگ کنید.

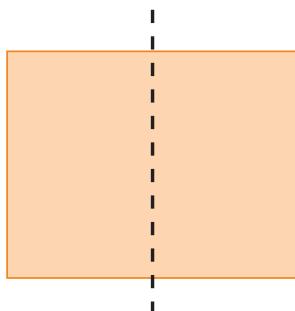

مانند شکل، یک ورق کاغذ را از روی خط رسم شده تا بزنید و به دو نیمه‌ی شکل توجه کنید.

معرفی خط تقارن

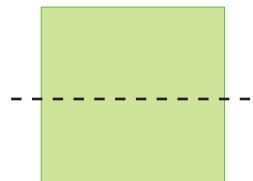
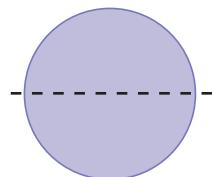
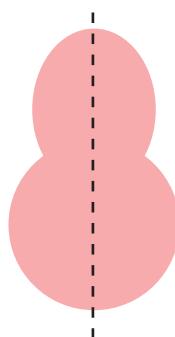
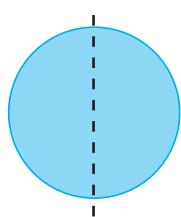
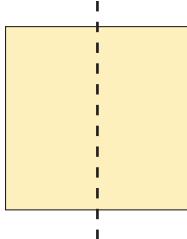
آموزگار به هر دانشآموز یک کاغذ به شکل مربع داد، و از آنها خواست، که دو لبهٔ مربع را طوری روی هم قرار دهند و تا کنند که شکل به دو قسمت مساوی تقسیم شود. سپس به آن‌ها گفت: خط تای وسط مربع را پررنگ کنند.

آموزگار گفت:

به خطی که رسم کردید، **خط تقارن** می‌گویند.

خط تقارن، خطی است که شکل را به دو نیمهٔ مثل هم قسمت می‌کند.

خط تقارن شکل‌های زیر را پررنگ کنید.

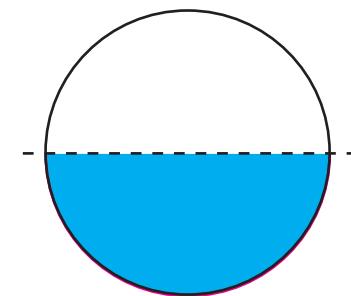
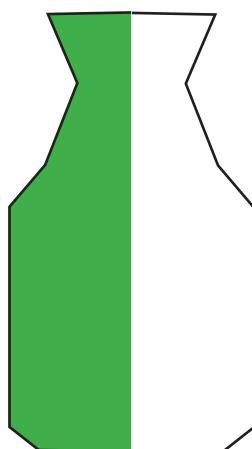
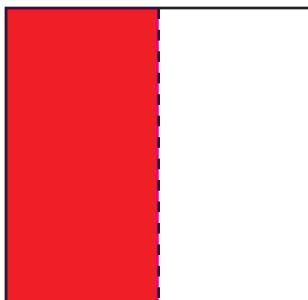
حالا شکل‌ها به دونیمهٔ ..... قسمت شده است.

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

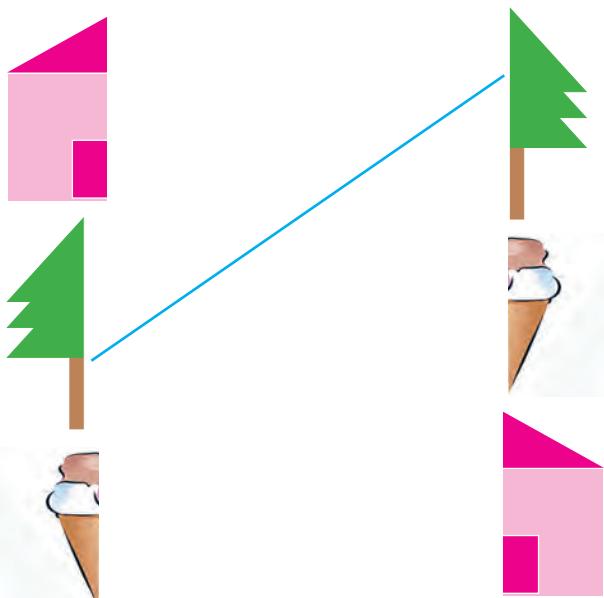
کدام شکل خط تقارن دارد یا ندارد؟ در جاهای خالی بنویسید.

فعالیت (۲)

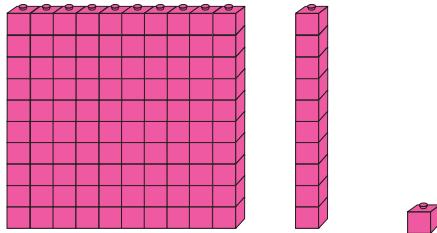
بگرد و پیدا کن

مانند نمونه انجام دهید.

مرور - عدد نویسی

مانند نمونه انجام دهید.

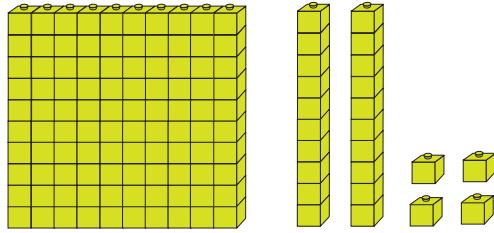
صدگان	دهگان	یکان
۱	۱	۱

$$100 + 10 + 1^*$$

۱ صد تایی و ۱ ده تایی و ۱ یکی

به رقم: ۱۱۱

به حروف: صد و یازده

صدگان	دهگان	یکان

$$100 + 20 + 4$$

۱ صد تایی و ۲ ده تایی و ۴ یکی

..... به رقم:

..... به حروف:

صدگان	دهگان	یکان

$$100 + ... + ...$$

..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

..... به رقم:

..... به حروف:

صدگان	دهگان	یکان

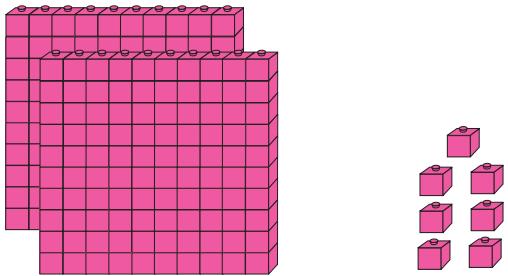
$$..... + ... + ...$$

..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

..... به رقم:

..... به حروف:

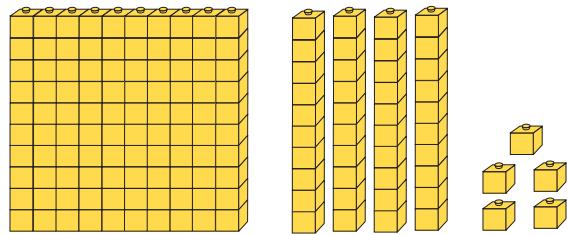
با توجه به شکل، مانند نمونه انجام دهید.

یکان	دهگان	صدگان

به رقم: ۱۰۷

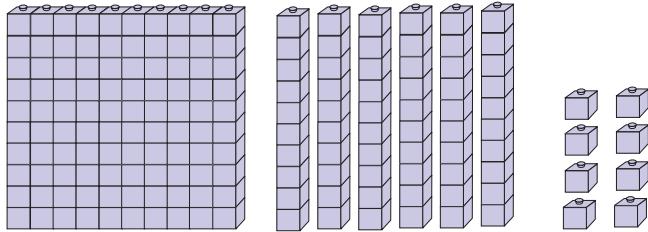
به حروف: دویست و هفت

یکان	دهگان	صدگان

به رقم:

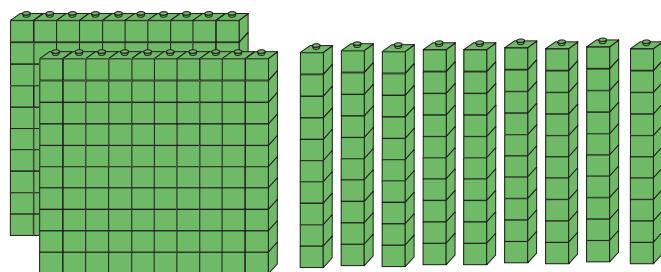
به حروف:

یکان	دهگان	صدگان

به رقم:

به حروف:

یکان	دهگان	صدگان

به رقم:

به حروف:

یکان	دهگان	صدگان

به رقم:

به حروف:

یکان	دهگان	صدگان

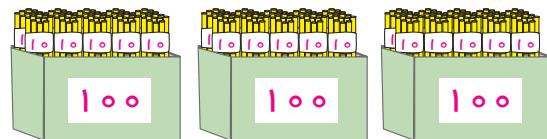
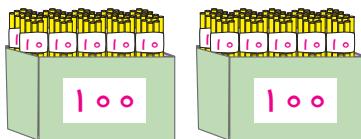
به رقم:

به حروف:

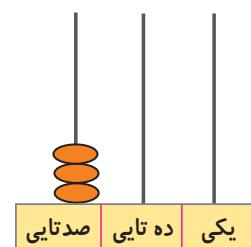
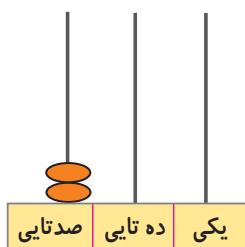
۳۰۰ معرفی

به تصویر نگاه کنید.

۲۰۰

۳۰۰

یکان	دهگان	صدگان
۳	۰	۰

به ۳ صد تایی و ۰ ده تایی و ۰ یکی می‌گوییم:

۳۰۰

سیصد

۱۰۰

۲۰۰

.....

فکر کن و بنویس

مانند نمونه انجام دهید.

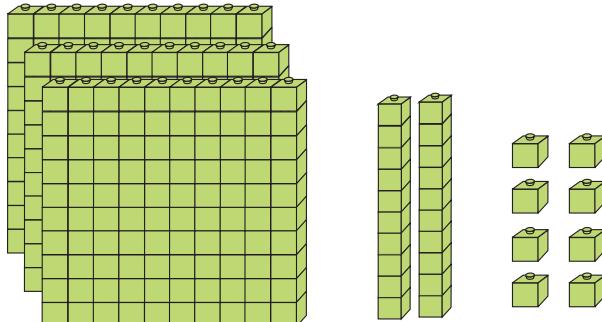
صدگان	دهگان	یکان
۳	۱	۷

$$300 + 10 + 7^*$$

۳ صد تایی و ۱ ده تایی و ۷ یکی

به رقم: ۳۱۷

به حروف: سیصد و هفده

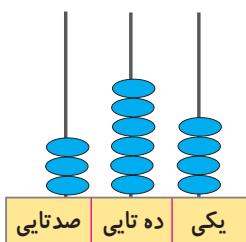
صدگان	دهگان	یکان
.....	.....	.....

..... + ... + ...

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

به رقم: .....

به حروف: .....

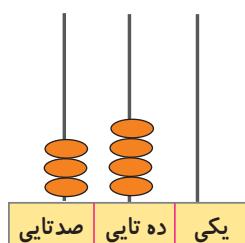
صدگان	دهگان	یکان
.....	.....	.....

..... + ... + ...

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

به رقم: .....

به حروف: .....

صدگان	دهگان	یکان
.....	.....	.....

..... + ... + ...

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

به رقم: .....

به حروف: .....

* این گونه تمرین‌ها با هدف بسط اعداد است. و جمع سه عدد مورد نظر نمی‌باشد.

مانند نمونه انجام دهید.

یکان	دهگان	صدگان
۷	۲	۳

$$۳۰۰ + ۲۰ + ۷$$

۳ صد تایی و ۲ ده تایی و ۷ یکی

به رقم: ۳۲۷

به حروف: سیصد و بیست و هفت

یکان	دهگان	صدگان
۶	۱	۳

$$۳۰۰ + ... + ...$$

..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

به رقم: .....

به حروف: .....

یکان	دهگان	صدگان
۴	۶	۳

$$..... + ... + ...$$

..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

..... به رقم:

..... به حروف:

یکان	دهگان	صدگان
۵	۹	۳

$$..... + ... + ...$$

..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

..... به رقم:

..... به حروف:

یکان	دهگان	صدگان
۷	۰	۳

به رقم: ۳۰۷

به حروف: سیصد و هفت

یکان	دهگان	صدگان
۹	۱	۳

..... به رقم:

..... به حروف:

یکان	دهگان	صدگان
۴	۸	۳

..... به رقم:

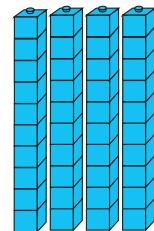
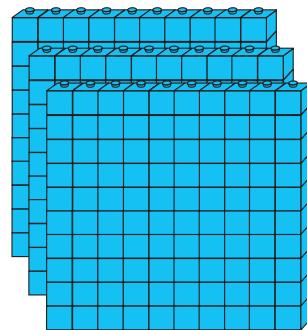
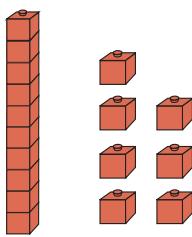
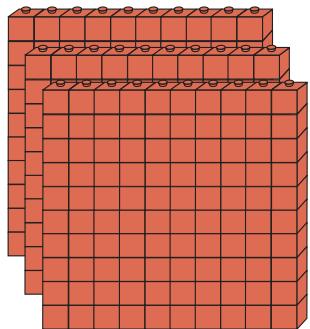
..... به حروف:

یکان	دهگان	صدگان
۲	۵	۳

..... به رقم:

..... به حروف:

مانند نمونه انجام دهید.

۳۱۷

مانند نمونه در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

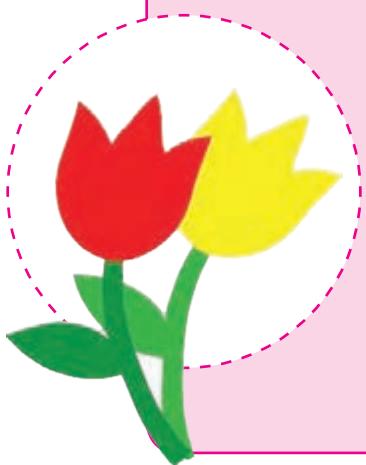
۳۸۷ می شود ..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

۳۱۹ می شود ..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

۳۰۵ می شود ..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

۳ صد تایی و ۴ ده تایی و ۵ یکی می شود .....

۳ صد تایی و ۰ ده تایی و ۸ یکی می شود .....

کامل کن

از ۳۰۰ تا ۳۱۹ به ترتیب بنویسید.

۳۰۰	۳۰۱	۳۰۲					۳۰۷		
				۳۱۴					

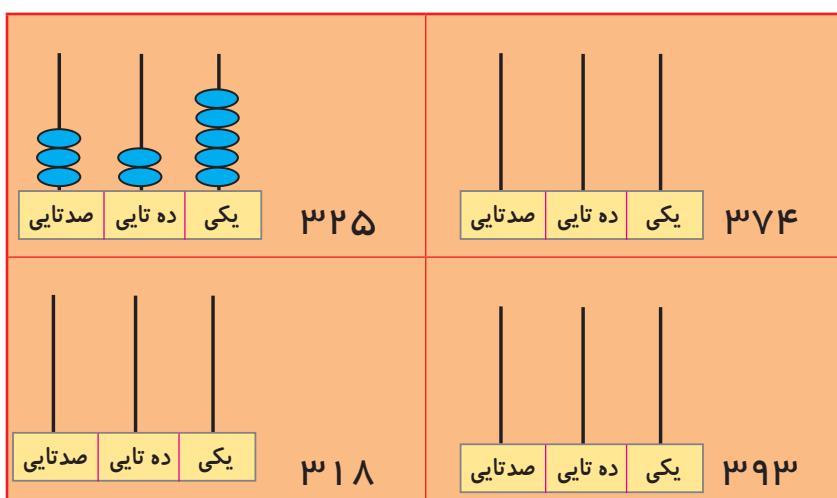
با توجه به عدد داده شده، شکل‌ها را کامل کنید.

۳۲۷	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰	۱۰				
۳۴۵	۱۰۰								
۳۸۲									

از ۳۷۶ تا ۳۸۳ به ترتیب بنویسید.

۳۷۶ .....
۳۷۷ .....
۳۷۸ .....
۳۷۹ .....
۳۸۰ .....
۳۸۱ .....
۳۸۲ .....
۳۸۳ .....

مانند نمونه شکل‌های زیر را کامل کنید.

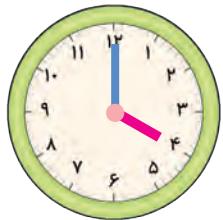

اعداد زیر را به رقم یا حروف بنویسید.

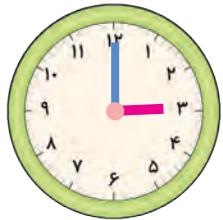
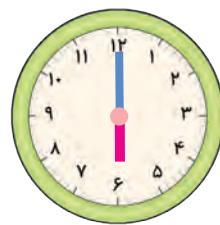
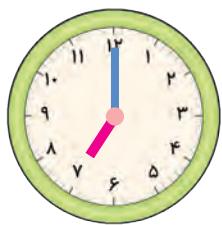
۳۹۲	..... سیصد و شانزده
۳۴۰	..... سیصد و هفتاد و پنج
۳۰۵	..... سیصد و نود

مرور - ساعت

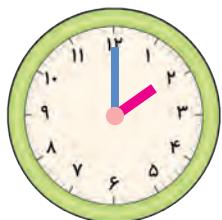
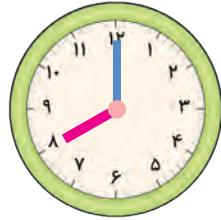
ساعت چند است؟

ساعت ۴ است.

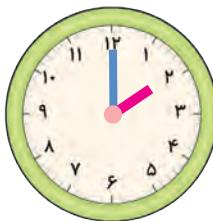
ساعت ۳ است.

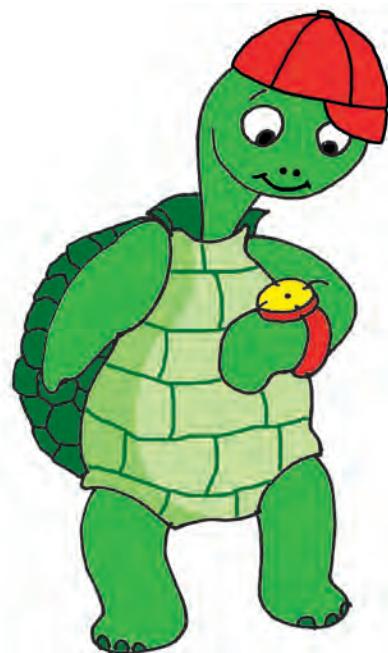
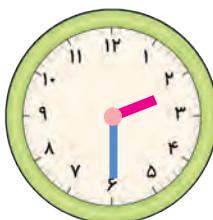

معرفی زمان بین ۲ ساعت

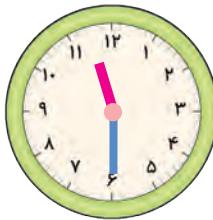
در این ساعت عقربه‌ی کوچک، عدد **۲** را نشان می‌دهد.
پس می‌توانیم بگوییم ساعت **۲** است.

سپس عقربه‌ی کوچک حرکت کرده و بین ساعت **۲** و **۳** قرار گرفته است.
پس می‌توانیم بگوییم زمان بین ساعت **۲** و **۳** است.

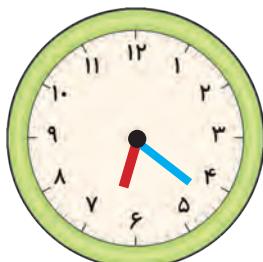
حالا شما بگویید عقربه‌ی کوچک بین چه ساعت‌هایی قرار گرفته است؟
زمان بین ساعت ..... و ..... است.

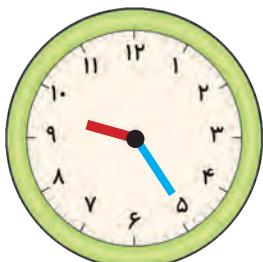

فکر کن و بنویس

مانند نمونه انجام دهید.

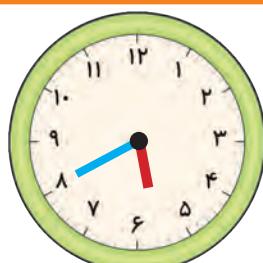
زمان بین ساعت ۴ و ۷ است.

زمان بین ساعت ..... و ..... است.

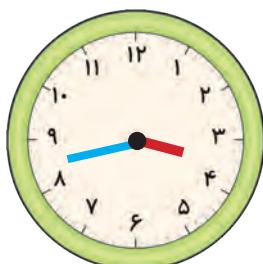

زمان بین ساعت ..... و ..... است.

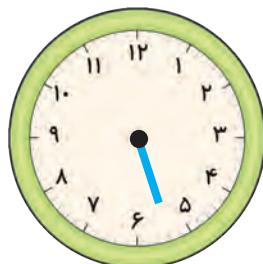

زمان بین ساعت ..... و ..... است.

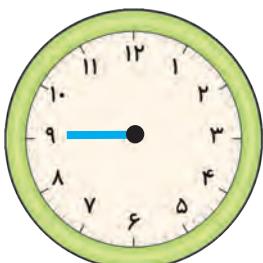
مانند نمونه برای هر یک از ساعت‌های زیر عقربه بکشید.

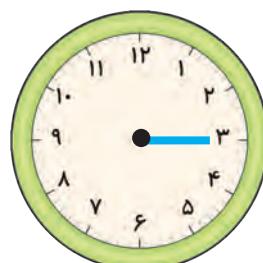
زمان بین ساعت ۳ و ۴ است.

زمان بین ساعت ۹ و ۱۰ است.

زمان بین ساعت ۴ و ۵ است.

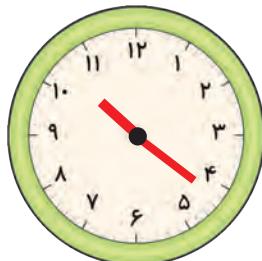
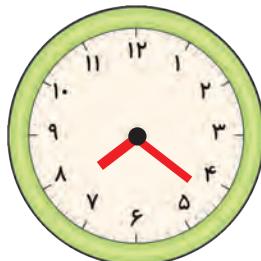

زمان بین ساعت ۸ و ۹ است.

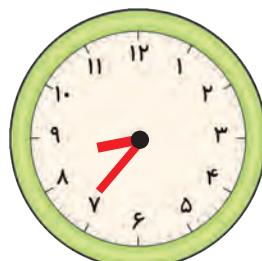
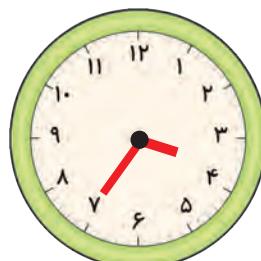
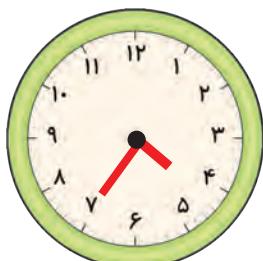

بگرد و پیدا کن

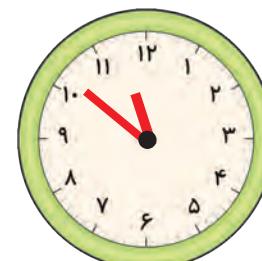
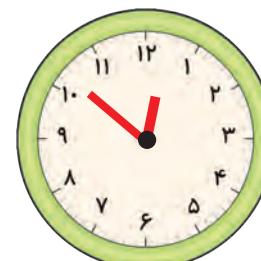
کدام ساعت زمان خواسته شده را نشان می‌دهد؟ آن را علامت بزنید.

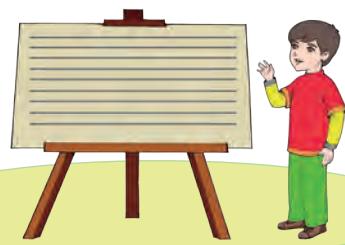
زمان بین ۱۰ و ۱۱

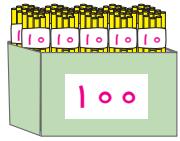
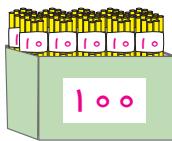
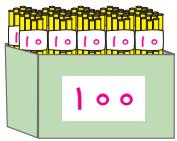
زمان بین ۴ و ۵

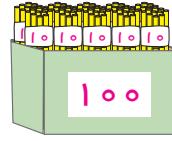
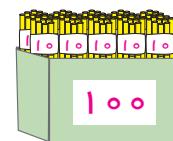
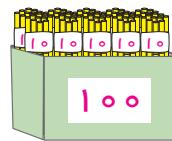
معرّفی ۱۰۰

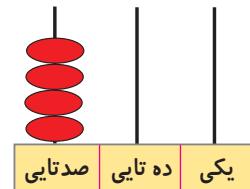
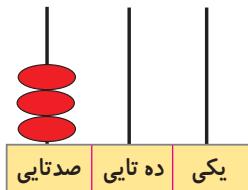
به تصویر نگاه کنید.

۳۰۰

۴۰۰

یکان	دهگان	صدگان
○	○	۴

به ۴ صد تایی و ○ ده تایی و ○ یکی می گوییم:

۴۰۰

چهارصد

۱۰۰

۲۰۰

۳۰۰

.....

فکر کن و بنویس

مانند نمونه انجام دهید.

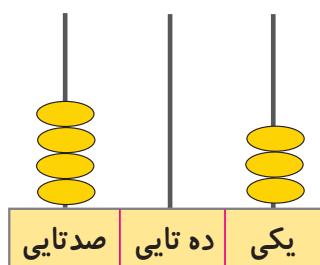
صدگان	دهگان	یکان
۴	۲	۶

$$۴۰۰ + ۲۰ + ۶ *$$

۴ صد تایی و ۲ ده تایی و ۶ یکی

به رقم:

به حروف: چهار صد و بیست و شش

صدگان	دهگان	یکان

$$\dots + \dots + \dots$$

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

به رقم:

به حروف:

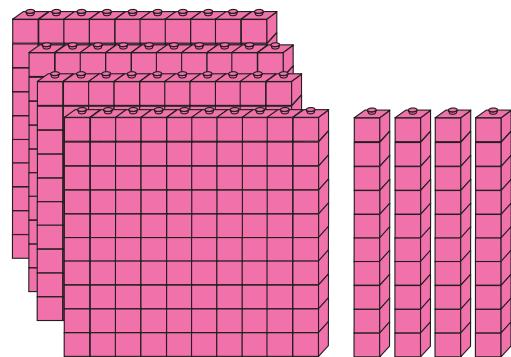
صدگان	دهگان	یکان

$$\dots + \dots + \dots$$

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

به رقم:

به حروف:

صدگان	دهگان	یکان

$$\dots + \dots + \dots$$

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

به رقم:

به حروف:

مانند نمونه انجام دهید.

صدگان	دهگان	یکان
۴	۶	۸

$$۴۰۰ + ۶۰ + ۸$$

۴ صد تایی و ۶ ده تایی و ۸ یکی

به رقم: ۴۶۸

به حروف: چهار صد و شصت و هشت

صدگان	دهگان	یکان
۴	۲	۲

$$\dots + \dots + \dots$$

صد تایی و ده تایی و یکی

به رقم:

به حروف:

صدگان	دهگان	یکان
۴	۵	۸

$$\dots + \dots + \dots$$

صد تایی و ده تایی و یکی

به رقم:

به حروف:

صدگان	دهگان	یکان
۴	۷	۹

$$\dots + \dots + \dots$$

صد تایی و ده تایی و یکی

به رقم:

به حروف:

صدگان	دهگان	یکان
۴	۰	۸

به رقم: ۴۰۸

به حروف: چهار صد و هشت

صدگان	دهگان	یکان
۴	۱	۷

به رقم:

به حروف:

صدگان	دهگان	یکان
۴	۳	۹

به رقم:

به حروف:

صدگان	دهگان	یکان
۴	۴	۹

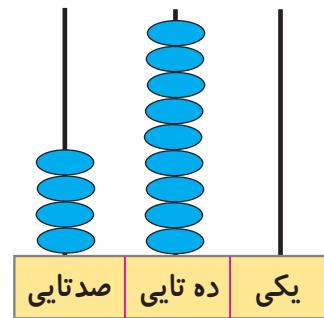
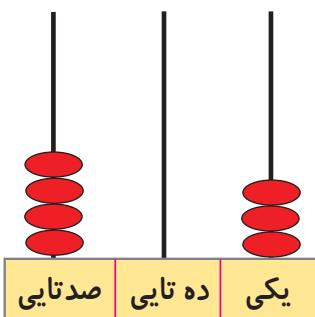
به رقم:

به حروف:

مانند نمونه انجام دهید.

۱۴۲۶

مانند نمونه در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

۱۴۸۳ می‌شود   ۴ صد تایی و   ۸ ده تایی و   ۳ یکی

۱۴۶۹ می‌شود ..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

۱۴۰۷ می‌شود ..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

۱۴۵۳ می‌شود ..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

۱۴ صد تایی و ۳ ده تایی و ۷ یکی می‌شود   ۱۴۳۷

۱۴ صد تایی و ۲ ده تایی و ۰ یکی می‌شود .....

۱۴ صد تایی و ۸ ده تایی و ۶ یکی می‌شود .....

کامل کن

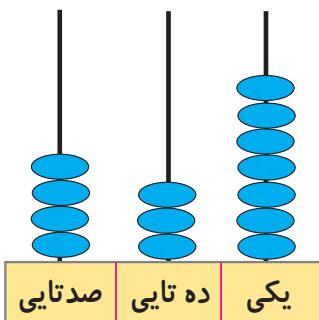
از ۴۰۵ تا ۴۱۹ به ترتیب بنویسید.

۴۰۰	۴۰۱			۴۰۴				
		۴۱۲						

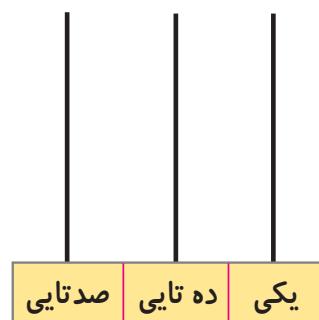
با توجه به عدد داده شده، شکل ها را کامل کنید.

۴۳۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰	۱۰	۱۰
۴۷۸	۱۰۰						

مانند نمونه شکل زیر را کامل کنید.

۴۳۷

۴۰۶

اعداد زیر را به رقم یا حروف بنویسید.

۴۰۵ .....

چهارصد و هجده

۴۸۱ .....

چهارصد و نود و نه

۴۳۰ .....

چهارصد و هفتاد و یک

مرور - جمع

حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید.

$$۵ + ۲ =$$

$$۹ + ۱ =$$

$$\circ + \text{۴} =$$

$$۹ + ۷ =$$

$$۸ + ۲ =$$

$$۱۰ + ۸ =$$

$$\begin{array}{r} ۱۸ \\ + ۱ \\ \hline \end{array}$$

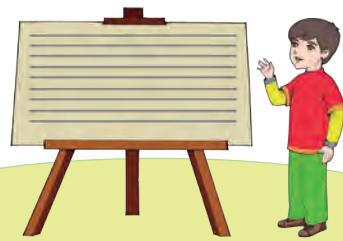
$$\begin{array}{r} ۱۶ \\ + ۳ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۱ \\ + ۴ \\ \hline \end{array}$$

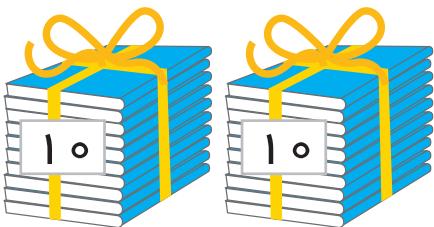
$$\begin{array}{r} ۱۵ \\ + ۳ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۵ \\ + ۴ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۲ \\ + ۵ \\ \hline \end{array}$$

معرفی جمع عدد دو رقمی بدون انتقال

آموزگار از علی خواست به او کمک کند تا دفترهایی را که برای روز دانش آموز خریده‌اند، با هم کادو کنند.

آموزگار ۳۴ دفتر آبی و علی ۲۳ دفتر قرمز را کادو کردند و آن‌ها را در دسته‌های ده‌تایی قرار دادند.

آموزگار پرسید: چند دفتر کادو شده است؟
علی گفت: ۳ دسته ده‌تایی و ۴ یکی دفتر آبی
و ۲ دسته ده‌تایی و ۳ یکی دفتر قرمز داریم.

يعني ۵ دسته‌ی ده‌تایی و ۷ یکی.

$$\begin{array}{r}
 & \text{یکی} \\
 & | \\
 \text{۳} & | & \text{۴} \\
 + & \text{۲} & | & \text{۳} \\
 \hline
 \text{۵} & & \text{۷}
 \end{array}$$

علی گفت: ۵۷ دفتر کادو شده است.

آموزگار از علی خواست عددها را در جدول قرار دهد.
و یکی‌ها را زیر یکی‌ها و ده‌تایی‌ها را زیر ده‌تایی بنویسد و آن‌ها را با هم جمع کند.

آموزگار گفت: می‌توانیم عددها را بدون جدول نیز جمع کنیم.

۳۴

$+ ۲۳$

.....

فکر کن و بنویس

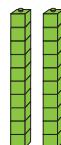

مانند نمونه حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید.

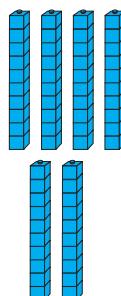
$$\begin{array}{r} & \text{دہ تایی} & \text{یکی} \\ \hline 1 & 0 \\ + 2 & 9 \\ \hline 3 & 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} & \text{دہ تایی} & \text{یکی} \\ \hline 2 & 8 \\ + 3 & 1 \\ \hline \dots & \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} & \text{دہ تایی} & \text{یکی} \\ \hline 4 & 1 \\ + \dots & \dots \\ \hline \dots & \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} & \text{دہ تایی} & \text{یکی} \\ \hline \dots & \dots \\ + \dots & \dots \\ \hline \dots & \dots \end{array}$$

مانند نمونه جمع‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} & \text{دہ تایی} & \text{یکی} \\ \hline 6 & 1 \\ + 2 & 2 \\ \hline \dots & \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 61 \\ + 22 \\ \hline 83 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} & \text{دہ تایی} & \text{یکی} \\ \hline 4 & 0 \\ + 3 & 9 \\ \hline \dots & \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + \dots \dots \dots \dots \dots \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} & \text{دہ تایی} & \text{یکی} \\ \hline 5 & 1 \\ + 3 & 0 \\ \hline \dots & \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + \dots \dots \dots \dots \dots \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} & \text{دہ تایی} & \text{یکی} \\ \hline 3 & 4 \\ + 4 & 4 \\ \hline \dots & \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + \dots \dots \dots \dots \dots \dots \end{array}$$

کامل کن

مانند نمونه انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 52 \\ + 14 \\ \hline 66 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 69 \\ + 30 \\ \hline ..... \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 17 \\ + 41 \\ \hline ..... \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 82 \\ + 16 \\ \hline ..... \end{array}$$

مسئله حل کن

۱- پویا ۴۸ ریال داشت. ۱۴ ریال هم از مادرش گرفت. حالا پویا **روی هم** چند ریال دارد؟

.....

.....

۲- داخل یک کیسه ۶۲ گردو بود. ۳۱ گردوی دیگر هم داخل کیسه ریختیم. حالا **چند گردو** داخل

کیسه است؟

.....

.....

مرور - پول

مانند نمونه عدد هر یک از پول‌های زیر را به ریال بنویسید.

۱ ریال

۲ ریال

معرفی جمع پول ها

آموزگار از مریم خواست با پولهایی که در اختیار دارد، نشان دهد
۷ ریال از جمع چه سکه هایی ساخته شده است؟
مریم سکه های ۲ ریالی و ۵ ریالی را نشان داد.

۷ ریال

سپس مریم از آموزگار پرسید:

اگر قیمت یک مداد ۲۵۰ ریال باشد، با کدام پول ها می توان مداد خرید؟
آموزگار توضیح داد که با یک اسکناس ۲۰۰ ریالی و یک سکه ۵ ریالی می توان مداد را خرید.

۲۵۰ ریال

فکر کن و بنویس

مانند نمونه جمع پولهای زیر را به ریال بنویسید.

۳ ریال

ریال .....

ریال .....

ریال .....

ریال .....

ریال .....

ریال .....

ریال .....

ریال .....

ریال .....

بگرد و پیدا کن

مانند نمونه انجام دهید.

۷۰ ریال

۲۵۰ ریال

۲۲۰ ریال

۱۵۰ ریال

مسئله حل کن

۱- علی یک سکه ۱ ریالی دارد. مادرش هم به او یک سکه ۵ ریالی داد. حالا علی **روی هم** چقدر پول دارد؟

حالا علی ..... ریال پول دارد.

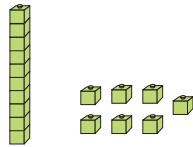
۲- سارا برای خرید گل سر یک سکه ۱۰۰ ریالی و یک سکه ۵۰ ریالی به فروشنده پرداخت کرد. سارا **روی هم** چقدر به فروشنده پرداخت کرده است؟

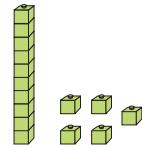
سارا ..... ریال به فروشنده پرداخت کرده است.

مرور - مقایسه اعداد

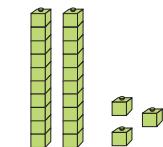
بین دو عدد علامت $<$ $=$ $>$ بگذارید.

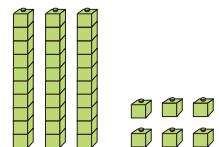
۱۷

۱۵

۲۳

۳۶

۴۰

۵۰

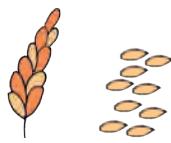
۶۰

۶۲

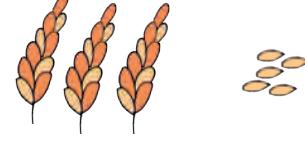
۲۴

۱۹

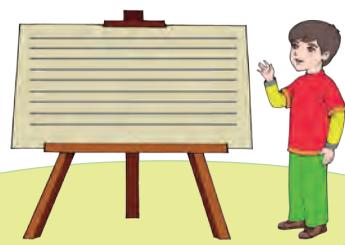
۱۲

۳۵

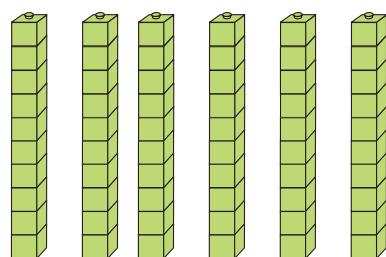
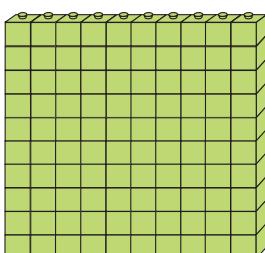
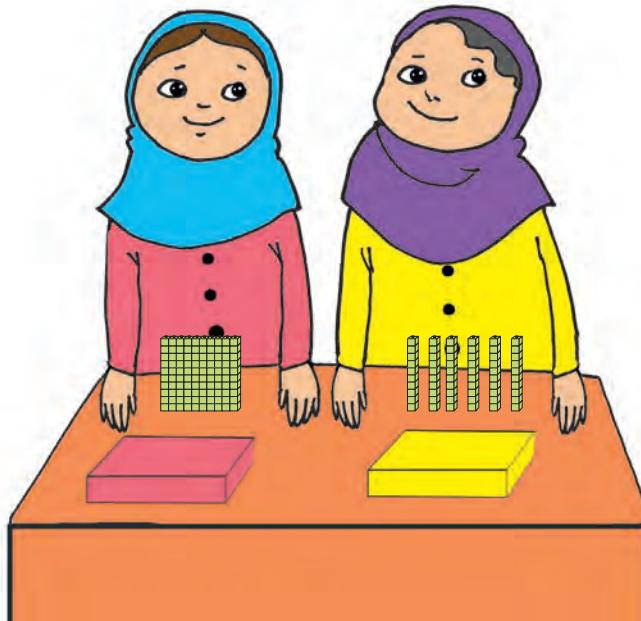

۲۸		۵۴	۵۵	<input type="text"/>	۵۵	۹۵	<input type="text"/>	۶۳
۳۰	<input type="text"/>	۷۰	۱۴	<input type="text"/>	۲۰	۷۲	<input type="text"/>	۱۸
۶۳	<input type="text"/>	۶۳	۱۲	<input type="text"/>	۱۸	۳۷	<input type="text"/>	۹۴
۸۶	<input type="text"/>	۴۲	۴۰	<input type="text"/>	۴۰	۸۵	<input type="text"/>	۸۹

معرفی مقایسه اعداد سه رقم با دو رقم و سه رقم (تا ۴۹۹)

آموزگار از زهرا و مریم خواست که از دو جعبه‌ی روی میز هر کدام یک جعبه را انتخاب و در جعبه‌ها را باز کنند. آن‌ها پس از باز کردن در جعبه‌ها دسته‌ی صد تایی، ده تایی را بیرون آورده و مقابل خود روی میز گذاشتند.

آموزگار از آن‌ها خواست تعداد چینه‌های خود را بشمارند و با هم مقایسه کنند.

تعداد چینه‌های مریم ۱۰۰

تعداد چینه‌های زهرا ۶۰

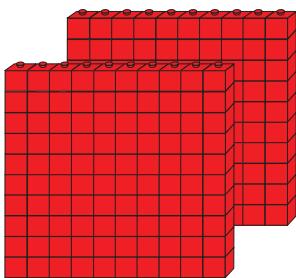
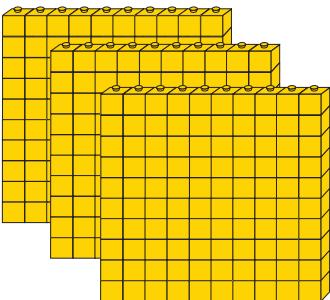
آموزگار به آن‌ها گفت: برای مقایسه‌ی این دو عدد باید تعداد رقم‌های آن‌ها را بشماریم. عددی که تعداد رقم‌های آن **بیشتر** است **بزرگ‌تر** است.

۱۰۰

۶۰

این بار آموزگار از فاطمه خواست که تعداد دسته‌های صد تایی زرد و قرمز داخل جعبه‌ها را با هم مقایسه کند.

فاطمه شکل‌ها را شمرد و به این صورت نوشت:

۳۰۰

۲۰۰

آموزگار به فاطمه گفت: که تعداد رقم‌های هر دو عدد را بشمارد.
فاطمه گفت: هر دو دسته عدد سه رقمی هستند و تعداد رقم‌هایشان با هم برابراست.
آموزگار گفت: اگر تعداد رقم‌های دو عدد با هم برابر بود. ابتدا باید به رقم‌های اول هر دو عدد از سمت چپ نگاه کنیم و با توجه به اولین رقم، آن‌ها را با هم مقایسه می‌کنیم.

۳۰۰

۲۰۰

فاطمه پرسید: اگر اولین رقم از سمت چپ هر دو عدد با هم مساوی باشند چه می‌کنیم؟
آموزگار توضیح داد، که در این صورت باید به ترتیب رقم‌های دوم و سوم هر دو عدد نگاه کنیم و آن‌ها را با هم مقایسه کنیم.

۳۷۰

۳۵۰

حالا بگویید کدام عدد بیشتر است؟

۴۳۷

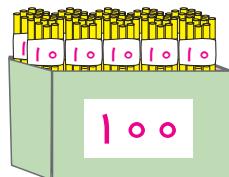
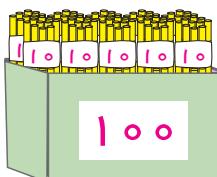
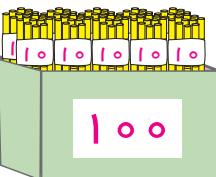
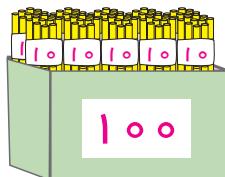
۴۳۴

فکر کن و بنویس

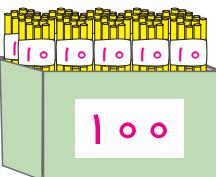
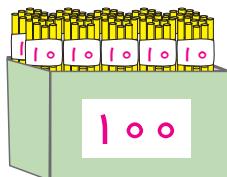
مانند نمونه بین دو عدد علامت $<= >$ بگذارید و عبارت را از سمت چپ بخوانید.

۳۰۰

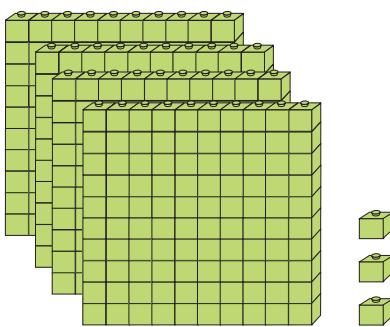
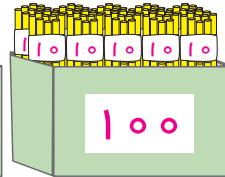
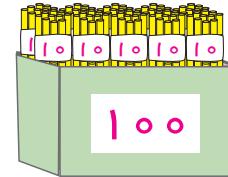
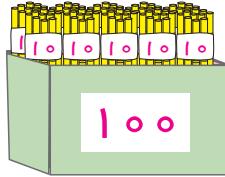
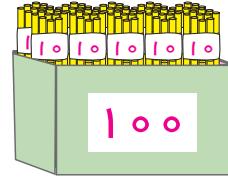
۱۰۰

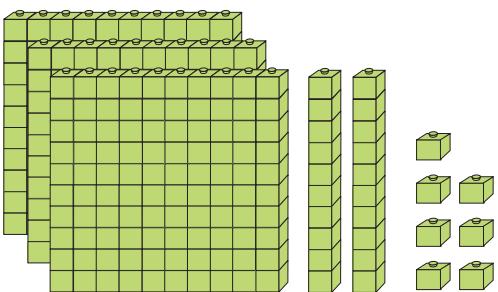
۲۰۰

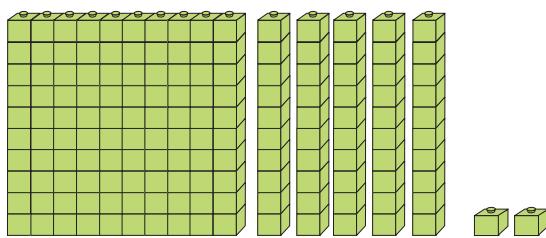
۴۰۰

۴۰۰

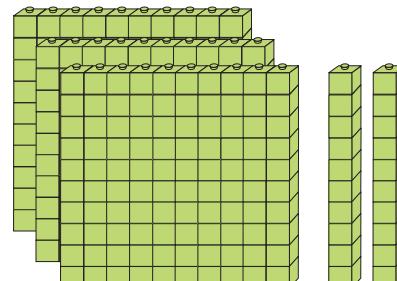
۳۲۷

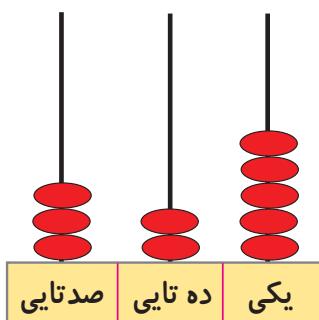
۱۵۲

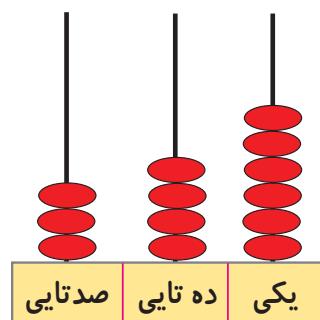
۳۲۰

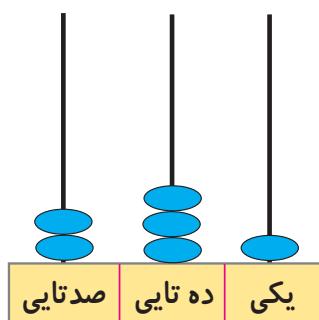
مانند نمونه انجام دهید.

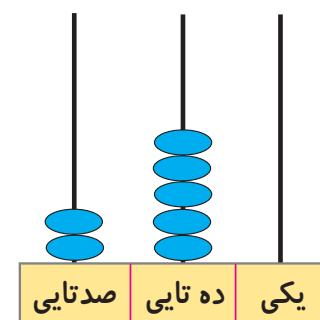
۳۲۵

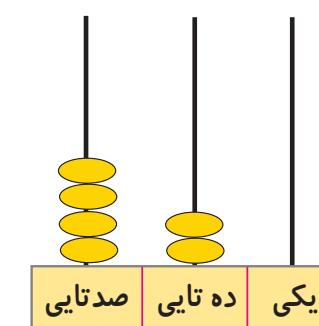
۳۴۶

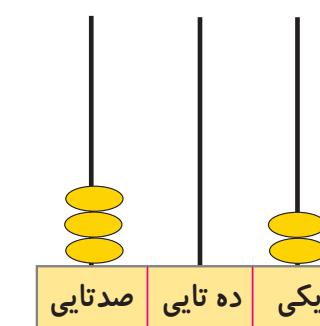
.....

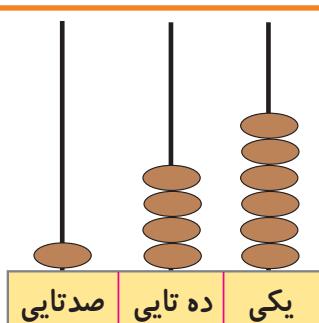
.....

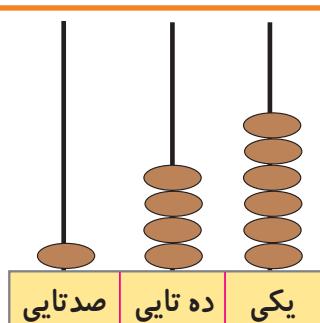
.....

.....

.....

.....

کامل کن

مانند نمونه در هر خانه دور عدد بیشتر خط بکشید.

۳۲۸	۱۹۸	۳۵۶	۱۰۷	۴۰۰	۱۹۸	۲۱۹	۳۰۴
۳۰۰	۱۰۰	۴۷۵	۴۷۹	۱۰۰	۴۰۰	۲۰۰	۴۰۰

مانند نمونه در هر خانه دور عدد کمتر خط بکشید.

۳۰۰	۲۴۸	۴۲۰	۳۱۶	۳۵۰	۴۱۲	۱۴۵	۱۵۱
۲۰۶	۲۶۰	۴۶۸	۲۹	۱۲۴	۱۲۷	۴۵۰	۳۷۵

مانند نمونه انجام دهید و عبارت را از سمت چپ بخوانید.

۳۲۷	<	۴۵۸	۲۴۰	<input type="text"/>	۲۳۶	۱۳۶	<input type="text"/>	۱۷۶
۲۵۹	<input type="text"/>	۲۰۹	۱۷۰	<input type="text"/>	۱۷۰	۲۴۶	<input type="text"/>	۵۹

مسئله حل کن

۱- آقای رضایی ۳۴۸ گوسفند دارد. آقای موسوی ۲۵۰ گوسفند دارد. چه کسی گوسفند بیشتری دارد؟

.....

۲- مریم ۴۸۰ ریال و زهرا ۳۵۰ ریال دارد. چه کسی پول کمتری دارد؟

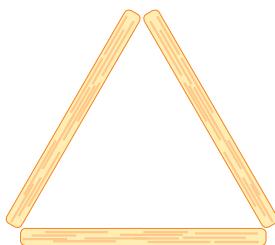
.....

۳- کتابخانه‌ی مدرسه ایمان ۳۸۵ کتاب دارد. کتابخانه‌ی مدرسه توحید ۲۵۵ کتاب دارد. کتابخانه کدام مدرسه کتاب بیشتری دارد؟

.....

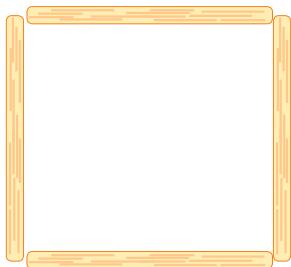

معرفی ضلع

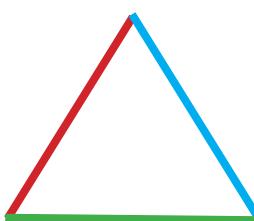
آموزگار با تعدادی بستنی چوبی وارد کلاس شد و به هر یک از دانشآموزان یک بستنی داد. دانشآموزان بستنی را خوردند. سپس آموزگار گفت: بباید با استفاده از چوب بستنی‌ها، شکل مثلث را بسازیم.

برای ساختن مثلث از چند چوب بستنی استفاده شده است؟ .....

این بار آموزگار از زهرا خواست که با استفاده از چوب بستنی‌ها شکل مرّبع را بسازد. زهرا شکل مقابل را ساخت. آموزگار پرسید: برای درست کردن مرّبع از چند چوب بستنی استفاده کردی؟ زهرا گفت: ۴ عدد.

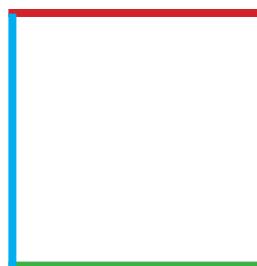
آن‌گاه آموزگار شکل مثلث را کشید و گفت: این شکل سه ضلع دارد.

آموزگار گفت:

به هر یک از خط‌ها که مثلث با آن ساخته شده ضلع می‌گوییم.

حالا بگویید که مرّبع چند ضلع دارد؟ .....

فعالیت (۱)

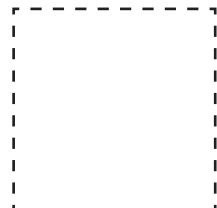

فکر کن و بنویس

در شکل های زیر هر ضلع را پررنگ کنید و بنویسید هر شکل چند ضلع دارد؟

ضلع .....
.....

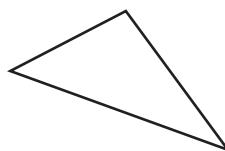
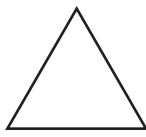
ضلع .....
.....

فعالیت (۲)

بگرد و پیدا کن

شکل هایی که ۳ ضلع دارند، را قرمز و شکل هایی که ۴ ضلع دارند، را آبی کنید.

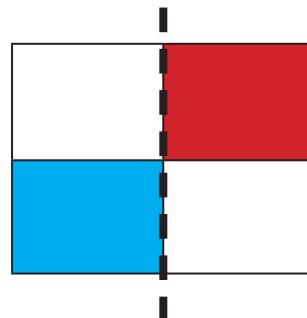
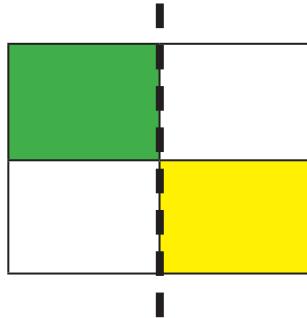

کامل کن

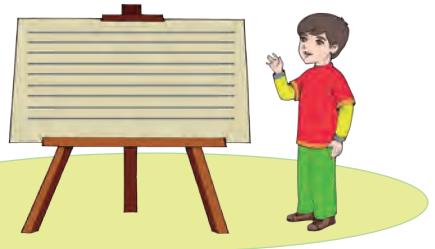
نقطه ها به هم وصل کنید و نام شکل به دست آمده را بنویسید.

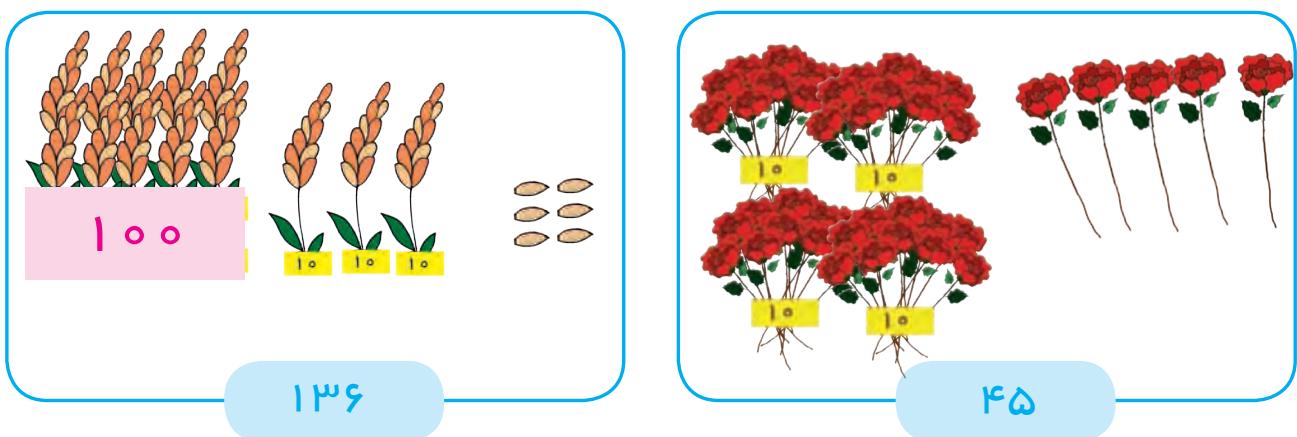
با توجه به خط تقارن نیمه ای دیگر شکل را رنگ کنید.

معرفی ارزش مکانی

آموزگار از سارا خواست که عدد مربوط به هر شکل را بنویسد و تعداد رقم‌های آن را بگوید.
سارا برای تصویر گندم‌ها عدد ۱۳۶ و برای تصویر گل‌ها عدد ۱۴۵ را نوشت.

آموزگار گفت: در عدد ۱۳۶ اولین رقم از سمت راست ۶ است.

پس یکان عدد ۱۳۶ رقم ۶ است.

یعنی رقم ۶ در ارزش مکانی یکان قراردارد.

صدگان	دهگان	یکان
.....	.....	۶

دومین رقم از سمت راست ۳ است

پس دهگان عدد ۱۳۶، رقم ..... است.

رقم ۳ در ارزش مکانی دهگان قراردارد.

صدگان	دهگان	یکان
.....	۳	۶

سومین رقم از سمت راست ۱ است.

پس صدگان عدد ۱۳۶، رقم ..... است.

رقم ۱ در ارزش مکانی صدگان قراردارد.

صدگان	دهگان	یکان
۱	۳	۶

فکر کن و بنویس

مانند نمونه عدد یکان را در جدول بنویسید.

۱۵۲

صدگان	دهگان	یکان
		۲

۲۰۴

صدگان	دهگان	یکان

۳۲۸

صدگان	دهگان	یکان

مانند نمونه عدد دهگان را در جدول بنویسید.

۲۶۹

صدگان	دهگان	یکان
		۶

۱۶

صدگان	دهگان	یکان

۱۴۳۰

صدگان	دهگان	یکان

مانند نمونه عدد صدگان را در جدول بنویسید.

۱۰۸

صدگان	دهگان	یکان
۱		

۱۴۳۵

صدگان	دهگان	یکان

۳۸۷

صدگان	دهگان	یکان

۱۴۷۶

صدگان	دهگان	یکان

۲۰۰

صدگان	دهگان	یکان

۱۲۰

صدگان	دهگان	یکان

در عدد های زیر، ارزش مکانی هر یک از رقم هایی را که با رنگ قرمز، مشخص شده در جدول بنویسید.

۱۳۱

صدگان	دهگان	یکان

۲۷۲

صدگان	دهگان	یکان

۱۴۶۷

صدگان	دهگان	یکان

۲۴۰

صدگان	دهگان	یکان

۳۸۹

صدگان	دهگان	یکان

۴۰۰

صدگان	دهگان	یکان

بگرد و پیدا کن

مانند نمونه انجام دهید.

۴۵۶

* عدد ۴۵۶ چند رقمی است؟ ۳ رقمی

.....
یکان عدد ۴۵۶ چند است؟

.....
دهگان عدد ۴۵۶ چند است؟

.....
صدگان عدد ۴۵۶ چند است؟

۲۰۹

* عدد ۲۰۹ چند رقمی است؟

.....
دهگان عدد ۲۰۹ چند است؟

.....
صدگان عدد ۲۰۹ چند است؟

.....
یکان عدد ۲۰۹ چند است؟

.....
یکان عدد ۱۲ ۳ چند است؟

* عدد ۱۲ ۳ چند رقمی است؟

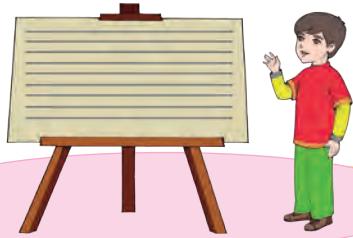
.....
دهگان عدد ۱۲ ۳ چند است؟

.....
صدگان عدد ۱۲ ۳ چند است؟

* عددی بنویسید که یکان آن عدد ۳، دهگان آن ۷، و صدگان آن ۴ باشد.

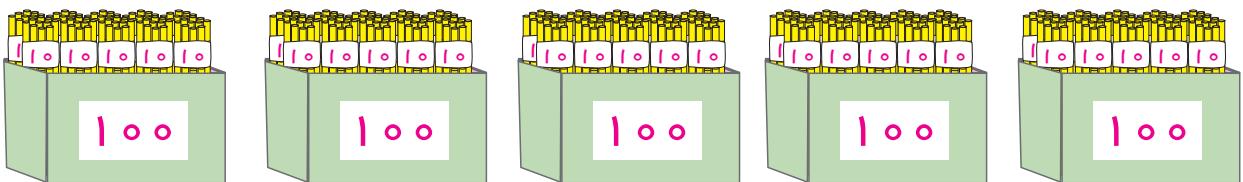
* عددی بنویسید که دهگان آن عدد ۹، یکان آن ۱، و صدگان آن ۳ باشد.

* عددی بنویسید که یکان آن عدد ۷، دهگان آن ۲ و صدگان آن را به دلخواه بنویسید.

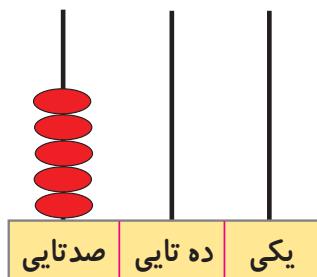

۵۰۰ معرفی

به تصویر نگاه کنید.

۵۰۰

یکان	دهگان	صدگان
●	●	● ● ● ● ●

به ۵ صد تایی و ۰ ده تایی و ۰ یکی می گوییم:

۵۰۰
پانصد

۱۰۰ - ۲۰۰ - ۳۰۰ - ۴۰۰ - .....

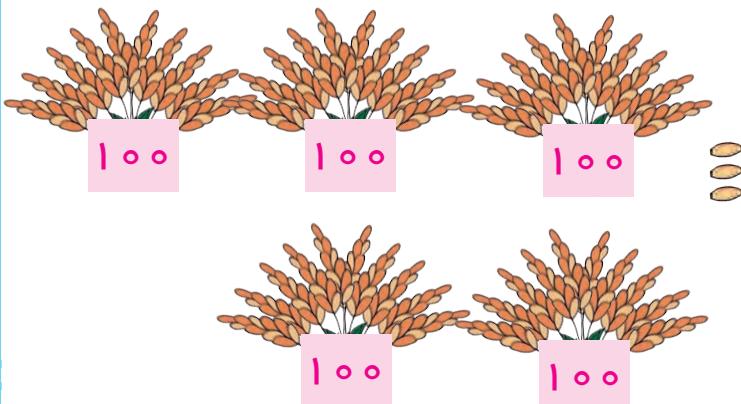

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

مانند نمونه انجام دهید.

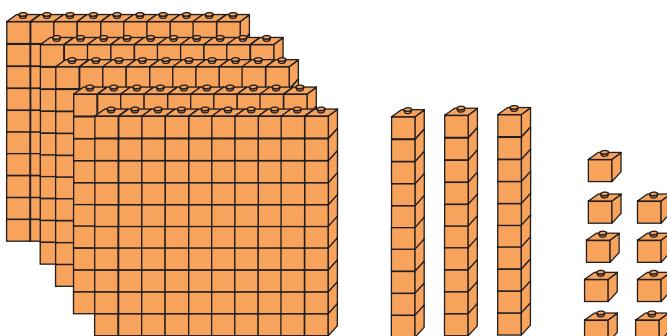
یکان	دهگان	صدگان
۱	۰	۵

$$500 + 0 + 1^*$$

۵ صد تایی و ۰ ده تایی و ۱ یکی

به رقم: ۵۰۱

به حروف: پانصد و سه

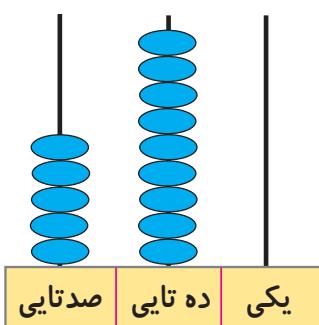
یکان	دهگان	صدگان

..... + ... + ...

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی .....

به رقم: .....

به حروف: .....

یکان	دهگان	صدگان

..... + ... + ...

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی .....

به رقم: .....

به حروف: .....

این گونه تمرین ها با هدف بسط اعداد است. و جمع سه عدد مورد نظر نمی باشد. *

مانند نمونه انجام دهید.

صدگان	دهگان	یکان
۵	۰	۴

$$۵۰۰ + ۰ + ۴$$

۵ صد تایی و ۰ ده تایی و ۴ یکی

به رقم: ۵۰۴

به حروف: پانصد و چهار

صدگان	دهگان	یکان
۵	۱	۸

$$\dots + \dots + \dots$$

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

به رقم: .....

به حروف: .....

صدگان	دهگان	یکان
۵	۷	۶

$$\dots + \dots + \dots$$

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

به رقم: .....

به حروف: .....

صدگان	دهگان	یکان
۵	۹	۰

$$\dots + \dots + \dots$$

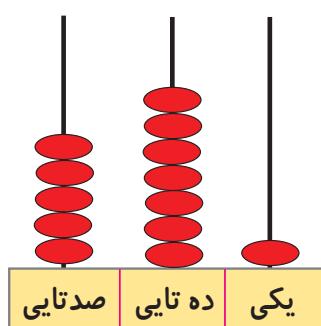
صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

به رقم: .....

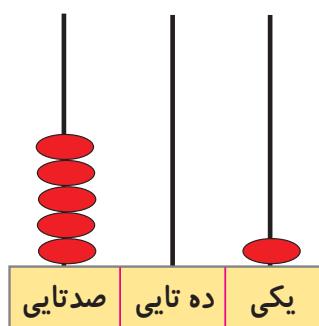
به حروف: .....

.....۵۰۴.....

.....

مانند نمونه در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

۵۷۴ می‌شود $\textcircled{۵}$ صد تایی و $\textcircled{۷}$ ده تایی و $\textcircled{۴}$ یکی

۵۰۸ می‌شود ..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

۵۹۰ می‌شود $\textcircled{۵}$ صد تایی و $\textcircled{۹}$ ده تایی و $\textcircled{۰}$ یکی می‌شود

..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی می‌شود ۵۲۶

اعداد زیر را به رقم یا حروف بنویسید.

۵۸۶ .....

..... پانصد و شانزده

۵۳۰ .....

..... پانصد و سه

با توجه به عدد داده شده، شکل‌ها را کامل کنید.

۵۳۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰	۱۰
۵۳۰	۱۰۰						

از ۵۴۷ تا ۵۶۰ به ترتیب بنویسید.

۵۴۷ — .....

با توجه به عدد داده شده، بر روی چرتکه مهره بکشید.

۵۶۲

۵۱۷

۵۷

معرفی تفریق بدون انتقال دو رقم از دو رقم

مادر مریم به مناسبت جشن نیمه شعبان ۱۴۵ کیک به او داد تا به هم کلاسی های خود بدهد. مریم ۳۲ کیک به دوستان خود داد. او می خواهد، بداند چند کیک باقی مانده است؟

۴	۵
- ۳	۲
1	۳

آموزگار گفت: ابتدا تعداد همه کیک‌ها را که ۱۴۵ تا است، در جدول می‌نویسیم.

سپس تعداد ۳۲ کیکی را که به دانش آموزان داده شده را زیر آن می‌نویسیم، آن وقت یکی‌ها از یکی‌ها و ده‌تایی‌ها را از ده‌تایی‌ها کم می‌کنیم.

حالا اعداد را از جدول خارج کرده و می‌نویسیم:

۱۴۵

- ۳۲

13

پس ۱۳ کیک باقی مانده است.

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

مانند نمونه انجام دهید.

	دله تایی	یکی
۵		۸
-	۲	
۳		۵

	دله تایی	یکی
۶		۱۴
-	۳	
۳		۲

	دله تایی	یکی
۳		۹
-	۲	
۱		۷

مانند نمونه تفریق‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r}
 & \text{یکی} & \text{دله تایی} \\
 ۳ & | & ۵ \\
 - & ۲ & | \\
 \hline
 & ۱ & ۴
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 ۳۵ \\
 - ۲۱ \\
 \hline
 \dots\dots\dots
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 & \text{یکی} & \text{دله تایی} \\
 ۶ & | & ۹ \\
 - & ۳ & | \\
 \hline
 & \dots\dots\dots &
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 & \text{یکی} & \text{دله تایی} \\
 ۷ & | & ۸ \\
 - & ۲ & | \\
 \hline
 & \dots\dots\dots &
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 & \text{یکی} & \text{دله تایی} \\
 ۴ & | & ۷ \\
 - & ۲ & | \\
 \hline
 & \dots\dots\dots &
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 & \text{یکی} & \text{دله تایی} \\
 ۳ & | & ۶ \\
 - & ۱ & | \\
 \hline
 & \dots\dots\dots &
 \end{array}$$

کامل کن

مانند نمونه تفریق های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} ۱۴۷ \\ - ۲۰ \\ \hline ۲۷ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۸۴ \\ - ۵۲ \\ \hline ..... \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۷۱ \\ - ۳۱ \\ \hline ..... \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۸ \\ - ۱۷ \\ \hline ..... \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۶\ ۱۵ \\ \hline ۱۶ \\ - ۱۵ \\ \hline ۱\ ۱ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۳۳\ ۱۰ \\ \hline ۳۳ \\ - ۱۰ \\ \hline ۳\ ۳ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵۲\ ۲۱ \\ \hline ۵۲ \\ - ۲۱ \\ \hline ۳\ ۱ \end{array}$$

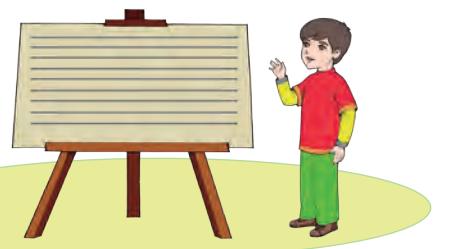
$$\begin{array}{r} ۵۰\ ۳۰ \\ \hline ۵۰ \\ - ۳۰ \\ \hline ۲\ ۰ \end{array}$$

مسئله حل کن

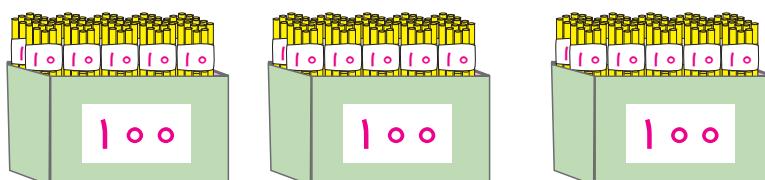
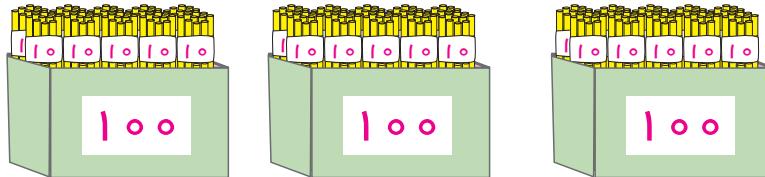
۱- روی درختی ۹ گیاه بود. با غبان ۳۹ گیاه را چید. چند گیاه روی درخت باقی مانده است؟

۲- رضا ۷۵ تومان دارد. اگر برای خرید یک آب نبات، ۵۰ تومان به فروشنده پردازد. چند تومان برایش باقی مانده است؟

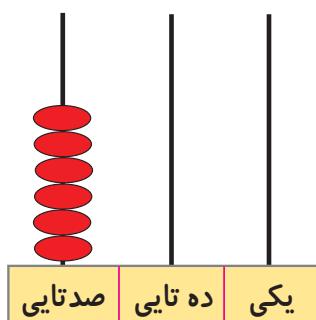

۶۰۰-۷۰۰ معرفی

به تصویر نگاه کنید.

۶۰۰

یکان	ده تایی	صد تایی
۶	○	○

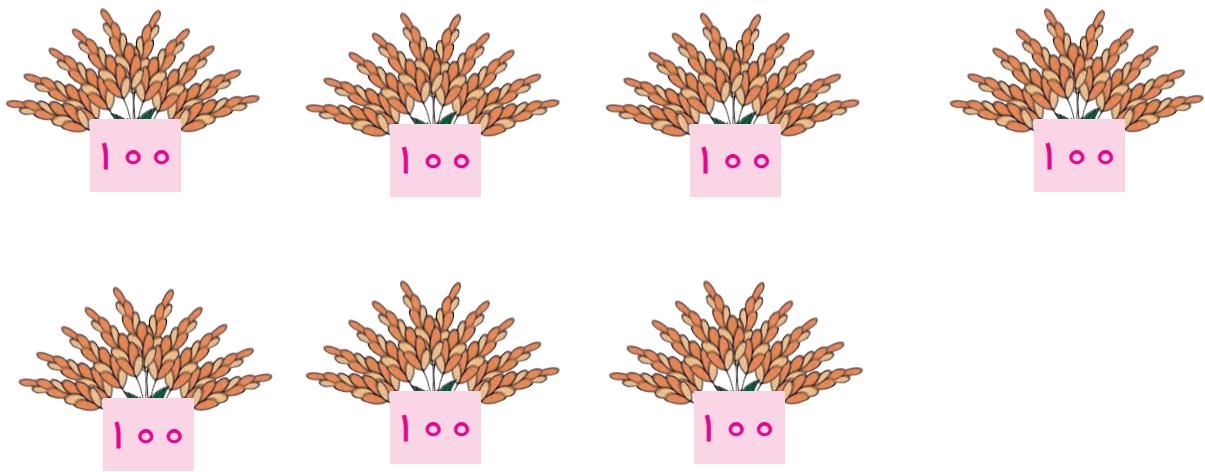
به ۶ صد تایی و ○ ده تایی و ○ یکی می‌گوییم:

۶۰۰

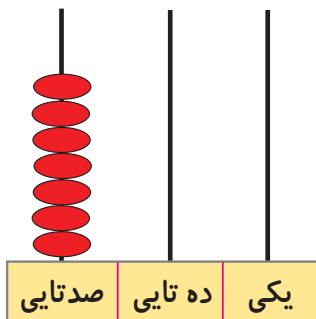
ششصد

۱۰۰ - ۲۰۰ - ۳۰۰ - ۴۰۰ - ۵۰۰ - .....

به تصویر نگاه کنید.

٧٠٠

یکان	دهگان	صدگان
۰	۰	۷

به ٧ صد تایی و ۰ ده تایی و ۰ یکی می گوییم:

٧٠٠

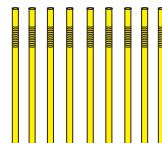
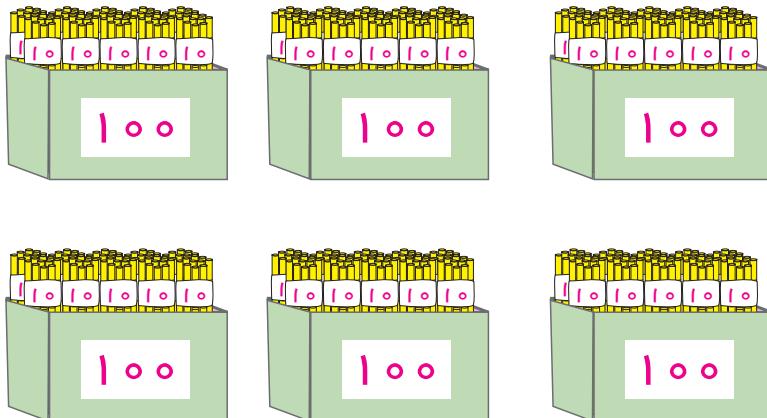
هفت صد

١٠٠ - ٢٠٠ - ٣٠٠ - ٤٠٠ - ٥٠٠ - ٦٠٠ - .....

فکر کن و بنویس

مانند نمونه انجام دهید.

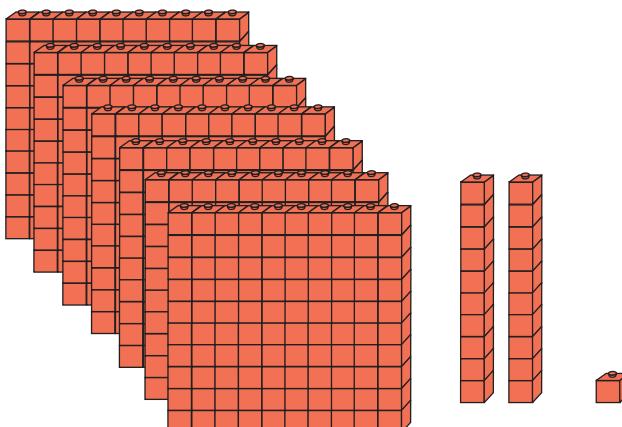
یکان	دهگان	صدگان
۹	۰	۶

$$600 + 0 + 9^*$$

۶ صد تایی و ۰ ده تایی و ۹ یکی

به رقم: ۶۰۹

به حروف: ششصد و نه

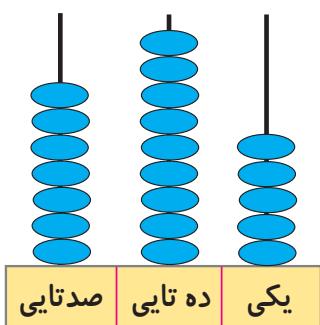
یکان	دهگان	صدگان

..... + ... + ...

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

..... به رقم:

..... به حروف:

یکان	دهگان	صدگان

..... + ... + ...

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

..... به رقم:

..... به حروف:

* این گونه تمرین ها با هدف بسط اعداد است. و جمع سه عدد مورد نظر نمی باشد.

مانند نمونه انجام دهید.

یکان	دهگان	صدگان
۲	۳	۶

$$۶۰۰ + ۳۰ + ۲$$

۶ صد تایی و ۳ ده تایی و ۲ یکی

یکان	دهگان	صدگان
۸	۷	۶

$$\dots + \dots + \dots$$

..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

یکان	دهگان	صدگان
۴	۵	۶

$$\dots + \dots + \dots$$

..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

یکان	دهگان	صدگان
۹	۱	۷

$$\dots + \dots + \dots$$

..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

یکان	دهگان	صدگان
۲	۰	۶

به رقم:

به حروف: ششصد و دو

یکان	دهگان	صدگان
۹	۱	۶

به رقم:

به حروف:

یکان	دهگان	صدگان
۵	۳	۷

..... : به رقم

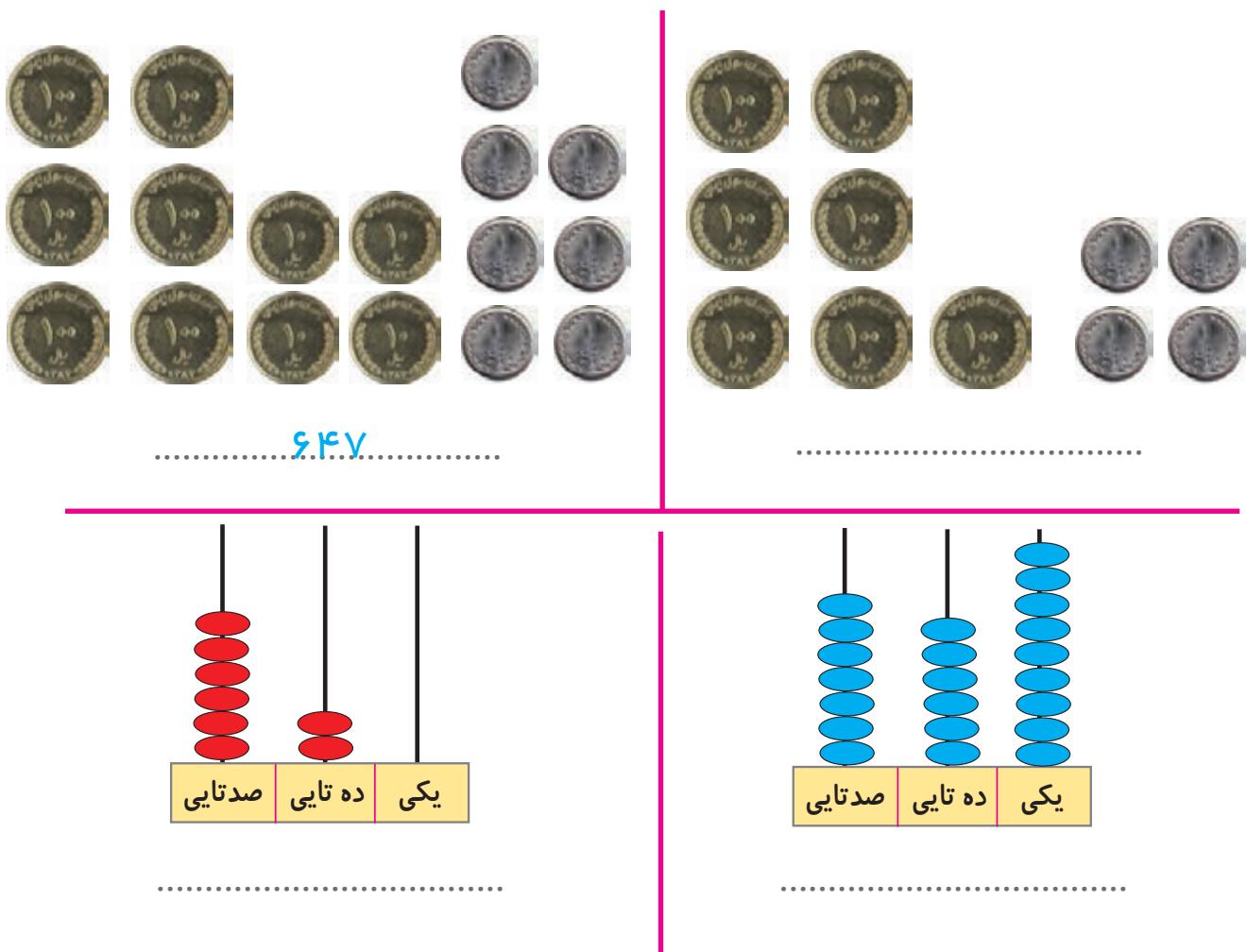
..... : به حروف

یکان	دهگان	صدگان
۳	۹	۷

..... : به رقم

..... : به حروف

مانند نمونه انجام دهید.

مانند نمونه در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

۶۷۲ می شود ۶ صد تایی و ۷ ده تایی و ۲ یکی

۷۳۶ می شود ..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

۱۴۶ می شود ..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

۶ صد تایی و ۱۴ ده تایی و ۰ یکی می شود ۶۴۰

۶ صد تایی و ۴ ده تایی و ۲ یکی می شود .....

۷ صد تایی و ۵ ده تایی و ۰ یکی می شود .....

اعداد زیر را به رقم یا حروف بنویسید.

۶۰۱ .....

ششصد و شصت و یک

۶۴۶ .....

ششصد و بیست و نه

۶۹۷ .....

ششصد و یازده

۷۰۹ .....

ششصد و نود و هفت

۷۳۰ .....

هفتصد و چهل

۷۵۸ .....

هفتصد و هشتاد و سه

۷۱۶ .....

هفتصد و هفت

فعالیت (۲)

کامل کن

با توجه به عدد داده شده، شکل‌ها را کامل کنید.

۶۳۲	100	100	100	100	100	100	10	10
۶۰۸	100							
۷۲۵								

از ۶۲۵ تا ۶۴۰ به ترتیب بنویسید.

۶۲۵ —

از ۶۷۴ تا ۶۸۹ به ترتیب بنویسید.

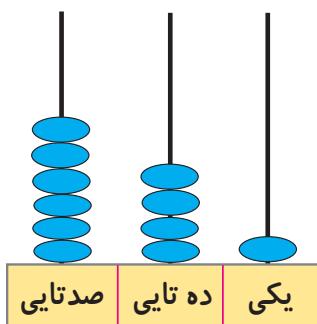
۶۷۴ —

از ۷۷۰ تا ۷۹۶ به ترتیب بنویسید.

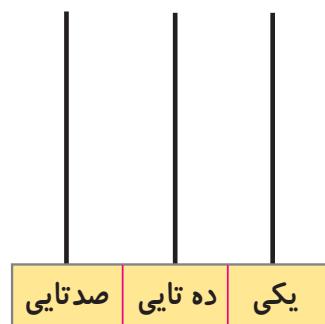
۷۷۰ —

مانند نمونه شکل‌های زیر را کامل کنید.

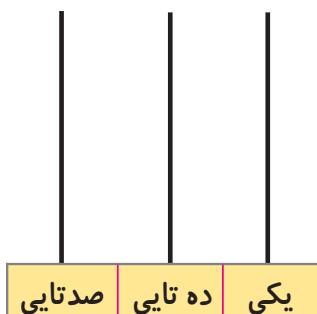
۶۴۱

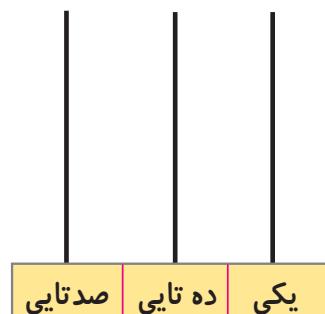
۷۷۹

۶۰۳

۷۳۵

۶۷

تمرین‌های دوره‌ای (۱۱)

۱- جاهای خالی را پر کنید.

یک سال ..... فصل دارد.
خرداد ماه ..... سال است.

۲- عدد ۱۵۶ چند رقم دارد؟ ..... رقم‌های آن را بنویسید. ..... و ..... و ..... و .....
عدد ۶۹۷ چند رقم دارد؟ ..... رقم‌های آن را بنویسید. ..... و ..... و ..... و .....

۳- عددهای زیر را به حروف خود وصل کنید.

۶۸۵

۵۷۲

۴۱۹

۷۰۶

۳۹۰

چهارصد و نوزده ..... سیصد و نود ..... هفتصد و شش ..... ششصد و هشتاد و پنج ..... پانصد و هفتاد و دو

۴- از ۶۴۱ تا ۶۵۰ به ترتیب بنویسید.

۶۴۱ — .....

۵- جاهای خالی را کامل کنید.

یکان	دهگان	صدگان
۷	۵	۴

..... + ... + ...

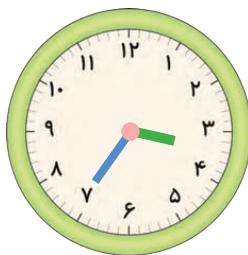
یکی و ..... دهتایی و ..... صدتاًی

یکان	دهگان	صدگان
۶	۹	۷

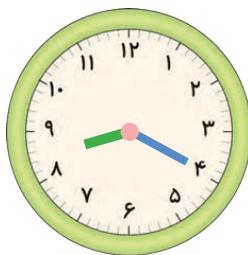
به رقم:

به حروف:

۶- جاهای خالی را کامل کنید.

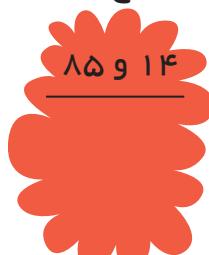
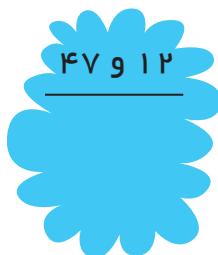

زمان بین ساعت ..... و ..... است.

زمان بین ساعت ..... و ..... است.

۷- حاصل جمع های زیر را به دست آورید.

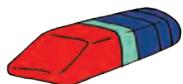

۸- جمع پولهای زیر را به ریال بنویسید.

۹- قیمت پاک کن و شکلات را از بین پولها جدا کنید.

۱۵۰ ریال

۲۰۰ ریال

۱۰- عددی بنویسید که یکان آن ۸، دهگان آن ۵ و صدگان آن ۴ باشد.

۱۱- بین دو عدد علامت <=> بگذارید.

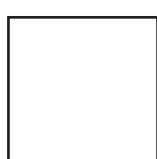
۲۱۶   ۲۶۱

۴۵۰   ۴۵۰

۴۱۹   ۴۹

ضلع .....
.....

ضلع .....
.....

۱۲- هر کدام از شکل‌های زیر چند ضلع دارد؟

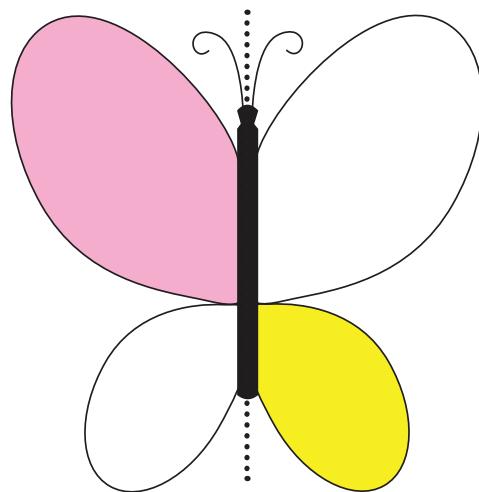
۱۳- سینا ۸۳۰ گردو داشت. او ۲۱ گردو را به دوستش امیر داد. چند گردو برایش باقی مانده است؟

۱۴- مریم ۵۲ شاخه گل داشت. ۳۵ شاخه گل هم از برادرش گرفت. حالا روی هم چند شاخه گل دارد؟

۱۵- علی برای خرید توب یک اسکناس ۱۰۰ ریالی و یک سکه ۲۰ ریالی به فروشنده پرداخت کرد.
علی روی هم چند ریال به فروشنده پرداخت کرده است؟

۱۶- به خطی که شکل را به دو نیمه‌ی مثل هم قسمت می‌کند، خط ..... می‌گویند.

۱۷- نیمه‌ی دیگر شکل را رنگ کنید.

معرفی ریال و تبدیل ریال به تومان

۱۰ ریال

برای این کار یکی از صفرهای کنار عدد نوشته شده روی پول را برمی‌داریم.

۱ تومان

۱۰ ریال برابر است با ۱ تومان

و اگر بخواهیم پول را از تومان به ریال تبدیل کنیم یک صفر به آن اضافه می‌کنیم.

۱ تومان برابر است با ۱۰ ریال.

۲۰ ..... ریال   ۲ ..... تومان

پس: ۲۰ ریال برابر است با ..... تومان.

۲ تومان برابر است با ..... ریال.

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

مانند نمونه هر یک از پول‌های زیر را به تومان بنویسید.

۱ تومان

..... تومان

..... تومان

..... تومان

..... تومان

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

۲ تومان برابر است با ۲۵ ریال

۳۵ تومان برابر است با ..... ریال

۶۵ تومان برابر است با ..... ریال

۲۵ ریال برابر است با ۲۵ تومان

۴۷۰ ریال برابر است با ..... تومان

۲۷۰ ریال برابر است با ..... تومان

فعالیت (۲)

بگرد و پیدا کن

مانند نمونه به هم وصل کنید.

۲ تومان

۱ تومان

۱۰ تومان

۵ تومان

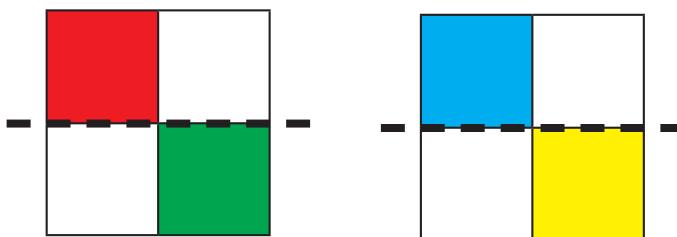
۲۵ تومان

کامل کن

با توجه به خط تقارن، نیمه‌ی دیگر شکل را رنگ کنید.

حده بزن

با کدام یک از پول‌های زیر می‌توانیم یک آدامس ۲۵۰ ریالی بخریم؟

بدون این که پول‌ها را بشماری جواب خود را بگو؟.....

اکنون پول‌های هر ردیف را بشمار و مقابل آن بنویس.

آیا پاسخ شما صحیح بوده است؟.....

.....

.....

معرفی اعداد پرشی (۲ تا ۸ تا)

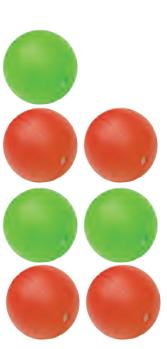
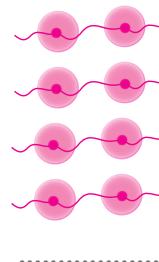
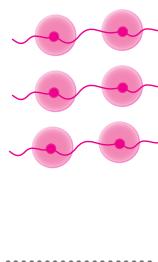
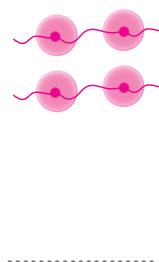

۲

۴

۶

۸

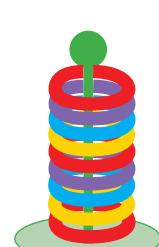
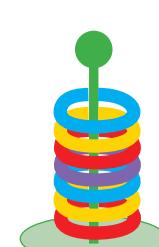
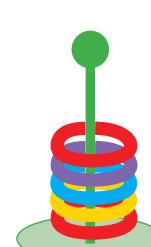
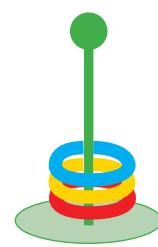
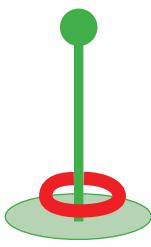

۱

۳

۵

۷

۷۵

.....

.....

.....

.....

.....

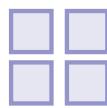
فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

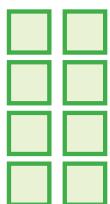
.....

.....

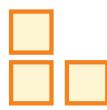
.....

.....

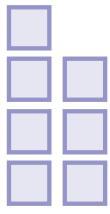
.....

.....

.....

.....

.....

۰ - ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ..... - .....

۶ - ۸ - ۱۰ - ..... - ..... - ..... - .....

۱ - ۲ - ..... - ..... - .....

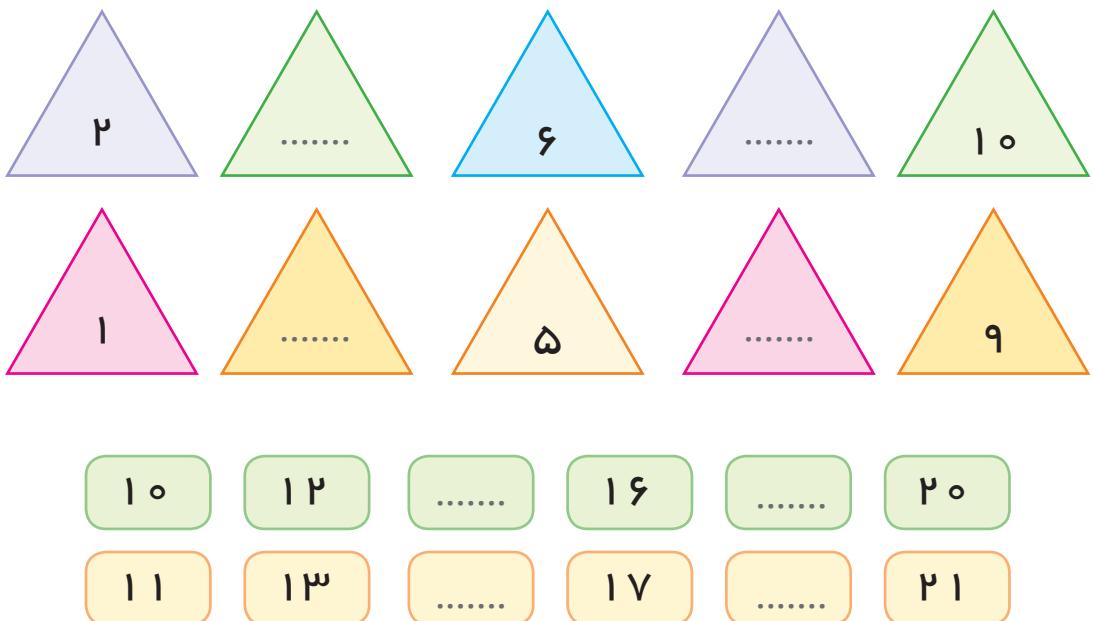

۵ - ۷ - ۹ - ..... - ..... - ..... - .....

کامل کن

درجاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

بازی و ریاضی

نحوه اجرای بازی:

جدول زیر را کف کلاس و یا حیاط مدرسه طراحی کنید. سپس از دانشآموزان بخواهید که بر روی خانه‌های خواسته شده بایستند و ۲ تا ۲ تا به خانه‌های بعدی بپرند.
نکته: بازی به گونه‌ای طراحی شود که دانشآموزان هم از خانه‌ی شماره ۲ و هم از خانه‌ی شماره ۱ پریدن به صورت دو تا دو تا شروع کنند.

۱	۲	۳	۴	۵
۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰

مرور - جمع

در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

$$۳ + ۵ = \dots\dots$$

$$۵ + ۳ = \dots\dots$$

$$۴ + ۶ = \dots\dots$$

$$۶ + ۴ = \dots\dots$$

$$۲ + ۳ = \dots\dots$$

$$۳ + ۲ = \dots\dots$$

$$۲ + ۴ = \dots\dots$$

$$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$$

$$۴ + ۵ = \dots\dots$$

$$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$$

$$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$$

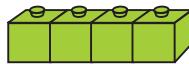
$$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$$

$$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$$

$$\dots\dots + \dots\dots = \dots\dots$$

معرفی جمع و تفریق متناظر

$$۳ + ۴ = ۷$$

$$۴ + ۳ = ۷$$

آموزگار ۳ چینه‌ی قرمز و ۴ چینه‌ی سبز به دانش آموزان نشان داد و گفت: باید این‌ها را بشماریم و برای آن‌ها دو جمع بنویسیم.

$$۷ - ۳ = ۴$$

$$۷ - ۴ = ۳$$

آموزگار گفت: حالا تمام چینه‌ها را در کنار هم می‌گذاریم.

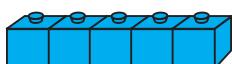
ابتدا ۳ چینه‌ی قرمز را برابر می‌داریم،

پس ۴ چینه‌ی سبز می‌ماند.

دوباره چینه‌ها را کنار هم می‌گذاریم.

این بار چینه‌های سبز را برابر می‌داریم.

۳ چینه‌ی قرمز می‌ماند.

بعد آموزگار ۵ چینه‌ی آبی و ۲ چینه‌ی زرد

به محمد داد و گفت: برای آن‌ها دو جمع بنویس.

$$\dots + \dots = \dots$$

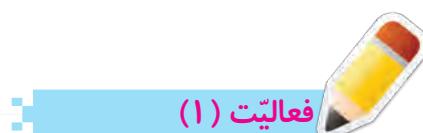
$$\dots + \dots = \dots$$

$$\dots - \dots = \dots$$

$$\dots - \dots = \dots$$

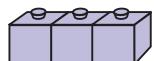
سپس آموزگار گفت: حالا برای آن دو تفریق

هم بنویس.

فکر کن و بنویس

در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

$$۳ + ۴ = \dots\dots$$

$$۴ + ۳ = \dots\dots$$

$$۷ - ۴ = \dots\dots$$

$$۷ - ۳ = \dots\dots$$

$$۲ + ۶ = \dots\dots$$

$$۶ + ۲ = \dots\dots$$

$$۸ - \dots = \dots\dots$$

$$\dots - \dots = \dots\dots$$

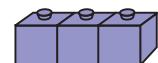

$$۵ + ۴ = \dots\dots$$

$$۴ + \dots = \dots\dots$$

$$۹ - \dots = \dots\dots$$

$$\dots - \dots = \dots\dots$$

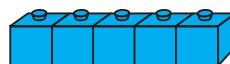

$$۶ + \dots = \dots\dots$$

$$۳ + \dots = \dots\dots$$

$$\dots - \dots = \dots\dots$$

$$\dots - \dots = \dots\dots$$

$$\dots + \dots = \dots\dots$$

$$\dots + \dots = \dots\dots$$

$$\dots - \dots = \dots\dots$$

$$\dots - \dots = \dots\dots$$

$$\dots + \dots = \dots\dots$$

$$\dots + \dots = \dots\dots$$

$$\dots - \dots = \dots\dots$$

$$\dots - \dots = \dots\dots$$

برای گل‌های این تصویر دو جمع بنویسید.

$$\dots + \dots = \dots$$

$$\dots + \dots = \dots$$

حالا برای آن دو تفریق بنویسید.

$$\dots - \dots = \dots$$

$$\dots - \dots = \dots$$

برای پرندۀ‌های این تصویر دو جمع بنویسید.

$$\dots + \dots = \dots$$

$$\dots + \dots = \dots$$

حالا برای آن دو تفریق بنویسید.

$$\dots - \dots = \dots$$

$$\dots - \dots = \dots$$

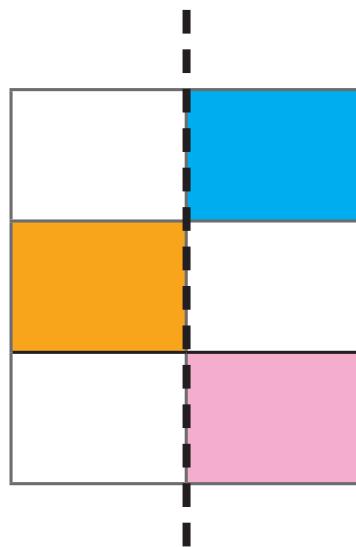
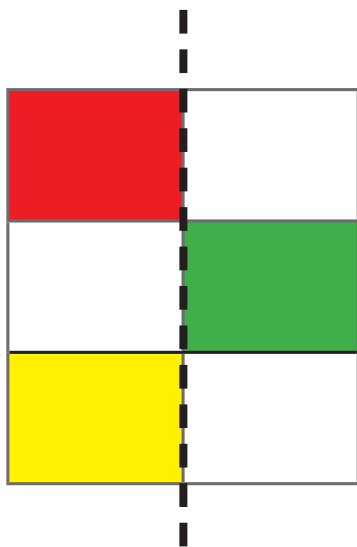

فعالیت (۲)

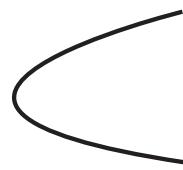
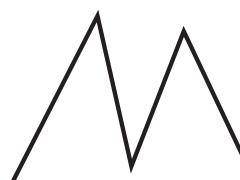
کامل کن

با توجه به خط تقارن، نیمه‌ی دیگر شکل را رنگ کنید.

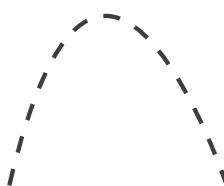

مرور - خط راست ، شکسته و خمیده

- نام هر خط زیر آن بنویسید.

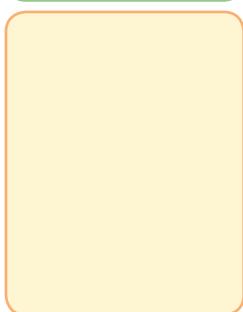

- از بین خطهای زیر خط راست را با رنگ قرمز، خط خمیده را با رنگ سبز و خط شکسته را با رنگ آبی پررنگ کنید.

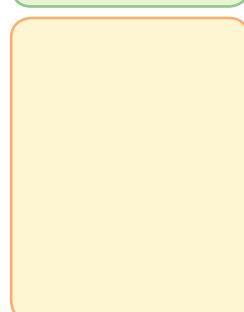

- یک خط راست، یک خط خمیده و یک خط شکسته بکشید.

خط راست

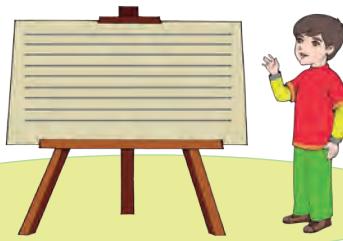
خط خمیده

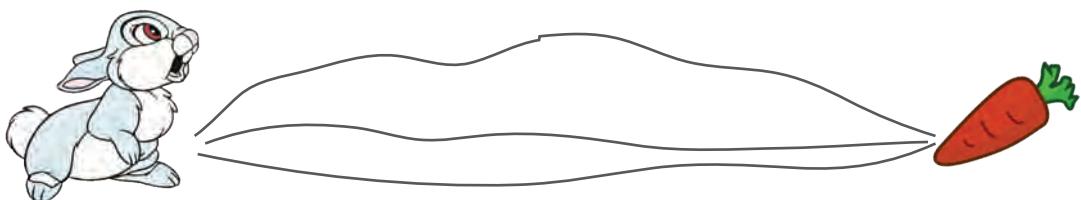
خط شکسته

معرفی خط کش برای ترسیم خط راست

سیما می خواست با یک خط راست خرگوش را به هویج برساند. هیچ کدام از خطهایی که کشیده بود خط راست نبودند.

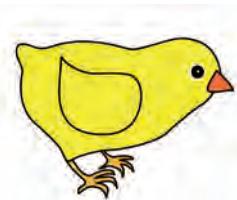
آموزگار یک وسیله به او نشان داد و گفت: این یک خطکش است.

سپس با استفاده از خطکش یک خط راست کشید تا خرگوش را به هویج برساند.

حالا شما با استفاده از خطکش یک خط راست بکشید تا جوجه به لانه اش برسد.

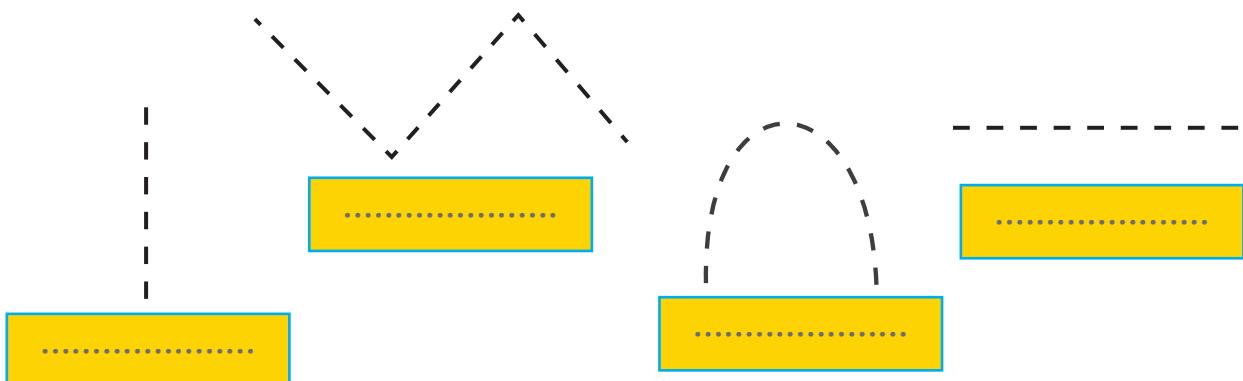

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

- با استفاده از خطکش، خطهای راست را پررنگ کنید و نام آن را بنویسید.

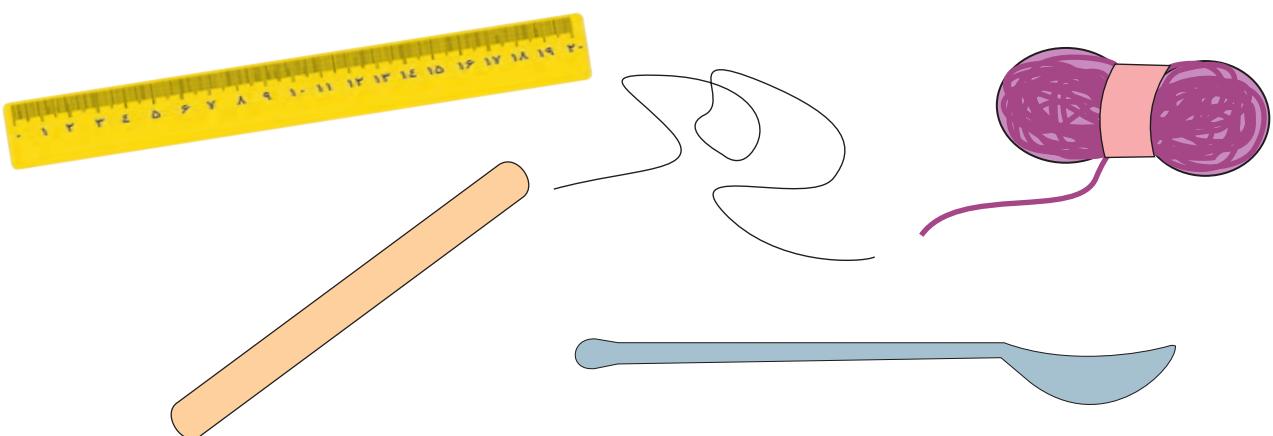
- با استفاده از خطکش، یک خط آبی و یک خط قرمز بکشید و خط کوتاه‌تر را علامت بزنید.

فعالیت (۲)

حدس بزن

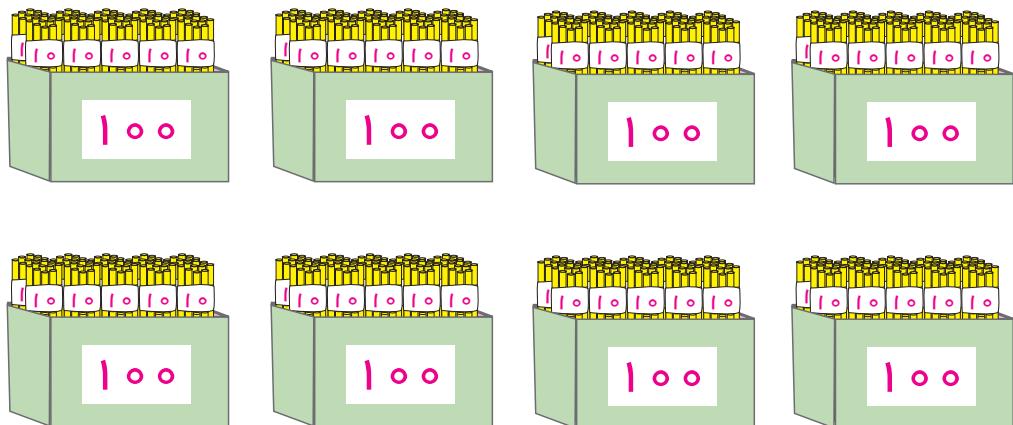
به وسائل زیر نگاه کنید. با کدام یک راحت‌تر می‌شود، یک خط راست کشید.

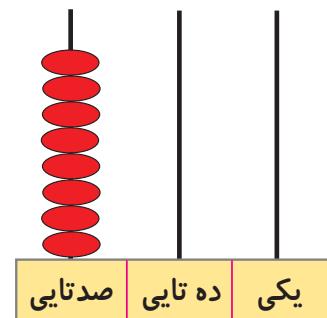
۸۰۰-۹۰۰ معرفی

به تصویر نگاه کنید.

۸۰۰

یکان	ده تایی	صد تایی
۸	۰	۰

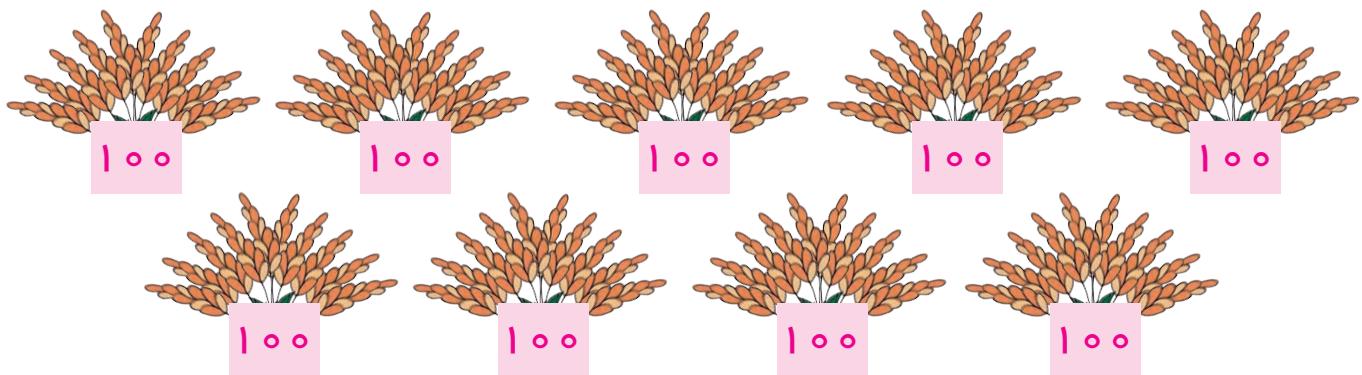
به **۸** صد تایی و **۰** ده تایی و **۰** یکی می گوییم:

۸۰۰

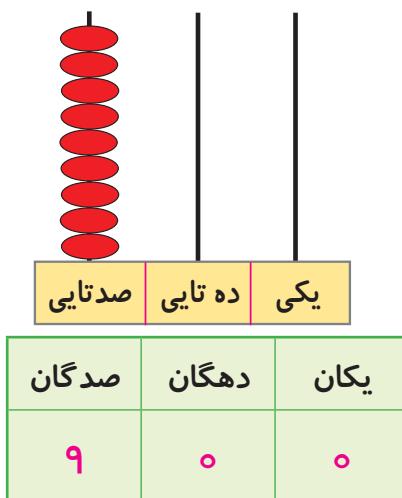
هشتصد

۱۰۰ - ۲۰۰ - ۳۰۰ - ۴۰۰ - ۵۰۰ - ۶۰۰ - ۷۰۰ - .....

به تصویر نگاه کنید.

۹۰۰

به ۹ صد تایی و ○ ده تایی و ○ یکی می‌گوییم:

۹۰۰

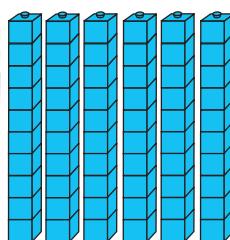
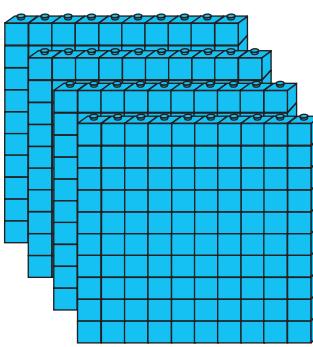
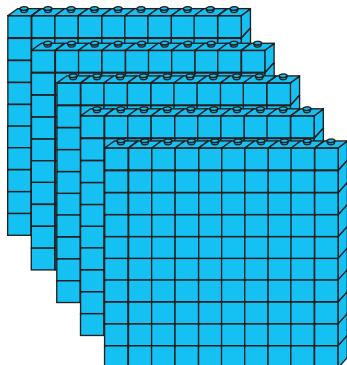
نهصد

۱۰۰ - ۲۰۰ - ۳۰۰ - ۴۰۰ - ۵۰۰ - ۶۰۰ - ۷۰۰ - ۸۰۰ - .....

فکر کن و بنویس

مانند نمونه انجام دهید.

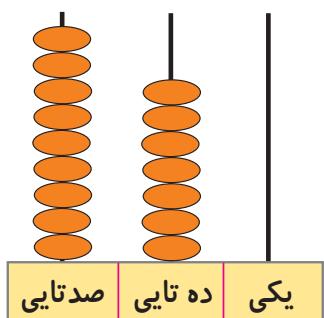

یکان	دهگان	صدگان
۳	۶	۹

$$۹۰۰ + ۶۰ + ۳*$$

۹ صد تایی و ۶ ده تایی و ۳ یکی
به رقم: ۹۶۳

به حروف: نهصد و شصت و سه

یکان	دهگان	صدگان
.....	.....	.....

$$\text{.....} + \text{.....} + \text{.....}$$

صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی
به رقم:

..... به حروف:

یکان	دهگان	صدگان
۶	۴	۸

$$۸۰۰ + ۴۰ + ۶$$

۸ صد تایی و ۴ ده تایی و ۶ یکی

یکان	دهگان	صدگان
۷	۹	۸

$$\text{.....} + \text{.....} + \text{.....}$$

..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

یکان	دهگان	صدگان
۵	۳	۹

$$\text{.....} + \text{.....} + \text{.....}$$

..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

یکان	دهگان	صدگان
۴	۲	۹

$$\text{.....} + \text{.....} + \text{.....}$$

..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

این گونه تمرین ها با هدف بسط اعداد است. جمع سه عدد مورد نظر نمی باشد. *

مانند نمونه انجام دهید.

یکان	دهگان	صدگان
۱	۰	۸

به رقم : ۸۰۱

به حروف : هشت صد و یک

یکان	دهگان	صدگان
۶	۳	۸

به رقم : .....

به حروف : .....

یکان	دهگان	صدگان
۷	۵	۹

به رقم : .....

به حروف : .....

یکان	دهگان	صدگان
۸	۹	۹

به رقم : .....

به حروف : .....

مانند نمونه انجام دهید.

۸۱۹ می شود ۸ صد تایی و ۱ ده تایی و ۹ یکی

۸۷۳ می شود ..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

۹۶۲ می شود ..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

۹۰۴ می شود ..... صد تایی و ..... ده تایی و ..... یکی

۸۵۵ صد تایی و ۵ ده تایی و ۵ یکی می شود

۸ صد تایی و ۳ ده تایی و ۹ یکی می شود .....

۹ صد تایی و ۴ ده تایی و ۰ یکی می شود .....

کامل کن

با توجه به عدد داده شده، شکل‌ها را کامل کنید.

۸۱۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۸۲۷	۱۰۰				
۹۴۰					

از ۸۶۳ تا ۸۷۲ به ترتیب بنویسید.

۸۶۳ — .....

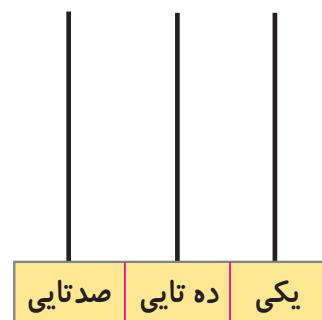
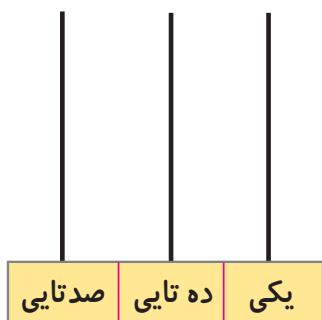
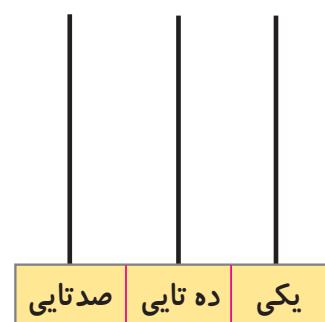
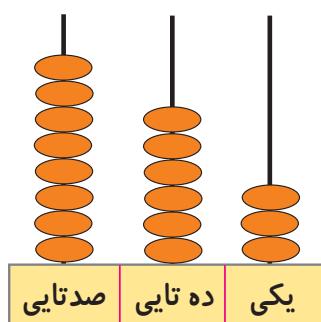
از ۸۹۷ تا ۹۰۴ به ترتیب بنویسید.

۸۹۷ — .....

از ۹۱۸ تا ۹۲۵ به ترتیب بنویسید.

۹۱۸ — .....

مانند نمونه انجام دهید.

اعداد زیر را به رقم یا حروف بنویسید.

۸۲۵ .....

هشتصد و سی و شش

۸۶۳ .....

هشتصد و چهل و دو

۸۸۰ .....

هشتصد و نود و هفت

۹۴۵ .....

نهصد و هفده

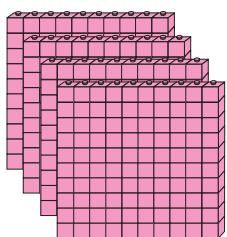
۹۷۳ .....

نهصد و پنجماه و یک

۹۰۹ .....

نهصد و هشتاد

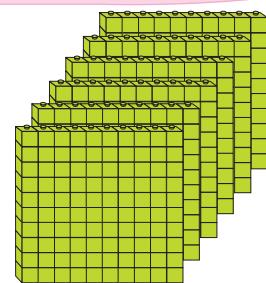
معرفی مقایسه اعداد سه رقمی (۵۰۰ تا ۹۹۹)

۴۰۰

۶۰۰

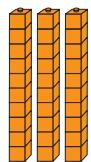
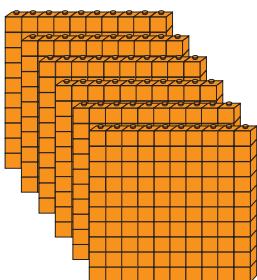

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

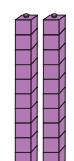
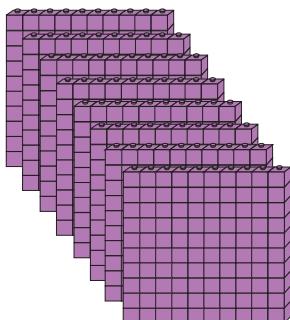
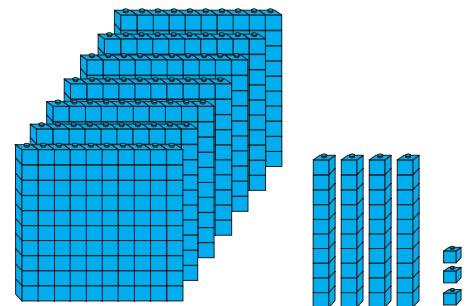
- در جای خالی علامت مناسب ($=$ $<$ $>$) بگذارید.

۶۳۷

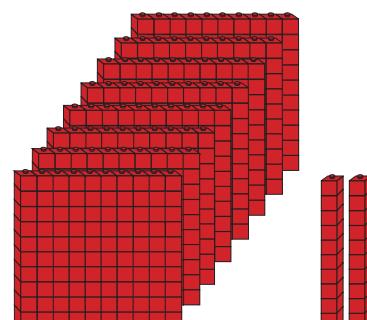
۷۴۳

۸۲۰

۸۲۰

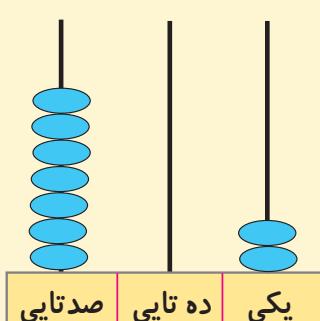
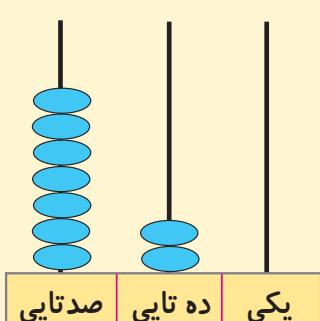
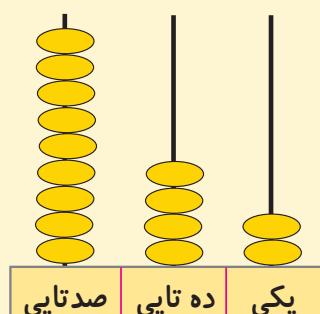
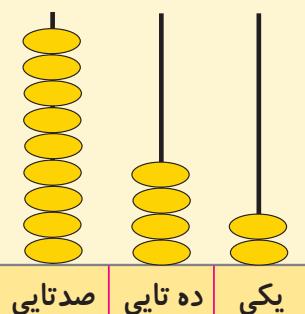
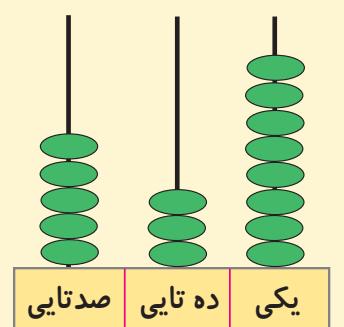
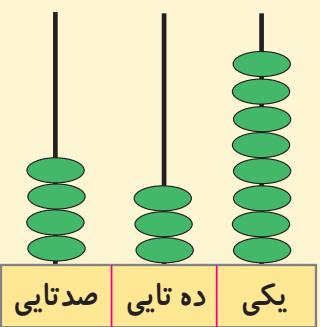
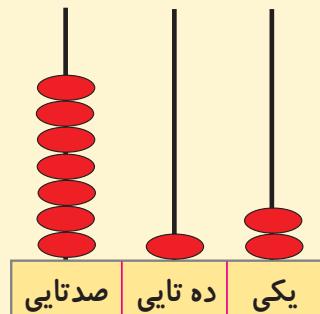
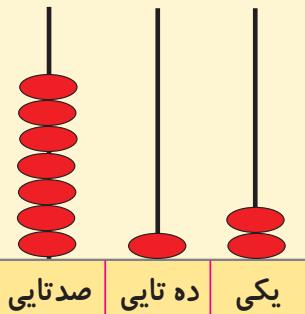
۵۳۴

۵۳۳

در جاهای خالی عدد و علامت ($<= >$) مناسب بنویسید.

کامل کن

علامت <= بگذارید و عبارت را از سمت چپ بخوانید.

۸۴۰

۴۲۸

۵۰۰

۴۰۰

۳۲۷

۷۲۳

۶۱۵

۶۱۵

۷۰۹

۷۹۰

۸۷۴

۹۵۰

۷۲۰

۸۲

۸۷

۷۴۹

۵۲۴

۶۰۰

۹۳۰

۹۶۰

۵۳۵

۵۳۵

۸۰۹

۳۰۹

مسئله حل کن

۱- علی ۵۰۰ ریال و حسین ۳۵۰ ریال دارد. چه کسی پول **کمتری** دارد؟ .....

۲- باغی ۷۴۳ درخت سیب و ۷۸۰ درخت گلابی دارد. در این باغ تعداد درخت‌های سیب **بیشتر**

است یا درخت‌های گلابی؟ .....

۳- قیمت یک عروسک ۶۰۰ تومان است. قیمت یک توپ ۳۷۰ تومان است. قیمت عروسک **کمتر**

است یا قیمت توپ؟ .....

معرفی عدد قبل و بعد اعداد سه رقمی

به اعداد قبل و بعد هر عدد توجه کنید.

۱۵۲	۱۵۳	۱۵۴
۲۳۹	۲۴۰	۲۴۱
۳۶۸	۳۶۹	۳۷۰

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

اعداد بعد و قبل از عدهای زیر را بنویسید.

۱۲۷	.....
-----	-------

۲۳۹	.....
-----	-------

۵۰۸	.....
-----	-------

.....	۹۶۳
-------	-----

.....	۱۴۷
-------	-----

.....	۶۵۰
-------	-----

کامل کن

کدامیک از اعداد زیر بعد از عدد ۷۳۴ قرار دارد؟ علامت بزنید.

۷۳۳

۶۱۳

۷۳۵

کدامیک از اعداد زیر قبل از عدد ۲۷۶ قرار دارد؟ علامت بزنید.

۵۲۸

۲۷۵

۲۷۸

کدامیک از اعداد زیر بعد از عدد ۸۴۱ قرار دارد؟ علامت بزنید

۸۴۲

۸۴۰

۸۴۳

کدامیک از اعداد زیر قبل از عدد ۴۹۳ قرار دارد؟ علامت بزنید

۴۹۵

۴۹۲

۴۹۴

با توجه به اعداد داده شده در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

۵۸۹	.....
-----	-------

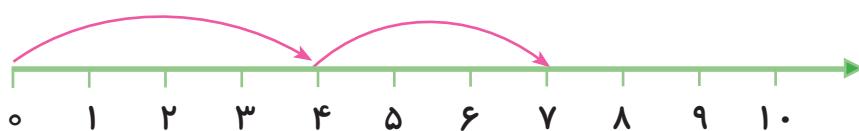
۴۲۸	.....
-----	-------

.....	۶۲۵
-------	-----

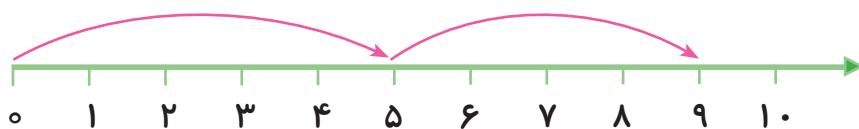
.....	۷۸۶
-------	-----

مرور - جمع

مانند نمونه جمع اعداد زیر را به دست آورید.

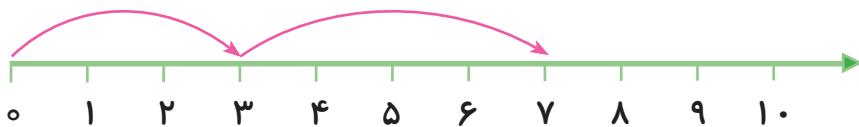
$$۴ + ۳ = \textcolor{blue}{۷}$$

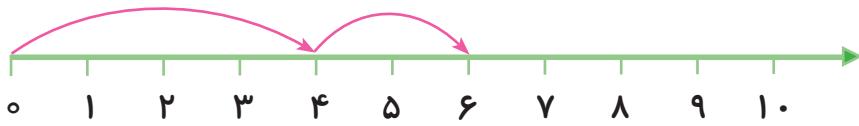
$$\Delta + \Gamma = \dots\dots$$

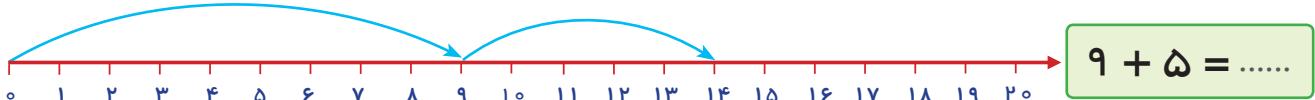
$$\Gamma + \Gamma = \dots\dots$$

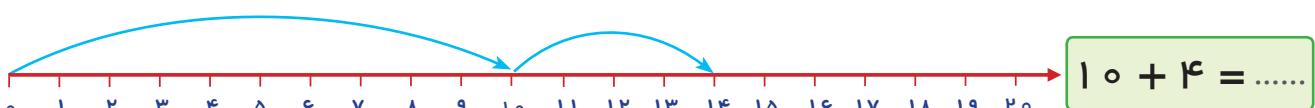
$$\Gamma + \Gamma = \dots\dots$$

$$\Gamma + \Gamma = \dots\dots$$

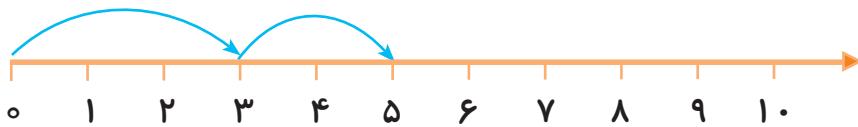

$$۹ + \Delta = \dots\dots$$

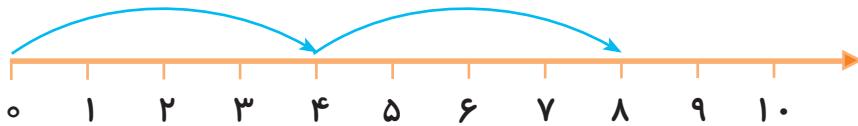

$$۱۰ + \Gamma = \dots\dots$$

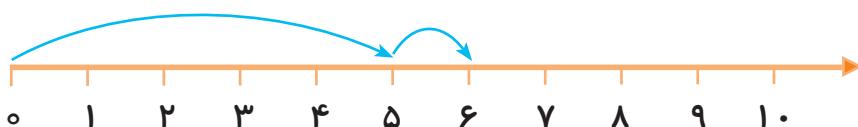
مانند نمونه برای هر محور یک جمع بنویسید.

$$۳ + ۲ = ۵$$

.....

.....

جمع‌های زیر را روی محور نشان داده و حاصل آن را در جای خالی بنویسید.

$$۵ + ۳ = \dots\dots\dots$$

$$۲ + ۶ = \dots\dots\dots$$

$$۶ + ۵ = \dots\dots\dots$$

$$۸ + ۹ = \dots\dots\dots$$

$$۱۲ + ۳ = \dots\dots\dots$$

مانند نمونه برای هر مسئله یک شکل ساده بکشید و جواب را به دست آورده و روی محور نشان دهید.

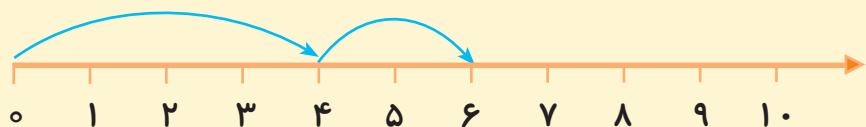

۱ اردک در آب بودند

۲ اردک دیگر هم آمدند.

حالا روی هم چند اردک در آب است؟ ۶ اردک در آب است.

$$۴ + ۲ = ۶$$

۱ ۵ پرنده روی درخت نشسته بودند.

۲ پرنده دیگر هم آمدند.

حالا روی هم چند پرنده روی درخت نشسته‌اند؟ .....

$$\dots + \dots = \dots$$

۲-۳ دانشآموز بازی می‌کردند.

۱ دانشآموز دیگر به کنار آن‌ها آمد.

حالا روی هم چند دانشآموز بازی می‌کنند؟ .....

$$\dots + \dots = \dots$$

۳-حسین ۳ ریال داشت.

۲ ریال دیگر هم گرفت.

حالا حسین چند ریال دارد؟ .....

$$\dots + \dots = \dots$$

معرفی جمع ۳ عدد یک رقمی حاصل تا ۱۵

آموزگار با یک دسته گل رنگی وارد کلاس شد.

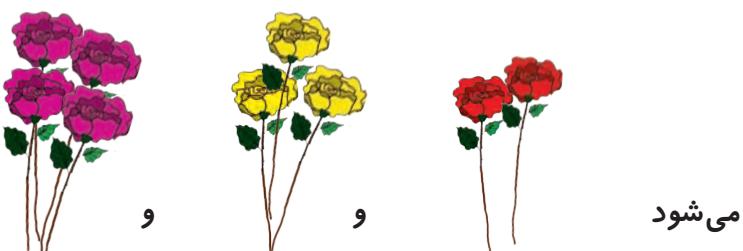
دانش آموزان گفتند: ببه! چه گل های زیبایی!

آموزگار گفت: این گل های زیبا و رنگارنگ را خدای بزرگ آفریده است.

حالا بباید با هم گل ها را داخل گلدان بگذاریم.

آرزو ۴ گل صورتی، ۳ گل زرد و ۲ گل قرمز را داخل گلدان گذاشت. آموزگار از او خواست گل ها را بشمارد.

آرزو گفت:

$$4 + 3 + 2 = 9$$

$$\dots + \dots + \dots = \dots$$

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

مانند نمونه حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید.

$$۳ + ۲ + ۱ = ۶$$

$$۲ + ۳ + ۴ = \dots\dots$$

$$۴ + ۲ + ۱ = \dots\dots$$

$$۱ + ۴ + ۳ = \dots\dots$$

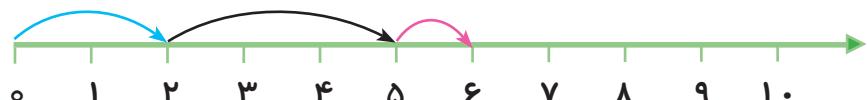

$$۲ + ۲ + ۲ = \dots\dots$$

$$۵ + ۱ + ۱ = \dots\dots$$

با استفاده از محور حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید.

$$۲ + ۳ + ۱ = \dots\dots$$

$$۴ + ۱ + ۲ = \dots\dots$$

$$۳ + ۴ + ۱ = \dots\dots$$

کامل کن

مانند نمونه حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید.

$$\text{۵} + \text{۱} + \text{۲} = \text{۸}$$

$$\text{۳} + \text{۲} + \text{۲} = \dots$$

$$\text{۴} + \text{۱} + \text{۲} = \dots$$

$$\text{۱} + \text{۱} + \text{۴} = \dots$$

$$\text{۷} + \text{۱} + \text{۱} = \dots$$

$$\text{۶} + \text{۲} + \text{۱} = \dots$$

$$\text{۳} + \text{۲} + \text{۱} = \text{۶}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{۳} \\
 + \text{۲} \\
 + \text{۱} \\
 \hline
 \text{۶}
 \end{array}$$

$$\text{۵} + \text{۱} + \text{۱} = \dots$$

$$\begin{array}{r}
 \text{۵} \\
 + \text{۱} \\
 + \text{۱} \\
 \hline
 \dots
 \end{array}$$

$$\text{۱} + \text{۳} + \text{۲} = \dots$$

$$\begin{array}{r}
 \text{۱} \\
 + \text{۳} \\
 + \text{۲} \\
 \hline
 \dots
 \end{array}$$

$$\text{۶} + \text{۱} + \text{۱} = \dots$$

$$\begin{array}{r}
 \text{۶} \\
 + \text{۱} \\
 + \text{۱} \\
 \hline
 \dots
 \end{array}$$

۱ ۹ ۳ ۹ ۲

$$\begin{array}{r}
 1 \\
 + 3 \\
 + 2 \\
 \hline
 6
 \end{array}$$

۱ ۹ ۴ ۹ ۴

۵ ۹ ۲ ۹ ۲

۴ ۹ ۱ ۹ ۱

۲ ۹ ۲ ۹ ۲

۳ ۹ ۲ ۹ ۲

مسئله حل کن

۱- سینا یک سکه ۵ ریالی و یک سکه ۲ ریالی و یک سکه ۱ ریالی دارد. او روی هم چند ریال دارد؟

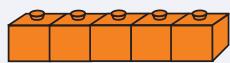
۲- جلال ۴ مداد قرمز و ۲ مداد زرد و ۳ مداد صورتی دارد. او روی هم چند مداد دارد؟

۳- زینب ۳ خیار، ۲ سیب و ۱ پرتقال در سبد گذاشت. حالا روی هم چند میوه در سبد است؟

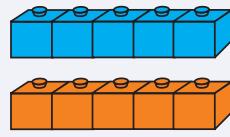

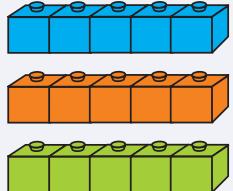
معرفی اعداد پرشی (۵ تا ۱۵ تا)

۵

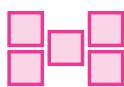

۱۰

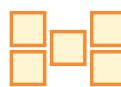

۱۵

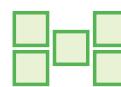
آموزگار به بچه‌ها گفت: مربع‌ها را بشمارید و عدد آن را بنویسید.

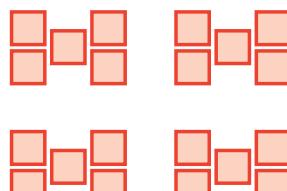
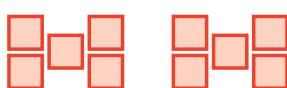
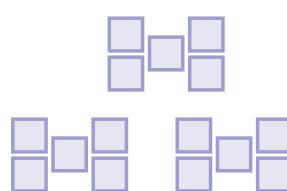
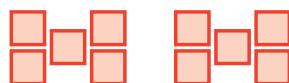
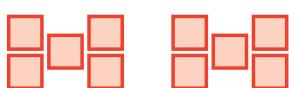
.....

.....

.....

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

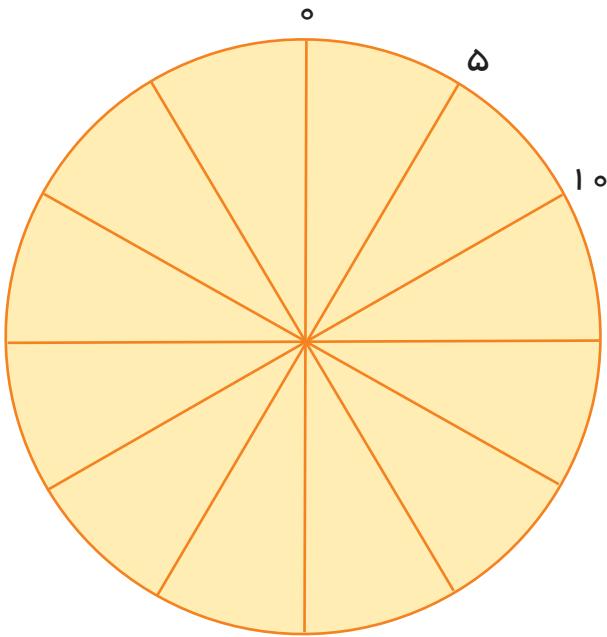
مانند نمونه ۵ تا ۵ تا بشمارید و روی محور، عدد مناسب را بنویسید.

نوشتن اعداد را ادامه دهید.

۵ - ۱۰ - ..... - ..... - ..... - ..... - ۳۵ - ..... - ..... - ۵۰ - ..... - ۶۰

۵ - ۱۰ - ۱۵ - ..... - ..... - ..... - ..... - ..... - ..... - ..... - ..... - ..... - .....

فعالیت (۲)

کامل کن

اعداد جدول زیر را ۵ تا ۵ تا بشمارید و رنگ کنید.

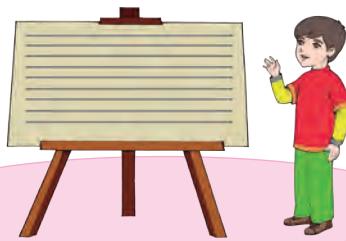
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰
۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰
۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰
۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰
۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

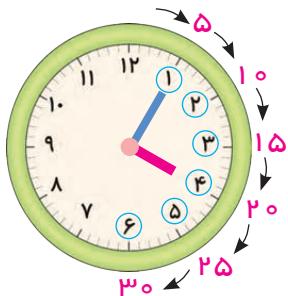
بازی و ریاضی

نحوه اجرای بازی:

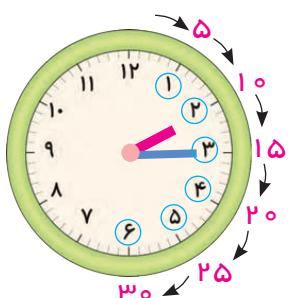
از دانش آموزان بخواهید که در یک صف به طور منظم بایستند. سپس به ترتیب از عدد یک شروع به شمارش نمایند. به این صورت که نفر اول بازی را شروع می کند و می گوید: ۱، نفر بعدی می گوید: ۲ و شمارش ادامه پیدا می کند. هر وقت نوبت به شمارش عدد ۵ و مضرب های آن (..... و ۱۵ و ۱۰ و ۵) رسید، به جای آن باید دانش آموز بگوید «هُب» دانش آموزی که فراموش کند به جای عدد ۵ و مضرب های آن «هُب» بگوید، از بازی خارج می شود.

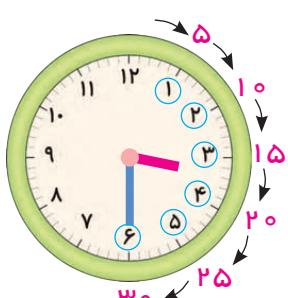
معرفی ۵ دقیقه ۵ دقیقه (تا ۳۰ دقیقه)

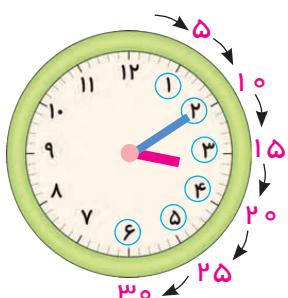
در این ساعت وقتی عقربه‌ی کوچک بین اعداد ۱۳ و ۱۴ قرار می‌گیرد، عقربه‌ی بزرگ نیز از ساعت ۱۲ حرکت کرده و به عدد ۱ می‌رسد، پس عقربه‌ی بزرگ به اندازه ۵ دقیقه حرکت کرده است.

هنگامی که عقربه‌ی بزرگ به عدد ۳ می‌رسد ۱۵ دقیقه حرکت کرده است.

و هنگامی که عقربه‌ی بزرگ به عدد ۶ می‌رسد ۳۰ دقیقه حرکت کرده است.

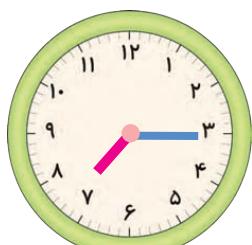
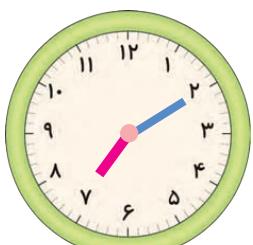
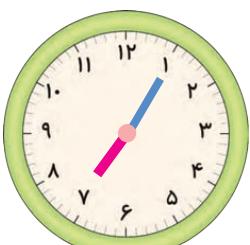
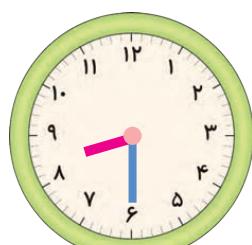
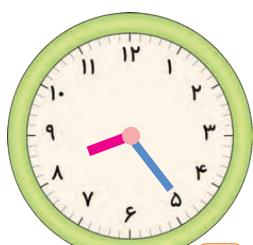
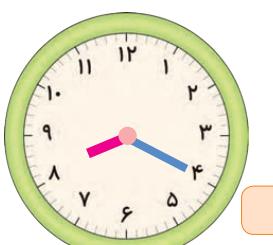
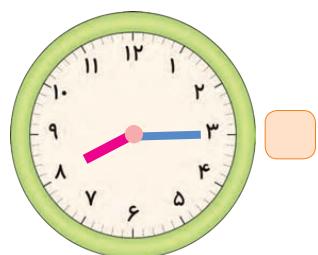
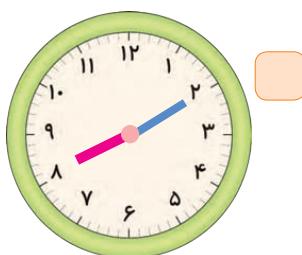
در ساعت رو به رو عقربه‌ی بزرگ به عدد ..... رسیده است، پس ..... دقیقه حرکت کرده است.

فکر کن و بنویس

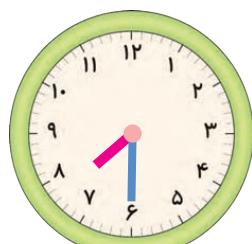
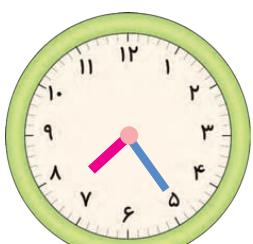
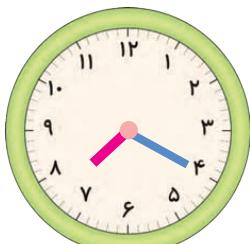
مانند نمونه در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

۵ دقیقه

.....

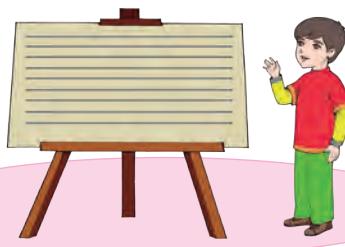
.....

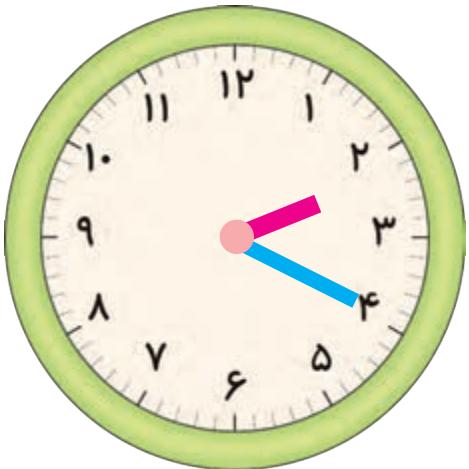
.....

.....

.....

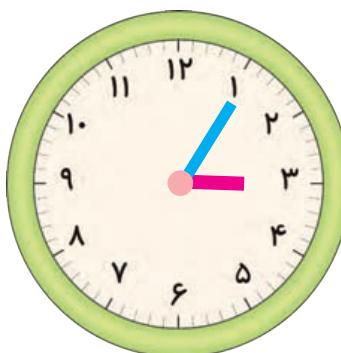

معرفی خواندن ساعت

ساعت رو به رو دو عقربه دارد.
عقربه‌ی کوچک ساعت‌شمار و عقربه‌ی بزرگ دقیقه‌شمار است.

برای خواندن ساعت ابتدا به عقربه‌ی ساعت‌شمار نگاه می‌کنیم
تا بینیم چه عددی را نشان می‌دهد، در ساعت رو به رو عقربه‌ی
ساعت‌شمار از عدد ۲ گذشته است و بین عدد ۲ و ۳ قرار گرفته است و هنوز
به عدد ۳ نرسیده است، سپس به عقربه‌ی دقیقه‌شمار نگاه می‌کنیم.
در این ساعت، عقربه‌ی دقیقه‌شمار مقابل عدد ۴ قرار گرفته است. بنابراین
ساعت ۲ و ۲۰ دقیقه است

ساعت چند است؟
ساعت ..... و ..... دقیقه است.

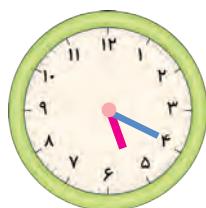

فکر کن و بنویس

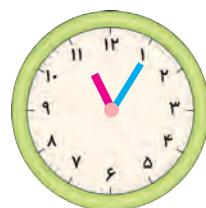
مانند نمونه انجام دهید.

ساعت ..... و ..... دقیقه

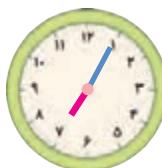
ساعت ..... و ..... دقیقه

ساعت ۱۱ و ۵ دقیقه

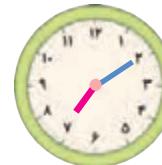
علی ساعت از خواب بیدار شد.

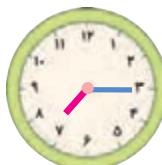
ساعت ۷ و ۵ دقیقه

علی ساعت دست و صورتش را شست و مساوا کرد.

علی ساعت صبحانه خورد.

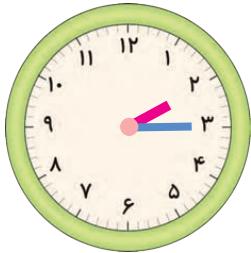
علی ساعت به مدرسه رفت.

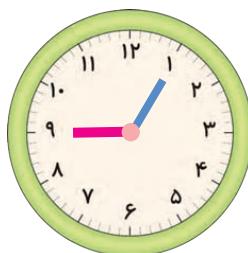

کامل کن

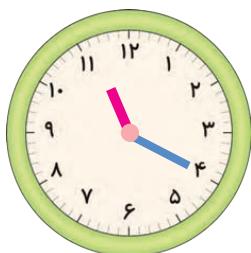
مانند نمونه زمان هر ساعت را بنویسید.

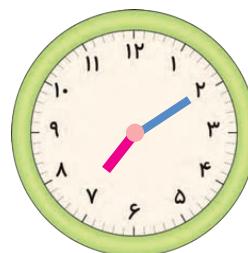
ساعت ..... و ..... دقیقه است.

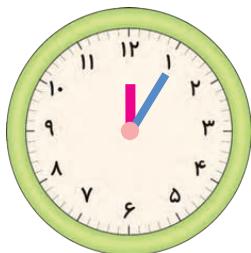
ساعت ۹ و ۵ دقیقه است.

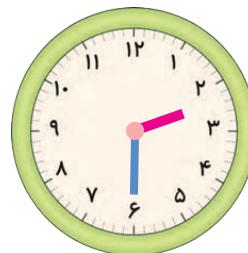
ساعت ..... و ..... دقیقه است.

ساعت ..... و ..... دقیقه است.

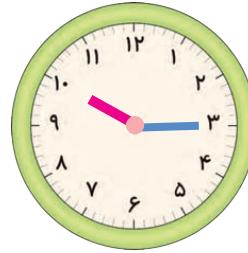
ساعت ..... و ..... دقیقه است.

ساعت ..... و ..... دقیقه است.

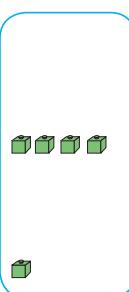
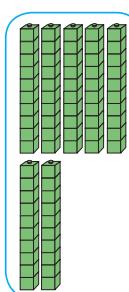
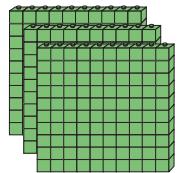
ساعت ..... و ..... دقیقه است.

ساعت ..... و ..... دقیقه است.

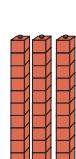
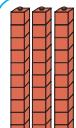
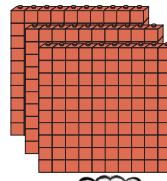
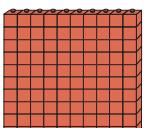

معرفی جمع ۲ یا ۳ رقمی بدون انتقال

یکی	ده تایی	صد تایی
۴	۵	۳
+ ۱	۲	
	۷	۳
		۵

$354 + 21 = 375$

یکی	ده تایی	صد تایی
۳	۵	۱
+ ۴	۸	
		۶

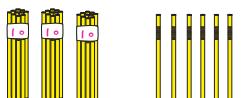
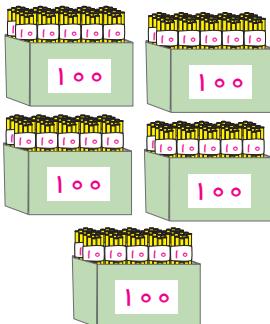
$132 + 354 = 486$

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

حاصل جمع های زیر را بنویسید.

یکی	ده تایی	صد تایی
۷	۳	۵
+ ۲	۰	۴
.....	.....	.....

+ .....
.....

.....
.....
.....

یکی	ده تایی	صد تایی
۶	۰	۳
+ ۶	۰	۲
.....	.....	.....

+ .....
.....

کامل کن

حاصل جمع های زیر را به دست آورید.

یکی	ده تایی	صد تایی
۷	۳	۴
۱	۵	+
.....	.....	.....
.....	.....	.....

یکی	ده تایی	صد تایی
۲	۴	۶
۵	۲	۱
.....	.....	.....
.....	.....	.....

۷۰۶

 $+ ۹۲$

.....

۲۵۲

 $+ ۱۴۳$

.....

۵۵۵

 $+ ۱۱۱$

.....

۶۲۰

 $+ ۱۶۳$

.....

۵۴۱ و ۵۰

۲۶۹ و ۴۰۰

۲۲ و ۷۳۶

۶۰۱ و ۱۵۸

مسئله حل کن

۱ - آقای اصغری در روز شنبه ۲۶۱ دفتر و در روز یکشنبه ۳۳۴ دفتر فروخت. او در این دو روز چند دفتر فروخته است؟

۲ - باغبانی ۱۲۵ شاخه گل مریم و ۲۷۳ شاخه گل مینا کاشت. او روی هم چند شاخه گل کاشته است؟

معرّفی ۵۰۰ ریال

۵۰۰ ریال

۵۰۰ ریال

۵۰۰ ریال

۵۰۰ ریال

۰ ۵۰۰ ریال برابر است با ۵ تا سکه یا اسکناس ۱۰۰ ریالی.

..... ریال

..... تومان

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

مانند نمونه پول‌های زیر را به ریال و تومان بنویسید.

۵۰۰ ریال

۵۰ تومان

ریال .....

تومان .....

ریال .....

تومان .....

ریال .....

تومان .....

ریال .....

تومان .....

ریال .....

تومان .....

ریال .....

تومان .....

ریال .....

تومان .....

بگرد و پیدا کن

مانند نمونه انجام دهید.

۵۰۰ ریال

۵۰۰ ریال

۲۵۰ ریال

۲۲۰ ریال

مسئله حل کن

۱- زهرا برای خرید یک دفتر ۵ اسکناس ۱۰۰ ریالی به فروشنده پرداخت کرد. زهرا **روی هم** چند ریال به فروشنده پرداخت کرده است؟
زهرا ..... ریال پرداخت کرده است.

۲- سعید ۲۰۰ ریال از پدرش و ۲۰۰ ریال هم از مادرش عیدی گرفت. سعید **روی هم** چند ریال عیدی گرفته است?
سعید ..... ریال عیدی گرفته است.

معرفی ساخت عدد سه رقمی

آموزگار به ایمان گفت: به اعداد رو به رو با دقت نگاه کن و آنها را بخوان.

ایمان گفت: ۹ و ۲ و ۶.

۶

۲

۹

آموزگار اعداد را کنار هم قرار داد و گفت: حالا آن را بخوان.

ایمان گفت: ۶۲۹

۶

۲

۹

آموزگار گفت: آفرین، این یک عدد ۳ رقمی است.

سپس رقم های آن را جایه جا کرد و از ایمان خواست

دوباره آن را بخواند و ایمان گفت: ۹۲۶

۹

۲

۶

۲

۶

۹

آموزگار گفت: با جایه جایی رقم های آن می توانیم

عدد های سه رقمی جدید بسازیم، مثل ۲۶۹

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

مانند نمونه با رقم های زیر، عددهای سه رقمی بنویسید.

۷۵۴	و	۵۴۷	و	۴۵۷	و	۷۹۵	و	۴
.....	و	.....	و	.....	و	۸۶۳۰۹	و	۶۳۰۹۸
.....	و	.....	و	.....	و	۹۲۱۰۹	و	۹۲۱۰۹
.....	و	.....	و	.....	و	۱۳۵۰۹	و	۹۰۵۱۳

فعالیت (۲)

بگرد و پیدا کن

کدام یک از عددهای سه رقمی زیر را می توان ساخت؟ با اعداد

۲	۸	۵
---	---	---

آن ها را رنگ کنید.

۸۲۵

۵۸۴

۳۵۸

۵۸۳

۷۲۵

مرور - جمع

مانند نمونه، حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 1 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 2 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 3 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 4 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 5 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 6 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 7 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 8 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 9 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 2 \\ + 1 \\ \hline 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 3 \\ + 4 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 8 \\ + 1 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 2 \\ + 4 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 5 \\ + 2 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

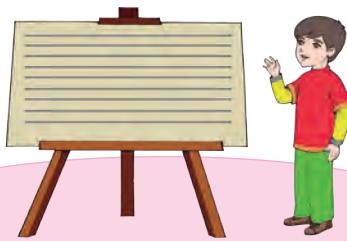
$$\begin{array}{r} 1 \\ + 2 \\ + 7 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 6 \\ + 3 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

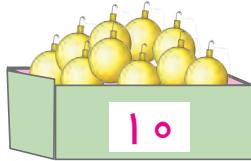
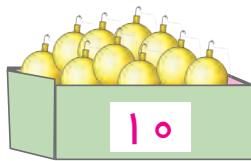
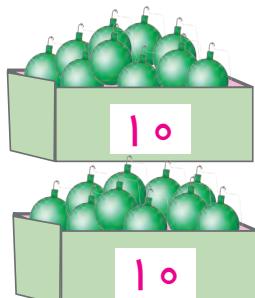
$$\begin{array}{r} 1 \\ + 1 \\ + 4 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 4 \\ + 4 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

معرفی جمع دو عدد ۲ رقمی (انتقال به دهگان)

به مناسب ۲۲ بهمن خانم احمدی مقداری لامپ تزئینی خرید و از زهرا و لیلا خواست آنها را بسته‌بندی و شمارش کنند.

زهرا گفت: من ۳ بسته ده‌تایی و ۷ یکی لامپ سبز دارم، که می‌شود ۳۷ لامپ سبز.
لیلا هم گفت: من ۲ بسته ده‌تایی و ۵ یکی لامپ زرد دارم، که می‌شود ۲۵ لامپ زرد.
آموزگار از لیلا خواست اعداد را در جدول بگذارد و آنها را با هم جمع کند.

او ۱۲ را در خانه‌ی یکی‌ها و ۵ را در خانه‌ی ده‌تایی‌ها نوشت.

$$\begin{array}{r} \text{یکی} \\ \hline 3 & 7 \\ + & 2 \\ \hline 6 & 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ده تایی} \\ \text{یکی} \\ \hline 1 & 7 \\ + & 5 \\ \hline 6 & 12 \end{array}$$

آموزگار توضیح داد: که ۲ یکی در خانه‌ی یکی‌ها می‌ماند و یک ده‌تایی هم به خانه‌ی ده‌تایی‌ها می‌رود و با هم جمع می‌شوند.

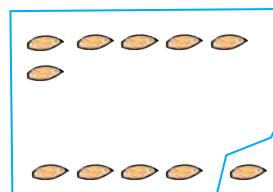
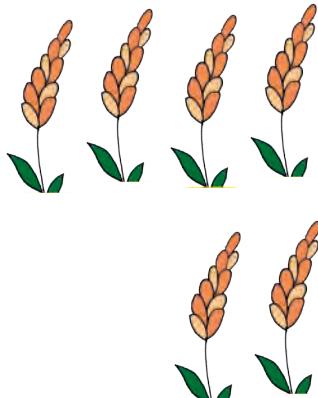
$$\begin{array}{r} 1 \\ 37 \\ + 25 \\ \hline 62 \end{array}$$

سپس آموزگار گفت: بچه‌ها بدون جدول هم می‌شود این کار را انجام داد.

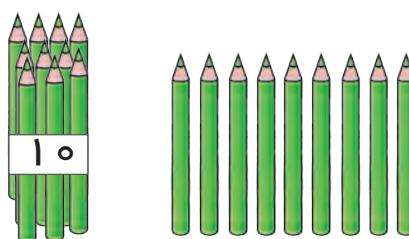
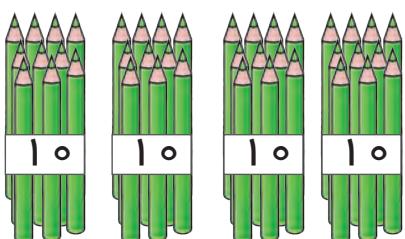

فکر کن و بنویس

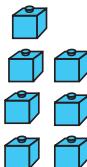
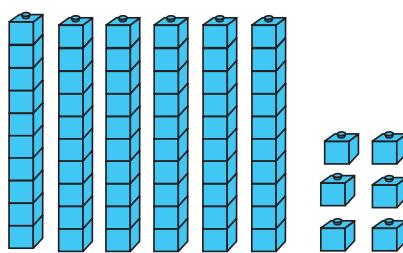
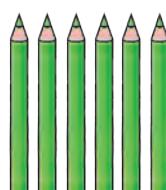
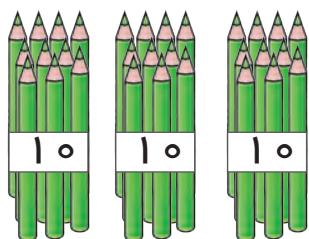
مانند نمونه انجام دهید.

$$\begin{array}{r}
 \text{یکی} \\
 \text{ده تایی} \\
 \hline
 1 \\
 + 2 \\
 \hline
 7
 \end{array}$$

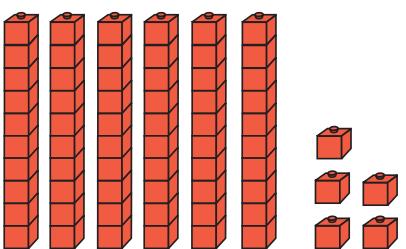

$$\begin{array}{r}
 \text{یکی} \\
 \text{ده تایی} \\
 \hline
 5 \\
 + 3 \\
 \hline
 8
 \end{array}$$

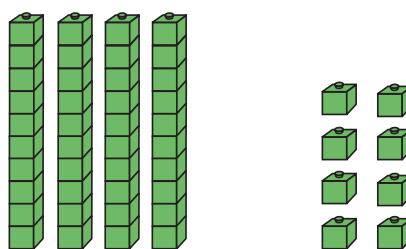
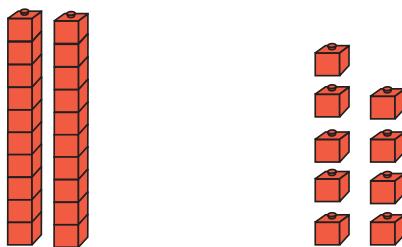

$$\begin{array}{r}
 \text{یکی} \\
 \text{ده تایی} \\
 \hline
 6 \\
 + 7 \\
 \hline
 13
 \end{array}$$

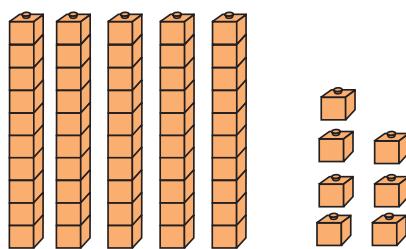
مانند نمونه عدد مربوط به هر شکل را در جدول بنویسید و حاصل آن را به دست آورید.

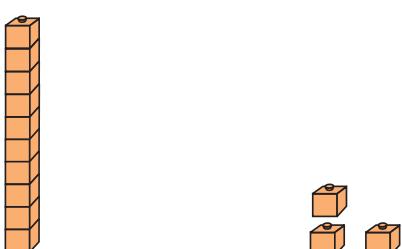
دہ تایی	یکی
۱	۵
+ ۲	۹
	۴

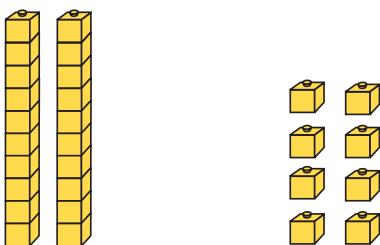
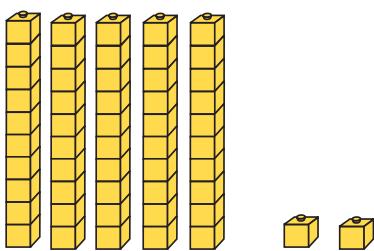
دہ تایی	یکی
.....	.....
+	.....
.....	.....

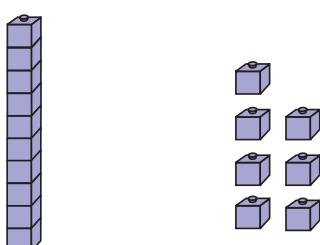
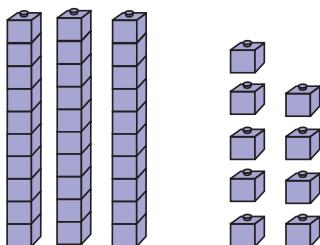
دہ تایی	یکی
.....	.....
+	.....
.....	.....

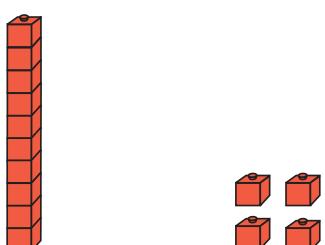
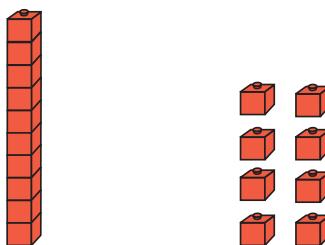
عدد مربوط به هر شکل را در جدول بنویسید و حاصل آن را به دست آورید.

دہ تایی	یکی
.....	.....
+	.....
.....	.....

دہ تایی	یکی

دہ تایی	یکی

کامل کن

مانند نمونه حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید.

	ده تایی	یکی
۱		
	۴	۷
+	۳	۹
	۸	۶

$$\begin{array}{r}
 1 \\
 + ۴۷ \\
 \hline
 ۳۹ \\
 + \underline{\quad} \\
 \hline
 ۸۶
 \end{array}$$

	ده تایی	یکی
۷		۵
+	۱	۶
	.....	.....

$$\begin{array}{r}
 \dots \\
 + \underline{\quad} \\
 \hline
 \dots
 \end{array}$$

	ده تایی	یکی
۶		۴
+	۲	۷
	.....	.....

$$\begin{array}{r}
 \dots \\
 + \underline{\quad} \\
 \hline
 \dots
 \end{array}$$

	ده تایی	یکی
۲		۸
+	۰	۸
	.....	.....

	ده تایی	یکی
۳		۸
+	۲	۹
	.....	.....

	ده تایی	یکی
۱		۹
+	۱	۵
	.....	.....

	ده تایی	یکی
۷		۷
+	۱	۷
	.....	.....

مانند نمونه انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 1 \\ \times 1 \\ + 29 \\ \hline 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 18 \\ \hline ..... \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \\ + 6 \\ \hline ..... \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \\ + 45 \\ \hline ..... \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 71 \\ + 19 \\ \hline ..... \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 69 \\ + 22 \\ \hline ..... \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 31 \\ + 9 \\ \hline ..... \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ + 10 \\ \hline ..... \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 16 \\ \hline ..... \end{array}$$

۴۷۹۱۴

$$\begin{array}{r} 1 \\ \times 4 \\ + 14 \\ \hline 51 \end{array}$$

۶۲۹۱۸

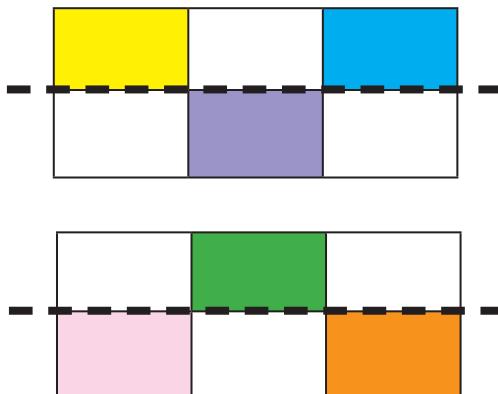
۶۶۹۲۵

۱۷۹۳۸

۴۸۹۱۲

۵۲۹۳۹

با توجه به خط تقارن، نیمه‌ی دیگر شکل را رنگ کنید.

مسئله حل کن

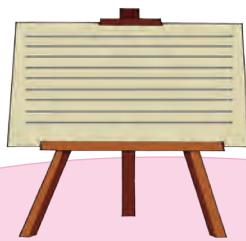
۱- بچه‌ها به اردو رفتند. در یک اتوبوس ۳۶ نفر و در یک مینی‌بوس ۱۸ نفر بودند. بچه‌ها روی هم چند نفر بودند؟

۲- احمد ۴۸ تومان را در صندوق صدقة انداخت. علی هم ۲۹ تومان را به صندوق صدقة انداخت.
آن‌ها با هم چند تومان در صندوق صدقة انداختند؟

۳- در فروشگاهی ۳۶ عدد پارچ و ۵۴ عدد لیوان وجود دارد. در این فروشگاه چند عدد پارچ و لیوان وجود دارد؟

۴- علی یک بار ۱۸ دقیقه و بار دیگر ۲۵ دقیقه بازی رایانه‌ای کرد. او چند دقیقه بازی کرده است؟

۵- خانم احمدی برای جایزه ۴۹ پاک‌کن و ۲۹ تراش خرید. او در مجموع چند عدد جایزه خریده است؟

معرفی ضرب (آشنایی با مفهوم ضرب)

آموزگار یک سبد سیب به کلاس آورد.

او از دانش آموزان خواست که سیب‌ها را در

دو دسته مساوی قرار دهند.

آموزگار پرسید: در هر دسته چند سیب قرار دارد؟

دانش آموزان گفتند: ۳ سیب

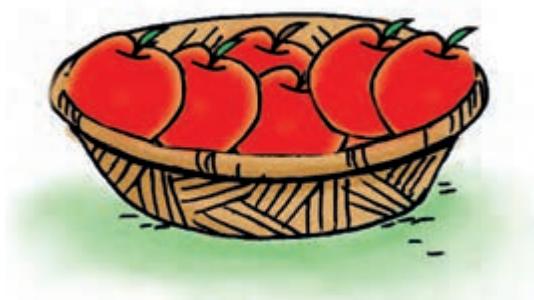

آموزگار گفت: ۲ دسته‌ی سه تایی سیب داریم.

سپس از آن‌ها خواست دوباره سیب‌ها را داخل سبد

قرار دهند. و تعداد سیب‌ها را بشمارند و بگویند.

دانش آموزان گفتند: ۶ سیب

آموزگار گفت:

۲ دسته سه تایی سیب می‌شود ..... سیب

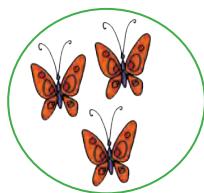
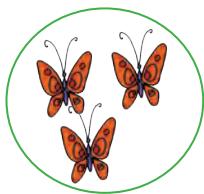

فعالیت (۱)

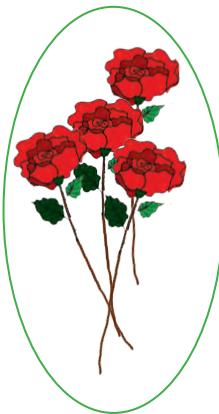
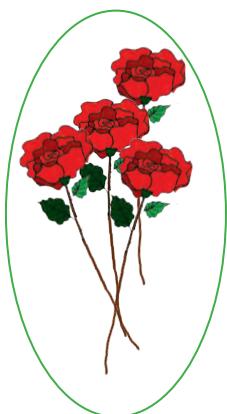
فکر کن و بنویس

مانند نمونه با توجه به شکل ها در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

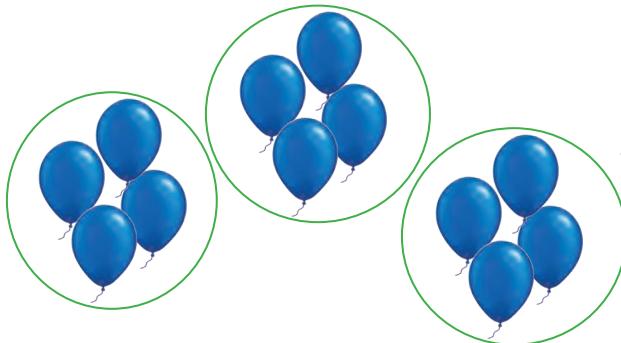
- چند دسته پروانه می بینید؟ **۲** دسته

- در هر دسته چند پروانه است؟ **۳** پروانه

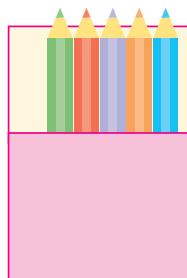
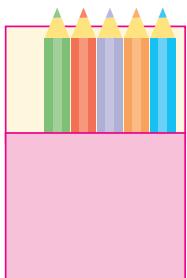
- چند دسته گل می بینید؟ .....

- در هر دسته چند شاخه گل وجود دارد؟ .....

- چند دسته بادکنک می بینید؟ .....

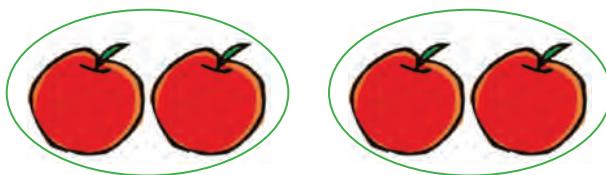
- در هر دسته چند بادکنک وجود دارد؟ .....

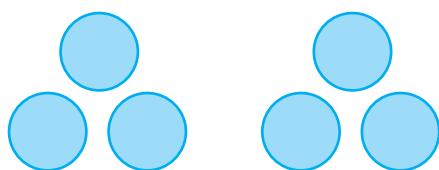
- چند بسته مداد می بینید؟ .....

- در هر بسته چند مداد وجود دارد؟ .....

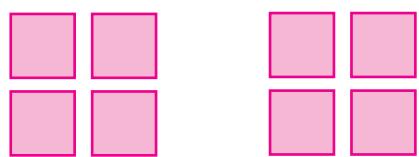
مانند نمونه انجام دهید.

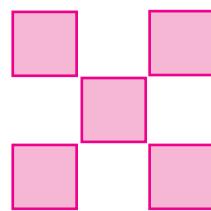
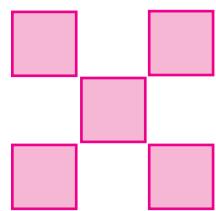
۲ دسته دو تایی

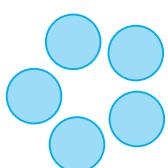
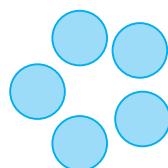
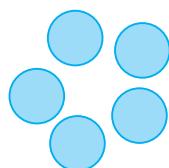
دسته ..... تایی

..... دسته ..... تایی

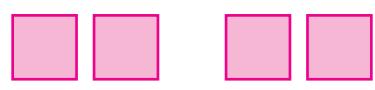
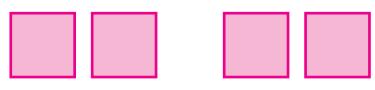
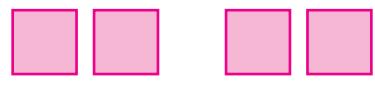
دسته ..... تایی

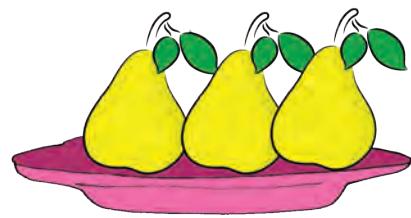
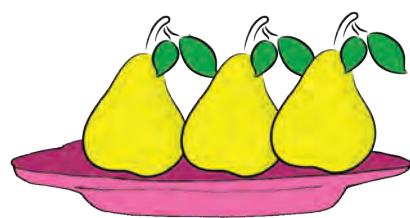
..... دسته ..... تایی

دسته ..... تایی

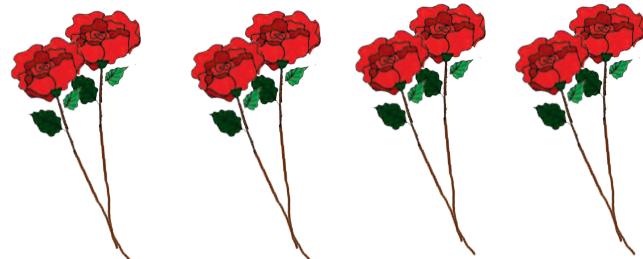

..... دسته ..... تایی

۲ دسته سه تایی می شود

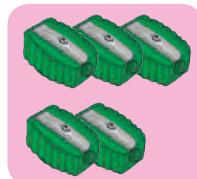
..... دسته ۴ ..... تایی می شود .....

..... دسته ۴ ..... تایی می شود .....

..... دسته ۴ ..... تایی می شود .....

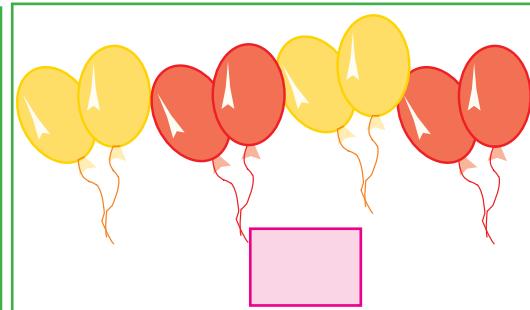
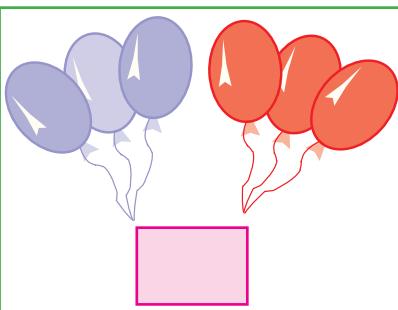
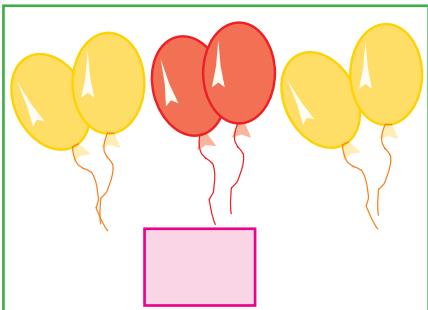

..... دسته ۴ ..... تایی می شود .....

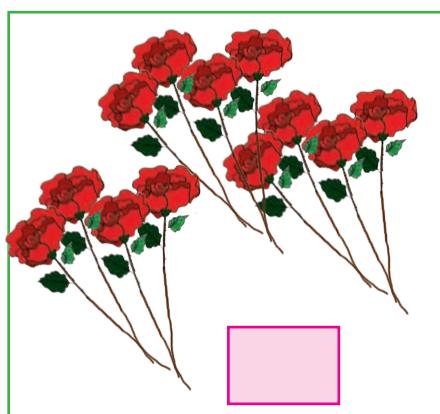
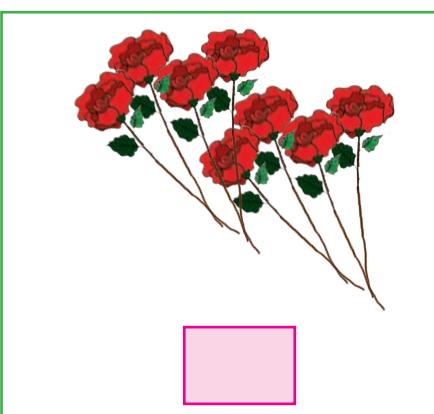
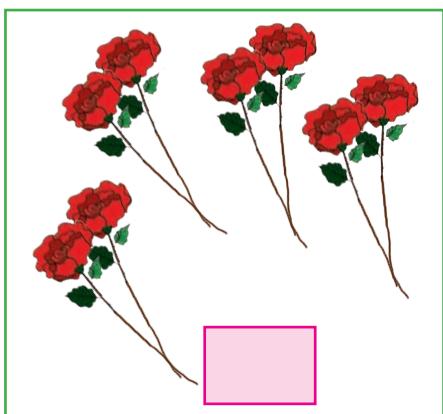

بگرد و پیدا کن

کدام یک از شکل‌های زیر سه دسته‌ی دو تایی را نشان می‌دهد؟ علامت ✕ بزنید.

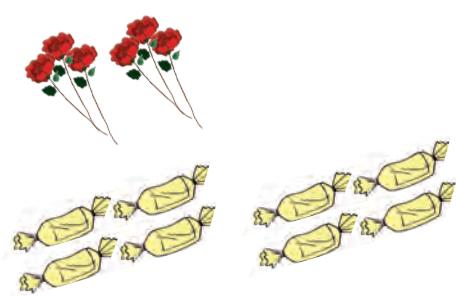
کدام یک از شکل‌های زیر دو دسته‌ی چهارتایی را نشان می‌دهد؟ علامت ✕ بزنید.

مانند نمونه هر شکل را به عبارت مربوط به خود وصل کنید.

۲ دسته سه تایی

۵ دسته چهارتایی

۳ دسته دو تایی

۲ دسته چهارتایی

تمرین‌های دوره‌ای (۲)

۱- جاهای خالی را پر کنید.

۳۳ تومان برای راست یا ..... ریال

٥ تومان برابر است با ..... ريال

۲۰ ریال بر ایراست با ..... تومان

۱۰۰ ریال برابر است با ..... تومان

۲- در حاهای خالی عدد مناسب بنویسد.

— 3 — ..... — ..... — ..... — ..... — ..... — ..... — ..... — ..... —

۳- برای شکل‌های زیر دو جمع و دو تفریق بنویسید.

 	
$\dots + \dots = \dots$ $\dots + \dots = \dots$	$\dots + \dots = \dots$ $\dots + \dots = \dots$
$\dots - \dots = \dots$ $\dots - \dots = \dots$	$\dots - \dots = \dots$ $\dots - \dots = \dots$

۴- با استفاده از خط‌کش، یک خط آبی کوتاه و یک خط قرمز بلند بکشید.

۵- علامت مناسب $<=$ بگذارید.

$$841 \quad \boxed{} \quad 891$$

$$656 \quad \boxed{} \quad 655$$

$$300 \quad \boxed{} \quad 300$$

$$253 \quad \boxed{} \quad 203$$

$$905 \quad \boxed{} \quad 909$$

$$726 \quad \boxed{} \quad 826$$

۶- به عدد ۵۴۰ دقت کنید ، عدد قبل آن را رنگ کرده و عدد بعد آن را علامت بزنید.

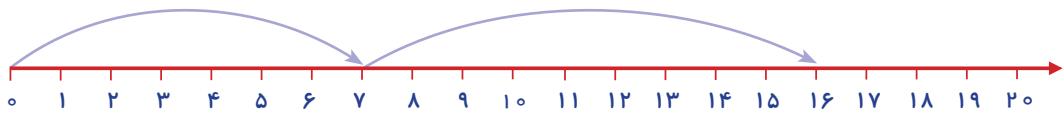
۵۳۹

۵۴۰

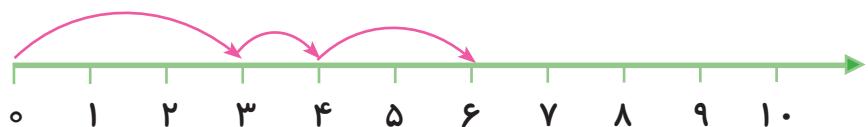
۵۴۱

۷- با توجه به محور، حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید.

$$7 + 9 = \dots\dots$$

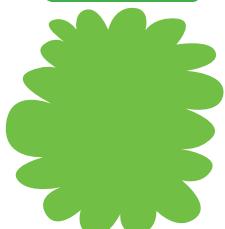

$$3 + 1 + 2 = \dots\dots$$

۸- حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید.

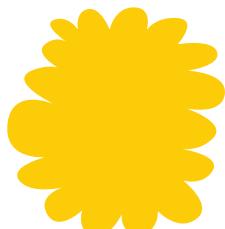
۳۹۴۹۱

۵۹۱۹۱

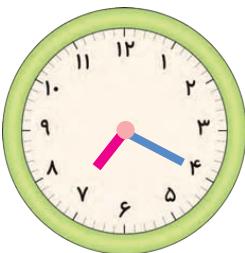
۱۹۲۹۶

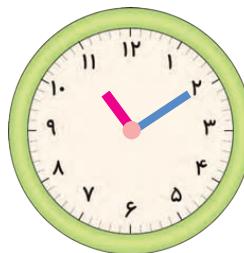
۹- نوشتن اعداد را ادامه دهید.

۵ - ۱۰ - ..... - ..... - ..... - ..... - ..... - ..... - ..... - ..... - ..... - ۵۰

۱۰- ساعت چند است؟

ساعت ..... و ..... دقیقه است.

ساعت ..... و ..... دقیقه است.

۱۱- اعداد زیر را به رقم یا حروف بنویسید.

۹۰۰ .....

هفتصد و هفتاد

۸۵۶ .....

نهصد و یازده

۷۰۹ .....

هشتصد و چهل و نه

۱۲- نوشتن اعداد را ادامه دهید.

۱۰۰ - ۲۰۰ - ..... - ..... - ..... - ..... - ..... - ..... - ۹۰۰

۱۳- پولهای زیر را به ریال و تومان بنویسید.

ریال .....

ریال .....

تومان .....

تومان .....

۱۴- علی ۱ سکه‌ی ۲ ریالی و ۱ سکه‌ی ۵ ریالی دارد. علی چند ریال دارد؟

.....

۱۵- سینا ۵۳۲ عدد گرد و آرش ۵۴۹ عدد گرد و آرش دارد. کدام یک گردوهای بیشتری دارد؟

.....

کامل کن

۱۶ - نیمه‌ی دیگر شکل را رنگ کنید.

